

309102

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.

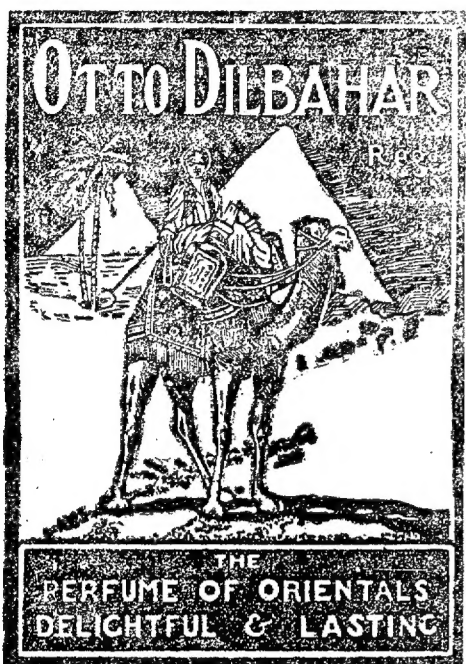
చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ నవంబరు నెల 14 వ తేది బుధవారము

No. 187

నంపుటము. ౪.

పింక శనా మ సంవత్సర ఆశ్వయుజ మాస ఆమావాస్య 30.

నందిక ౧౮౭

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126

(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనువగునది, సాటిలేని చునోజ్జమగు సువాసనగలది. ఆల్కాహాలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తునాలవై కొన్ని దిందువులు చిలుకరించినచో, మనోగృహము సువాసన ని స్థలవరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్న నైజా (ఆర డ్రాం)	సీసా 1-కి రు	0-8-0
మధ్యరకము నైజా 1-డ్రాం	" "	0-12-0
పేరొక నైజా 2 "	" "	1-4-0
పెద్ద నైజా 4 "	లేక 1/2 డ్రాస్సు	2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిషాపులోను దొరకును. దీనికి ఆ నేకమగు నకలు నెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసావైన ను, కార్డువైన ను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువవారికి వ్రాసినచో అణాకిమ్మరుగల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోల్ వజంట్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 15౪, జుమ్మామసీదు బొంబాయి.

'కాస్త్రాక్త మైన ఎరువు.'

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుకాలా (లిమిటెడ్)

పై విచారణాధికారులు : మెసర్స్ ప్యారీ కంపెనివారు, చెన్న పట్నం,

౪౬, చోళు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱు, అరటి మొదలగు మాగాణి, ఖమ్మి, పయ్యకమ్మ, దుంప, ఫలవృక్ష మలకున్న, మొక్క తీగవనైరాలకున్న సంపూర్ణ ఎరువులు కాస్త్రాక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనదలచిన వారి కాలాకు భూములవట్టిని రసాయన కోశకాలలో ఉచితముగా పరిశీలించి అయాభూముల గుణాగుణములను అనుసరించి తయారుచేయించుచున్నారు. "కాస్త్రాక్త ఎరువు" అను మాసాంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీన్ దార్లకు ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచేష్టిక పత్రికనున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకున్న ఈ క్రింద నుదాహరించుచుండు వైవిధ్యమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

మంచిసమయము! వేసవేలు ఖర్చుపడినది!! వెనుక దొరికవు!!
2 పంచలు కొనువారికి అత్తలార్పాటుమున కోర్కని
కోడండ్ర ప్రలాపము అను గ్రంథముకటి ఇనాము.

మేలైన జపాన పట్టుపంచలు.

అనేకపంచలు ఖర్చుపడినందున ప్రస్తుతము ధరలు తగ్గించియున్నాము. వాచకులారా! శృంగారమున్ను నాగరికతయున్న గల మేలైన ఆసర్ పట్టుపంచలు పండుగదినముల అనంద ముకొరకు తెప్పించి విక్రయించుచున్నాము. ఇందులో ఎరువు, పచ్చు, అకుపచ్చు, రోజా, మేఘ పచ్చిం,

ఇత్యాది రంగులు గలవి, శ్వాసనీయమైనవి, త్వరపడుచు. రక్తమునదివిన్ని పిక్కుమున వెడల్పునల పట్టుపంచ-కి 2-0-0. జపానీయులబాల్లు చొక్కము 2 మూలలు ... 1-5-0. 8 చొక్కములు తెప్పించుకొని పొనాపెనాపేనా ఇనాము. అన్నిటికీ పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. (5౪6) చిరునామా: రాజబజార్, సింపెని, 8, బాంబు మొదలి వీధి, తిరువల్లి క్లబ్, మదరాసు.

జీ వి త చ రి త్ర ము లు.

(982)

1. మహాదేవగోవింద రాణడే వెల 0-8-0
2. రామశిర్మస్వామి ఎం. ఏ. 0-8-0
3. నివేదితసోదరి 0-8-0
4. హర్షింజితభువు 0-8-0
5. విదవ జార్జిచక్రవర్తి 0-8-0

ఈ 5 గ్రంథములను నొకేపర్యాయము కొనువారికి పి. పి. ఖర్చులను మేమే భరించి పంపెదము.

ఎం. ఆర్. కృష్ణారావు అండు కో, నెల్లూరు.

విజ్ఞాన చంద్రికా మిక్కుడిపో, మాంటు రోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు న్యాసమైన వెలకుదొరుకును. క్యాటలాగు ఉచితము.

డాక్టరు, ఆచార్య-లడ్డీపత్రి, పి. ఏ. ఎం. పి. పి. పి. (946) మేనేజరు.

ఎవరింటికి వారే వైద్యులు.

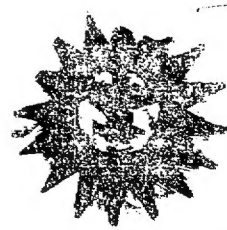
నీవు వైద్యుల బాణముండి తప్పించుకొన దలచుచున్నావా? అట్లయిన మా "పార్థివ పదార్థచికిత్సాచంద్రికను" చదువుము. ఎట్టి వ్యాధులవలన నైనను సులభముగా స్వల్ప ఖర్చుతో విముక్తులు అగుటకు ఇంతకంటె దారిలేదు. ఈ పుస్తకము చదివితినేని నీవు గొప్పవైద్యుడవయ్యెదవు. ఇది ప్రతి ఇంట నుండదగినది. కొద్ది ప్రతులు మాత్ర మే యున్నవి. ఆలస్యమయిన ఆశాభంగము గలుగును. త్వరపడుడు. త్వరపడుడు. వెల కాలికో బైండు 2-0-0.

(947)

మేనేజరు, నరసవతి కేతనము, బందరు.

కుంకుమ పువ్వు

పువ్వు

పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు మానవదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాకాడెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును.

ఎన్. నారాయణ అండు కంపెని, (53) 21, బామ్మం వీధి, బొంబాయి.

ఆంధ్రోత్తర-వర్ణాండల బ్రాహ్మణేతరనాయక సభ

బె జ వా ద

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు

రాయబహద్రుల కూర్మా వెంకటరెడ్డినా.యనుగారి
సభాహాస్యసభాసము.

విక్రమ-సంవత్సర జరిగిన ఆఖిరమునెల 27, 28 తేదీలకు పూర్వము కొన్ని గ్రామములకు ముందుగా, మనమిత్రుల నేతలతో కలసి ప్రస్తుతమును నడచేయున్న సంస్కారప్రజాశివసభకు సావకాశముగా విమర్శించి విక్రమ-సంవత్సరమును ముందు పరచిరి. అందులో పాఠశాలలలోని పాఠ్యపుస్తకములలో, ఇతర ప్రజాశివసభలలో నిది యనుకూలమైనదని చెప్పవచ్చును. మనదేశముయొక్క ప్రస్తుతస్థితిని బట్టి చూడగా కాంగ్రెసు లోను ప్రజాశివసభ, 19 గురు సభ్యుల ప్రజాశివసభ, కొన్ని విషయములలో అనుకూలము గాదనియుండలేదు. అందు లో “యవత్తు భిక్షువు, ఆదాయమును సంపాదించుటకై నిర్బంధమును మరల తొలగిపెట్టి బిల్లుపాపముగా తయారుచేయ బడి, అంగీకారము నిమిత్తము కానననిర్మాణసభలో ప్రవేశ పెట్టబడవలయు” యనని మాకు నచ్చలేదు. ఇట్టి యనువాదమువలన గవర్నరు ఇండియను సివిల్ సర్వీసువారి జీతములు బిల్లులపాపముగ నంగీకారమును కాపొందినప్పుడే యాపబడ వచ్చును. గవర్నరును (ప్రీమియం) (ప్రీమియం) అధికారము గల దందురా, అది కానననిర్మాణవిషయమై యనుపకరించును గాని బిల్లు నిరాకరణమునం దుపయోగింపబడదు. వైయమువాద ప్రయోగమువలన గవర్నరు మెంటు నాపిన నాపవచ్చును. ఇట్టి ప్రక్రియను ప్రతిపాతము చేయుటకు సాధనము లేదు. కానననిర్మాణ సభ యిట్టి తరుణములలో నుదాహరణముతో విలువైన, మరియుక సభ నిర్మాణ మగు సాంప్రదాయమునకు ప్రస్తుత సంస్కారములలో ననకా శములేదు. ఇట్టి సంవత్సరమున ఆత్మగౌరవము నపేక్షించిన గవర్నరుగాని ఎగ్జిక్యూటివు కమిషనరుగాని ఈపదవి నపేక్షిం పడు. అటుంకమునకు మాత్రమే అధికారముగలిగి, మరియుక సహకారసభానిర్మాణబాధ్యత తేని కానననిర్మాణసభ, తమ కిష్టములేని వ్యయపు బిల్లును నిరాకరించుటచే గవర్నరు మెంటును నిశ్చేష్టితుల చేయవచ్చును.

ఒకసారి గవర్నరువలన నిరాకరింపబడినబిల్లు కానన నిర్మాణసభవలన సొక సంవత్సరమునకు తరువాత తేబడి, యంగీకారమును బడసినయెడల నది విధిగా అధికారవర్గము వారివలన నాచరింపబడవలయునను నిబంధనముగూడ మాకు సరియైనదిగ గనిపించలేదు. ఎందుకల్లనగా నితరదేశములందు వలె, నిజీసమయములందు మొదటిసభ చాటినను, రెండవ సభచే నైనను నిరాకరింపబడు సదుపాయము మనకులేదు. మన కానన నిర్మాణసభ నియంత్రాలమువలన కుండవలసినది యగుటవలన సభ్యుల సెన్సుకొనువారి యభిప్రాయానుసార ముగా సభాపునర్నిర్మాణమున కవకాశము లేదు. అట్టిసంరక్ష కావకాశము లేనప్పుడే యనుష్ఠేయముగాదు.

కాంగ్రెసులోను ప్రజాశివసభ ఇండియన్ ఎగ్జిక్యూటివు కమిషన్లు (అధికారవర్గ సభ) లోని ఇండియను సభ్యులు, గవర్నరువలన నియమింపబడిన, ప్రజాసమావేశ సెన్సుకొన బడినవారుగ నుండినట్లు జేతుటగూడ మే మంగీకరింపబాలక పోతిమి. గవర్నరును తనరాజధాని పరిపాలనకు బాధ్యునిగా నుంచి, యందలి సమస్తమును నడుపునట్లేర్పాటుచున్న డాతని యిష్టమువచ్చిన వానిని నియమించుకొనినవ్యవహారము సాగును గాని, మరియుక విధముగా నైనపతమున ప్రతికార్యమున కడ్డుదగిరి రావకార్యము చెడదా? ఒక్క స్పష్టమైనలాండు దేశములో తప్ప మరియెచ్చట నిజీసభితి యున్నట్టుతోచదు. అచ్చట గూడ నిజీసభ సమావేశము నొందక, పలువిధ చికిత్సలకులై, ఫలప్రదము గా లేదని తెలియ వచ్చుచున్నది. ఇంగ్లాండు దేశములో రాజ ప్రధానిని నియమించును. ఆ ప్రధాని మంత్రాంగసభను తానే నిర్మించుకొనును. కాంగ్రెసువా రెండుల కీ యెన్నికపట్టిన కొద్దికీ తెలియ వచ్చును. 1909-వ సంవత్సరమునండి యాపద పులకు గవర్నరు మెంటు బాధ చేయుచున్న నియామకములు నిస్సారమైనవని చూపబడలేదుగదా! ప్రసన్నసింహా, బొబ్బిలి మహారాజా, కృష్ణస్వామి ఆయ్యగార్లవంటి సభ్యులే దేశాధికార వర్గమునకైన నలంకారప్రాయము గారా? కాబట్టి “ఇండియను ఎగ్జిక్యూటివు కమిషన్లు” నకు సభ్యునియామక మును గవర్నరు మెంటువారే చేయవలయుననుట సమంజసము

వ్యయపుబిల్లులను కానననిర్మాణసభల యంగీకారమున నుంచు టకు బదులుగ కొయంబుత్తూరు సభ ననుసరించి విక్రమ-సంవత్సర సభలో నిశ్చయించినట్లు “ప్రజాశివసభలను, విద్యాశాఖ, పాఠశాలసభలు, వ్యవసాయశాఖ, పరపతిసంఘ పాలనము, ఇండిస్ట్రీశాఖలను కాననసభ పరిపాలనములో ఇండియను సభ్యుల యధికారముక్రిందనుంచి, క్రిమముగా వానిని అనధికారసభ్యుల సర్వాధికారము నకచీర కాలమున పరి వర్తనము చేయుట దేశహితము. వైనపేర్కొనబడిన శాఖల వ్యయమునకు వలయు ధనమునకై ఆదాయశాఖలలో కొన్నిటి నిందు క్రింద ప్రవేశింపబడెనా, లేక ఆదాయ మూలధన ములో నిన్నవనంతని నిశ్చయించెనా, ఆయాశాఖల నిరంతర బాధ్యుని కనుగుణముగ వ్యయమును తేబాలనట్లు చేయవల యును. నై శాఖలను కానన సభలోని యధికార సభ్యులకు తేని ఆదాయముతో నప్పగించి, అచిర కాలములో ననగా, ప్రతిసంఘ ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముతో వెలయు విస్తృత కానన సభలోని సమ భావమున ప్రాతినిధ్యము వెలయునప్పుడు, అనధికార సభ్యులు ప్రత్యేక సభగానూడ, అందులో నాయకు లిరువురినో ముగ్గురినో యేర్పాటుచుకొని, పూర్వోదాహృతమైన శాఖలను బాధ్యులతో పరిపాలన మొనరించుచు, ముఖ్యమైన విషయములలో సంఘాభిప్రాయము ప్రతిపాతమై నప్పుడు, గవర్నరు ప్రతి పాతములోని నాయకుని వలన నూతనసంఘ మును నిర్మింపజేసి, పాలనమును నడపు నట్లు చేయవలయును. ఇట్లు చేయుట వలన అనధికార సభ్యులకు పరిపాలనా నిపుణత యలవడును. ఇట్లుయదావత్సరములు గడచినపిమ్మట మరి కొన్ని శాఖల కాననసభలోని యధికార సభ్యులపరమజేసి బ్రిటిషు సభ్యుల జోక్యములేకుండ సర్వాధికారము పరివర్తన ము చేయవలయును. ఈవిధముగా 25, 30 యేండ్లలో కొంచె మించుమించు అన్ని శాఖలు కాననసభపరమజేసి, ఇంగ్లాండు లోని బ్రిటిషు కాబిన్లెట్టు కామన్సుల యెట్లు ప్రజలకు తర్ర వాదియో, ఆ ప్రకారముగానే కాననసభాపరిపాలనమును ప్రజలకు తర్రవాదముగా నొనర్చవలయునను కొయంబుత్తూరు సభాభిప్రాయమును వ్యత్యాసము లేకుండ విక్రమ-సంవత్సర సభలో నంగీకరింపబడెను.

కడచిన ఆగష్టునెలలో నీ తీర్మానమే ప్రచురింపబడి నప్పుడు “హామియూ” పత్రికలేమియు నధ్యంతరమును జూపలేదు సరేగా, యానుకూల్యమును గూడ ప్రకటించిరి. వీనినే విక్రమ-సంవత్సర తీర్మానించినప్పుడు న్యాయ ఇండియా పత్రిక యిది కేవలము కర్ణి గురారి యాహాయని దెప్పిపాడిచెను. వీనికీ కొయంబుత్తూరు బాధ్యులైన ను, కర్ణిగురారు బాధ్యులైనను, ఎవరూ బాధ్యులైన నేమి ప్రమాదము, ఇది సలక్షణ మైనదై, యనుష్ఠేయ మగునప్పు డంత దుందుడుకు జెంద నేల? ఒక ప్రజాశివసభ దాని బాగో గులను బట్టి విమర్శించుట న్యాయపద్ధతి.

రాజధాని వ్యయశాఖా స్వాతంత్ర్యము విషయములో విక్రమ-సంవత్సర సభలో డిహింప బడిన దేవునగా, ఏయే శాఖల పరిపాలనము దేశ ప్రతినిధుల (అనధికార సభ్యుల) కొసంగ బడునో ఆయాశాఖల ద్రవ్య వినియోగ స్వాతంత్ర్యము గూడ వారికే యొప్పుగించ వలయుననియు, ఈ విధముగా పరిపాలనా నుభవము పెరిగిన కొలది కొన్ని కొన్ని శాఖల స్వాతంత్ర్య మిచ్చుచు 25, 30 వత్సరములలో క్రమముగా ఇండియాగవర్నరు మెంటువా రుంచుకొనునని గాక, మిగిలిన సమస్త శాఖల పరి పాలనమును దేశ ప్రతినిధుల వశము చేయుట సమంజసము. ప్రమాదమువలన విక్రమ-సంవత్సర తీర్మానములో స్పష్టముగా చేర్చ బడలేదు. ఈ సందు మాచి యాతీర్మానములలో సమ స్థాధికారమును పై తనిఖీలేకుండ రాజధాని పాలనమునకు పరివర్తనము చేయబడిన దనియు, ప్రజాప్రతినిధుల యధికార మునకు లోబడవ బడలేదనియు నిందింప జొచ్చిరి. ఆక్షేప కుల కీ సమాధానము తృప్తి నిచ్చును గాక! (సశేషము)

రావుబహద్ర్ పిట్టి త్యాగరాయశ్రేష్ఠి, బి. యే., గారి అధ్యక్షకావ్యాసము (గత సంచికానుబంధము).

మహాశయులార! ఏ విధముచే మనమభివృద్ధి నొందగల మో యోచించెదము. విద్యయే మనకు ప్రధానాంశముగా నున్నది. విద్య సర్వశ్రేయములకు మూలము. జనాభా నివేదికను పరిశీలించుచు దేశభాషలయందు నూర్గురి నాహురె చదువుకొనినవారు. వారిలో నూర్గురియందు 50 గురు బ్రాహ్మణులు, బ్రాహ్మణేశ్వరులు 5 గురికన్న తక్కువగనే యుండురు. దేశభాషలందే, నూర్గురు నయుగురే బ్రాహ్మణేశ్వరులు చదువుకొనినవారుండగా, నూర్గురిలో నేబదిమంది దేశభాషలందు జదువుకొనిన బ్రాహ్మణులతో నెట్లు పై వారు పోటాపోటీ చేయగలరో విారలే యాలోచింపవలసి యున్నది. ప్రతిబాండును బాలికయు విద్య నభ్యసించు నటులు చేయుట మీ కర్తవ్యము. ప్రతిగ్రామమున పీఠవిడియు కొన్ని గ్రామములందు బోర్డుచే స్థాపింపబడిన పాఠశాలలు నున్నవని నే తలచెదను. బాలరను బాలికలను బడులకు బోవునటుల మీరు నిర్బంధించవలయును. కొన్ని వత్సరము లలో పీఠ విద్య నభ్యసించగలరు.

ప్రతి నాగరిక దేశమందును ప్రాథమికవిద్య ప్రజల కొసం గుట స్థానిక ప్రభుత్వమువారి విధియై యున్నది. అట్లే హిందూ దేశమున నైతము ప్రాథమికవిద్య ప్రజాబాహుళ్యమున కొసం గుట మన స్థానిక ప్రభుత్వమువారి ధర్మము యున్నది. కాని, యందులకయెట్టి వ్యయములనుగూర్చి యోచించినచో నయ్యది వివాదాంశముగ గనబడుచున్నది. కావున ప్రస్తుతమే యయ్యది వివాదాంశముగ నున్న దానిని భావించెదమన్ననో, నెక్కు సంవత్సరములకై న నియ్యది నిర్ణయదాంశము కా నెర దని దృఢముగాఁ జెప్పవలసియున్నది. ప్రాథమిక విద్యా శాలల సాపేయములకు బట్టెటూరివారి కంతగా భనావశ్యకము లేదు. ఏవియో కొన్ని మాతనవిధానముల ననుసరించి, దేశీయ పద్ధతుల ప్రకారము ప్రాథమికవిద్య నారంభించితిరే, మీ బిడ్డలకయ్యది మిక్కిలి నుకరముగ నుపాధ్యమగుట నిక్కమని నొక్కి వక్కాణింపవచ్చును. అటుపిమ్మట బ్రాహ్మణవిద్యనుగూర్చి యోచింపవలసియున్నది. ఈవిద్యగరపుటకు బెక్కుకష్టములన్న వి. ఇందుకయి ప్రత్యేకముగ బాధ నాభ్యసనోపాధ్యాయులుగా వలసియున్నారు. ప్రతియూరము ప్రాంతంధవిద్యాసాతశాలల యందున్న విద్యార్థులకు, జనుపుటకు వ్రాయుటకు మాత్రమే కాక వ్యవసాయమునుగూర్చును మరికొన్ని కిలనుసరించుచు నేర్పునట్టి యుపాధ్యాయులుగూడ గావలసియున్నారు. ప్రతి పాఠశాలకుఁజేరి కొంతపాఠముండవలయును. ఆపాఠము విద్యా ర్థులు క్రొత్తవ్యవసాయ పద్ధతులను నేర్చుకొనుటకు వీలగు నొక మంచి కమతియు యుండవలెను. ఈకమతమందు కృషి విద్యలు నేర్చుకొని విద్యార్థులు విద్యావంతరము తాము స్వ తంత్రముగ నట్టి పాఠశాలల స్థాపించునట్టి కే క్రిగిలినవార యి యుండవలెను. కాని, యిట్టి పాఠశాలల నెలకొల్పుటకు బట్టెటూరివారికి సాధ్యముకాదు. అందుచే వారికి దొరకనము వారి సాయ మభ్యర్థనీయును. ఈ ప్రాంతంధవిద్యావంతర ము న్నత పాఠశాల విద్యను గురించియు, క కాశాలవిద్యనుగూర్చి యు యోచింపవలసి యుండును. నీని విషయమై ముఖ్యముగ నితిపరులు సామాన్యజనులు గమనింపవలసి యున్నది. భిక్షుత్వోద్యోగములను న్యాయవాదుల వృత్తిని తదితరవృత్తు లను నిర్వహించుటకు సామాన్యజనులు భాగ్యవంతులును వారి బిడ్డలను వైద్యుల కర్తులగునటులు వారి ధనసహాయము చేతను పట్టుదలచేతను తిరిగిబుచ్చెయుట ముఖ్యమయిన ఆం శము. బ్రాహ్మణులు వారి విద్యకేగాక జీవనమునకును డాదారగుణసంపన్న లయిన బ్రాహ్మణేశ్వరుల సహాయమును బొందుదురు. బ్రాహ్మణేశ్వరుల కన్న నెట్లుగాదు. వారి యభి వృద్ధికియి వారలే వాఙ్భారమును వహించవలయును. మంశరం పరనుండిచ్చు వృత్తియేదయితేని అల్పసంఖ్యాకులగుబ్రాహ్మ ణులు, వారి కుటుంబములలోనివారల మన్నతవిద్యను గజపు దురు. మనకన్న నెట్లు నెరవేజాలరు. మనవారు వాటకుటుం బములోనివారలకందటికి నన్నుతవిద్య గజపుట కన్న సాధ్యమ గును. మనము మనకుటుంబముతో జేరినవారికందటికి నన్నుత విద్యగజపుటకు సాధించినయెడల, అయ్యది మనకుటుంబమును బీదస్థితికిఁ దెచ్చుటయేగాక, మనసాంఘికాభివృద్ధిని నడ్డగించును. రాజకీయాభ్యుదయము మిన్నందుచున్న యిక్కాలమున, వాణిజ్యపారిశ్రామికోత్సాహములు విజృంభించుచున్నయిక్కాల మున, ద్రవ్యవంతులును కాలవ్యవధి గల యావనసోదరులును పురోభివృద్ధికిఁగావలసిన విధానములయందు సమర్థులగుటకై విదేశములకు వెళ్లి తిరిగి నొందవలయును. భాగ్యవంతులైన ప్రతికుటుంబమును వారలను నైనంతవఱకు వారిలో నొక్కరికి నన్నుతవిద్య యొసగవలయును. ఆ ఫలితము కుటుంబమునకే గాక రాజ్యమునకు సయితము గొంత యాస్తియగును.

మఱియొక గొప్ప ముఖ్యాంశము గలదు. అయ్యది శాస్త్రీయవ్యవసాయవిద్య యై యున్నది. దేశమునందలి యా భాగములయందు వ్యవసాయ సుభివృద్ధి నొందిన స్థితియు దున్న ను, అయ్యది యనేకతాబ్రములనాటిదే గాక, యేమాత్రమును మార్పుచెందకయున్నది. ప్రతివిషయమును మార్పును అభివృద్ధియు నొందుచున్న యీప్రపంచమున వ్యవసాయము గూడ నన్నిటివలె మార్పును అభివృద్ధియు నొందవలయును. మన దేశపు వ్యవసాయ ఫలితములు; ఇతర దేశముల వ్యవసాయ ఫలితములతోఁ బోల్చిచూచిన, సరిసమాన విస్తీర్ణములయందు మనదేశమున సొక మాడవభాగమే సాగు చేయబడుచున్నదని తెలియుచున్నది. ఈ విషయమై గమనింపదని మిమ్మును నేర గోరుచున్నాడను. విద్యార్థులను వ్యవసాయవిద్య నభ్యసించు టకు ప్రపంచమునందలి వివిధభాగములకు బంపుట మీ కర్త వ్యము. వారు వ్యవసాయవిద్య నభ్యసించి, వివిధ దేశముల నవీనపద్ధతులను మనదేశమునందలిసయితములకు బోధించి, మనదేశ సంపదను పెన్నుది చేయుదురు గాక! వై నుడివిన విషయ ములే విద్యనుగూర్చి నాకుఁ దోచిన కొన్ని యభిప్రాయములు. మీ రివిషయముల చక్కగ నాలొచించి, నే నుడివిన పై యుద్దేశము నెఱవేరుటకయి సరియైన విద్యావిధానప్రణాళికను తయారు చేయవచ్చును. (సశేషము)

అవసరోత్తరాంధ్రవర్ణాంధల బ్రాహ్మణేతర 'నాయక'సభ.

(మా ప్రత్యేక విలేఖకుడు)

తెజవాడ, నవంబరు 10:—

బిక్కవోలు బ్రాహ్మణేతరసభ జరిగిన తరువాత కొంతమంది ఆంధ్ర బ్రాహ్మణేతరనాయకులు తెజవాడలో పయనభయ జరుప నిశ్చయించినపుటికలవలన వెలిసికొంటిమి. ఈపరిశ్రమ తెజవాడలో కమ్యూనికేషన్ లగు కోవెలమాడి గోపాలకృష్ణయ్య గారిదియు, రిటైర్డ్ సి. ఐ. డి. ఉద్యోగి యయిన పాపారావు నాయకుగారిదియు మాత్రమేని తెలిసి యేయున్నది. “వర్ణాంధల బ్రాహ్మణేతర నాయక” సభ యని పిలుచుటకు గల కారణంబేమి యని కమ్యూనికేషన్ లలోను, తరుల లనేకకులములవారిలోను ఆందోళనము కలిగినది. ఆయాందోళనము మొన్న కుక్రవారమునాడు ప్రచురింపబడిన ఆంధ్రప్రతికలో మా గంటి లక్ష్మణరావు గారు, గార పాటి ఆంజనేయచాదరి, మొట్టమొదటి చినవేంకయ్యగారలచే బ్రచురింపబడిన లేఖనలన స్పష్టమగుచున్నది. మొట్టమొదట నాయకుల నందరిని సమావేశపడి, ప్రస్తుతాంధోళన విషయ ములను గూర్చి చర్చించి, అభిప్రాయములను స్థిరపరచుకొనుట కయి ఈ సభను తన్నాయకులు నిర్వహించుకొనిరి. కాని అటుల ప్రయత్నములను జేయకయే “జస్తిసు” అభిప్రాయము లను వెల్లడించుటకు ఆ పార్టీవాద కనుకూలమగువారిచే చేర దీయుట విశేష ఆశాభంగమును, తీక్షణయిన ఆగ్రహ మును కారగ్రహు పక్షావలంబులగు బ్రాహ్మణేతరులలో గలిగించినది. ఆహ్వానసంఘములోనున్న చాలమందికి రావుబహ దూర్ త్యాగరాయ శ్రేష్టి గారి సాగనవాధిపత్యము వహించు వని కోరినట్లు తెలియనే తెలియదని అనేకులు చెప్పుచు న్నారు. స్వరాజ్య సమితులకు జేరినను జేరిన క పోయినను, కారగ్రహమునొలగినస్థితి నంగీకరించు బ్రాహ్మణేతర నాయకులకు కొందరు ఆహ్వానములు పంపబడలేదు. చాదరి ప్రతికాధిపతులగు గారపాటి ఆంజనేయ చాదరిగారి కాహ్వానము వెళ్లేలేదు. కాని ఒక్క కోల వెన్న గ్రామమునుండి 25 మంది ప్రతినిధులను దీసికొని రావలసినదని కోవెలమాడి గోపాలకృష్ణయ్యగారు కబురుపంపిరి. ఉత్తరముగూడ వ్రాసి రని వినికడి. ఒక్కకోల వెన్న గ్రామమునుండి 25 మంది ‘నాయక’ ప్రతినిధులు కావలసినచిచ్చిపప్పుడు విద్యాధిక నాయ కులగు ఆంజనేయ చాదరి మంటివాడు ఆహ్వానసంఘమువారికి జ్ఞప్తికి రాకుండుట విచారకరము. ఈ వర్ణాంధల నాయకులలో నయినను ‘జస్తిసు’ వారి కనుకూలమగువారికే ఆహ్వానము లంపబడినవి. వ్యతిరేకులు జాగ్రత్తగా తొలగింపబడిరి. కొంత మంది ఆహ్వానము లందినవారికి ఏ తీర్మానము లుపపాదించు బడునో వానిని గురించి చర్చించుకొనుటకు లేక సవరణముల నుపపాదించుటకు ఇంకొకటియు ప్రతికలలో గాని, లేక తెజవాడ నగరములో గాని నిత్య తీర్మానములు ప్రచురింపబడలేదు. కారగ్రహకు గాని, మాస్టెలీకుకు గాని, స్వరాజ్యసమితికి గాని చెందని బ్రాహ్మణేతర నాయకులలో పయితము జాల మందికి బిక్కవోలు సభాతీర్థాన్నియలన కంటిగింపుకలిగినదని లోకమునకు తెలిసియేయున్నది. ఆ బిక్కవోలు తీర్థాన్నియలు మొత్తముమీద ప్రవేశింపబడునని భయము వారిని వేదించు చున్నది.

ఈ సభయందు ప్రాముఖ్యమును వహించియున్న కోవె లమాడి గోపాలకృష్ణయ్యగారి చర్య కొన్ని యుగోపాలకు గారణమయినదనుట స్పష్టము. వారు తెజవాడ హోమయూలు లీగులో సభ్యులు. పురమందిరమందొకప్పుడు తక్షణ స్వరా జ్యమునకు హిందూజేశము నిధముగా నున్నదనియు నుపన్యసిం చిరి 1916 వ లో గుడివాడలో జరిగిన కృష్ణామండల సభలో స్వరాజ్య తీర్థాన్నియ నుపపాదించిరి. మొన్న 30 వ నెప్టంబరున తెజవాడలో జరిగిన అవసరాంధ్రమహాసభలో కారగ్రహ- మాస్టెలీకు విధానమునకు తమ యంగీకారమును సంపాదించి దెలిపియుండిరి. ఇప్పుడు స్వరాజ్యమునాట నటుండచిచ్చి, కారగ్రహ విధానమున కయినను మీరు నిలబడలేదు. గాయ బహదూర్ కూర్మా వేంకటరెడ్డినాయకు గారును మొన్నటి ఆంధ్రసభలో, కారగ్రహలీగుతీర్థాన్నియను ప్యానుజేయించుట కుత్తరవాదులయిన నాయకులలో నొక్కరు. బిక్క- వోలు దానికి వ్యతిరేకమయిన తీర్థాన్నియనుకు నామోద మిచ్చినవారను మీర. ఈ బ్రాహ్మణేతరనాయకుల కాలు

ఎచ్చట ఎంతవరకు కుదురుకొనియున్నదో ఆంధ్రలోక మె రంగుట అవసరము యున్నది. మీరు కారగ్రహుతోను, హోమయూలులీగుతోను ఆంధ్రసభతోను సంబంధమును మాను కొనియున్నచో నది యుత్తమముగ నుండును. మేము మాను కొంటిమని సభలో జెప్పినను న్యాయముగ నుండెడిది. అటుల జేయక అచ్చటనున్నాము ఇచ్చటనున్నాము అని చెప్పట చాలమందికి మనస్తాపములకు కారణమయినది.

ఈ హోమయూలు ధ్యానాన్నియ 1 గంటమొదలు 3½ గంటల వరకును కారగ్రహులీగు స్థితిమునకును బిక్కవోలు సంస్కరణములకును గల భేదములను గురించి కొంతమంది ప్రతికధు లకు ఎవ్వర్డు పురమందిరమున కిరండికు గారును, రంగనాథ ము మొదలీరుగు గారును, పున్నపూ గారును వివరముగా దెలిపిరి. నాయకాలకు 3½ గంటలకు ఈ పురమందిరమును “హోమయూలు, కారగ్రహులీగు సంస్కరణములు” అను విష యమును గురించి కరండికు గారును, కోటరాజు పున్నపూ గారును విపులముగా నుపన్యసించి బిక్కవోలువిధానము మనె పూసి మారేకుకాయ చేతి కిచ్చినట్లు నిశ్చయముగా బోధించిరి.

మొత్తముమీద ఇచ్చి కలకలకును కారణము ఆహ్వానసం ఘమువారి విరంభతీత్రవర్తనము. ఆరుజిల్లాలలో వేదికయిన జేంద నట్టువంటి త్యాగరాయ శ్రేష్టిగారిని చెన్నపట్టణమునుండి యంతి దూరము ఆగ్రాసవాధిపతిగా తీసికొనికన్పట్టయ, ఆంధ్ర బ్రాహ్మణేతరనాయకులగు మావేంకటరెడ్డినాయకు గారు త్యాగ రాయ శ్రేష్టిగారి పక్షమువాడో సంబంధములేదని పయికి జెప్పుచు లోలోపలను వారుచేయు పనులను హర్షించుచు న్నారని స్పష్టపరచుటయు, జనులలో ఇంత ఆగ్రహమును, హోమ మును కలిగించుటకు హేతువయినది. ఇరుకుతులవారికిని సంధి జేయుటకయి కొన్ని రానుబాదములు జరిగినవికాని అవి కొన సాగలేదు. అంతట కారగ్రహ లీగు విధా నామోదములు త్యాగరాయ శ్రేష్టిగారి సభలోవాల్సినవో తీవ్ర వేధాభి ప్రాయములకును, తగవులకును, వైషమ్యములకును కారణ మగునని తలంచి, వారి నాయకుల సలహాచే ఆ సభకు వెళ్లు టను మానుకొని, తాము ప్రత్యేకసభను ఎప్పటియిట్టే జేసి కొనవలయు నని నిశ్చయించుకొనిరి. ప్రతిరయులలోను మీర ప్రతినిధులు వందలకొలది కన్పించునన్నారు. దివాన్ బహదూర్ కేశవశర్మగారు గాత్ర 10 గంటలకు వచ్చిరి. రయిలువద్ద గొప్పగా సన్మానింపబడి విడిదికి గొంపోబడిరి.

ఆదివారము నవంబరు 11:—

నే ముందుదయమున రావుబహదూర్ త్యాగరాయ శ్రేష్టి గారును, చరి పరి, పదునేనుచుని మదరాసు ప్రతినిధులను తెజవాడకు విజయముచేసిరి. వారు దివహి హనుమంతరావు పంతులుగారియంటి బస చేసిరి. ఉదయము 8-15 గంటలకు త్యాగరాయ శ్రేష్టిగారు, కుమారరాజు ఆఫ్ చల్లపల్లిగారు, రామారాయణంగారు, రా. బి. వేంకటరెడ్డి నాయకుగారలతో సొక గుట్టపుంజిలో గూర్చుండి ఊరేగింపుల బయలుదేరిరి. ఆహ్వా నింపబడిన ప్రతినిధులును, నాయకులలో ముఖ్యులగు రా. బి. కళువతి వేంకటరత్నం నాయకుగారి మంటివారును పాదచారులై ఊరేగింపు టుత్సనములో నడచుచుండిరి. జయనూచకములును, ఆహ్వాననూచకములును నగు గోరణము లిచ్చటచ్చట గట్టుబడినవి. ఉత్సవము సాగినకొలదిని జనులు మెండుగా జేరిరి. వ్యాంకటాచార్యులచు నడచు చున్న పన్ను ను వాలంటీయరులు “త్యాగరాయ శ్రేష్టి గారి కి జయ” అను నీ నాదములను జేయుచుండిరేగాని దేశభిమానపూరితములగు భారతమాతకు జై, ఆంధ్రమాతకు జయి అను వచనములు వినుటకే కలవాయెను. 8-39 నిమిష ములకు బండి హిందూ థియేటరువద్ద ఆగగానే ప్రతినిధులు లోపలికి పో మొదలడిరి. 15వంపి కాకొప్పేలియల హోద్యపయిన బావదీరియనా, రు. టిక్కెట్టులను ఇవ్వకు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరులు, ముగ్గురు కాకొప్పేలియలు, ఇద్దరు బ్రాహ్మణేతరులను తనిఖీ జేసిరి. త్యాగరాయ శ్రేష్టిగారు సభాభవనములోపల ప్రవేశింపగనే శ్రేష్టిగారికి జయజయయని సభాసభులు లేచి చెప్పటము గొట్టిరి. ఈ సభ నాయకులసభ యని పేరుకేగాని సభాసభులందరను సామాన్యజనులు. ఆ చిన్నవోలు అంతయు నుమారు అయిదానందల జనులతో నిండినది, (2000 మంది 3000 మంది ఈసభలో గలరని వ్రాయుట కుమ్మబద్ధము. ఇందు 600 కంటె మించిన సంఖ్యలకుపలమేలేదు.) ఆగ్రాసవాధి పతులు అసీనులు కాగానే శిల్పికళాకాల బుడుతలు భక్తచింతా మణినుండి రెండు పద్యములను జదివి ప్రార్థనగానించిరి. ఎం దువలనో ఈ ప్రార్థనపనిని బిక్కవోలులోవలె రావుబహదూరు

వేంకటరత్నము నాయుడిగారికి వెట్టిలేదు. ప్రార్థనాంతరము రాయబహదూర్ వేంకటరెడ్డినాయకుగారు తమ ఆహ్వానసం ఘాధ్యక్షోపన్యాసమును జయప్రసారంభించిరి. ఈ యుపన్యాసా నంతరము కాటంరెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డిగారు త్యాగరాయ శ్రేష్టిగారి గ్రాసవాధిపతులుగానుండవల యని ఉపవాదించిరి. కందుల లక్ష్మీపతి గారి యుపవాదమును బలపఱచిరి. అడు నుమల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారు, నారాయణస్వామి నాయకు గారును, ఎ. పి. పాత్రోగారును, ఆమోదించిరి. అంతట శ్రీవాసు పుష్పమాల్కంకులు గాజేతుబడిరి. జయజయ శ్రేష్టి గారికి అయి జయజయధ్వనులకుధ్వ వారు ఆగ్రాసమునలంక రించిరి. త్యాగరాయ శ్రేష్టి గారి రంజిట తమ యుపన్యాసము నింగ్లీషుభాషలో జడిపిరి. తెలుగులో ముద్రింపబడిన వారి యుపన్యాసమును ఆంధ్రప్రకాశికా సహాయ సగపాదకులగు శ్రీవాసుపయ్యనాయకుగారు తరువాతజదివెదనని వాక్రుచ్చిరి. శ్రేష్టిగారు తమ ఉపన్యాసము నింగ్లీషులో పూర్తి చేసిన తరు వాని రాఘవయ్య నాయకుగారు దానిని తెలుగులో జడిపిరి. ఈ క్రిందివారు సరి జయముగా జరుగును గాకయని తంత్రీ వాదల నొనగిరి. ప్రొఫెసర్ రామమూర్తి నాయకుగారు, రావుబహదూర్ నారాయణస్వామి నాయకుగారు, గా. బి. కె. మూర్తినాథాయణమూర్తి నాయకుగారు, కంఠమనేని వేంకటరంగయ్యగారు, జయరామస్వామి నాయకుగారు. చాల మంది యుత్తరములను వ్రాసిపంపిరట గాని కాలము లేనందున వానిని జయవలేదు.

2½ నుండి పదియ నిమిషముకన్న కన్నకొన బడిరి. ఈ సభతో మాకు సంబంధము లేదు. దీని పద్ధతులను మేముంగీకరించుటకు సభ్యులముగా నుండమని పర్యత నేని మల్లి ఖాద్దనుకు గారును, త్రిపురనేని గోపాల కృష్ణయ్య గారును, లింగము నాగభూషణముగారును, మానుమూర్ రామ స్వామి గారును, మొదలగు కమ్యూనికేషన్లు సభనుకదలి వెట్టిలేచివచ్చిరి.

ఈ క్రింది మహాశయలు వేదిక నలంకరించినవారిలో గొందరు. కుమారరాజు చల్లపల్లి, రావుబహదూర్ ఆర్. వేంకటరత్నం నాయకుగారు, కాకినాడ కాలేజీ ప్రిన్సిపలు, శ్రీపామగంటి రామారాయణంగారు, రాయ బహదూర్ కూర్మా వేంకట రెడ్డి నాయకుగారు, ఆచంట నుబ్బారాయకుగారు, ఎ. సి. పార్థసారథినాయకుగారు, కోకా అప్పారావు నాయకు గారు సి. నటేశు గారు, పింజల నుబ్బారాయము గారు ఎ. పి. పాత్రోగారు, టి. రామలింగశ్రేష్టిగారు, కంచన నాగభూ షణము నాయకుగారు, పద్మల కృష్ణమూర్తి నాయకుగారు, అంతుకేరావు తిరుపతిరావుగారు, కల్లిబట్టి అబ్బాయి నాయ కుగారు, ఎం. రంగయ్య నాయకుగారు, కందుల లక్ష్మీపతి గారు, లోట వేంకటగూయ్యగారు, కొమ్మిరెడ్డి కేశవరాయ మూర్తి నాయకుగారు, అద్దేపల్లి రామారావు నాయకు గారు పి. ఎ. దొరస్వామి మొదలీరుగు గారు, కాటంరెడ్డి ఆదినా రాయణరెడ్డిగారు, తిరుచలైపిళ్లెగారు, నుబ్బారెడ్డిగారును మరి కొందరును.

ఈక్రింది నోటీసులు అచ్చటచ్చట గోడలపయిన అతి కించపడి యున్నవి. (1) “హోమయూలు వచ్చిచో బ్రాహ్మణేతరులకు దాహ్యము, (2) హోమయూలు కలదు. బ్రిటిషు రూలే కావలయును. (3) విశ్వరక్షిణములలో వైశివచ్చు బ్రాహ్మణులును, హోమయూలునుకలదు. జాగ్రత్త. (4) హోమయూ రూలవగా బ్రాహ్మణేతరులకు బానిసవము (5) హోమయూ లాసంగినవో పిల్లలచేతికి కత్తులిచ్చుటయే (6) హోమయూలు పతాకము రెల్లెడల నెగురుచున్నది. అని బ్రాహ్మణేతర నాశ నమునకు నూచనములు (7) హోమయూలు తలపాగాలు అన్నిచోటుల తిరుగుచున్నవి జాగ్రత్త. జాగ్రత్త. అని లేనె పలుకులను పలుకును.” మాగంటి శివయ్య, మల్లెల శివరామ కృష్ణయ్య, మొట్టమొదటి చినవేంకయ్య, కామూరి వేంకటచలప తియ్య, చిగురుపాటి వేంకటసుబ్బారావు, మల్లిరెడ్డి శైవరెడ్డి గారిలు “బ్రాహ్మణేతర మహాజనులకు విన్నపము” అని యొక వెద్దకరపత్రమును బిక్కవోలుసభా తీర్థాన్నియల ఖండించుచు విరివిగా బంచివెట్టించిరి. “మోసపోతుడు” అను మరియొక కరపత్రమును చెన్నపురినుండి వచ్చిన కారగ్రహ మాస్టెలీకు పక్షావలంబకులు వందలకొలది పంచివెట్టిరి. చెన్న పురి రాజధాని సభాద్వేశములగు పత్రములును పంచబడినవి.

ప్రొఫెసరు రామమూర్తి నాయకు గారి రాక.

మీరు వేటిసభాధ్యక్షాన్నియ 1-30 గంటలకు వాల్తేరునుండి వచ్చు రైలుమీద వచ్చిరి. అతన రాంధ్ర బ్రాహ్మణేతరమహా జనసభాహోద్యన సంఘాధ్యక్షులగు పోనకా పట్టాభిరామరెడ్డి

గారు ప్రాధమిక గారి స్థానములలో కలిసికొని వారిని కేరళపట్టణం విడిదికి పంపించినది. ఆచట కొంతమంది సేపు ఉండి పట్టణం త్యాగ రాములపట్టిగారి విడిదికి సంధి మాటలు మాట్లాడుటకై వెళ్లిరి. కాని ఆచట సంధి పొసగనిచే నాయుడుగారు తిరిగి కేరళపట్టణంవద్దకు వెళ్ల నిశ్చయించుకొనిరి. కాని ఆచట చాలంటియ్యన, నగరాలు, నాయుడుగారిని హిందూనాటకశాలకు గొంపోయి ఆచటనుండి వారిని కదలనియ్యక పోయిరి. అప్పుడు కోరినవాడుగచ్చి వారిని వదలింది కేరళపట్టణం వదల కంటివేసి.

సామంతాలను 3 గంటలకు ఈ త్యాగరాములపట్టిగారి వద్ద తిరిగి సమావేశమగునని పూర్వధిమము నెలవీడుగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మొత్తం రెండవ ప్రత్యేక నిలైక సభాభవనము వద్దకు వెళ్లెను. ఏమి జరిగినదియు నాయుడు ప్రాసిన ఈ క్రింది లేఖనలకు వెల్లడగును.

“ఈ ముగిసినాడుకనుక మాకు గంటలకు సరిపె ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సభాభవనం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సభాభవనం ప్రకటించుటచే నేను మాకు గంటలకు మాకు సభాభవనం వెళ్లితిని. కాని నేనుగద్ద కావలినాడు నారు 4 గంటలకు విడుదలయ్యవలెనని నాయుడుగారు, 4 గంటలకు గావలినదనియు నాతో చెప్పెను. నేను 4 గంటలకు వెళ్లితిని. తిరిగి ఆయన నన్ను 5 గంటలకు లోపలికి వెళ్ళమన్నాడనెను. అటువైచి నేను 5-15 నిమిషములకు వెళ్లితిని. అదిగోతు వూర్వమే ‘మియియప్రక’ విలేఖరిని వెళ్ళిచిన్నాడు నన్ను మాత్రము నాని కొంతమంది సేపు ఆచటనిగినెను. నేను లోపలికి వెళ్ళినది విడుదలయ్యవలెననియు ప్రాసిన నాయుడు, గవర్నర్ గారికి వెళ్ల నియమించినదనియు ప్రతిపాది నేను ఆయనతో చెప్పితిని. కాని నన్ను మాత్రము లోపలికి వెళ్ళనీయకపోయెను. అందుచే చిట్టచివరకు 5-15 నిమిషములైనను నన్ను వెళ్ళనీయకపోవుటచే నాకు విసుగుగచ్చి నా ఆర్థికరచమును కాపాడుకొనుటకై నేను ఆచటకి వెళ్ళుట మానితిని. నన్ను వెళ్ళనీయని మహా కోయని పేరు నాకల గోవింద రాజుల నాయుడుగారు; ఏలూరులో వేటిట. నదుమరులు ఈయనదేత నెటుల సర్దింతునో చూడము గాక. 11-11-17 నాయంత్రము 5-80నిమిషములు”

ఈ ఆనందముకలన ఈ సభలో సామంతాలు జరిగినప్పుడు గురించి వివరముగా వ్రాయుటకు పీలుపడకున్నది. విక్టోరియాలో జేయబడిన తీర్మానములే ఇచ్చటను జేయబడినవియు అందు గోదావరిజిల్లాకు ప్రత్యేకముగా సంబంధించిన తీసివేయబడినవియు, మొదటి ఆయిదారు తీర్మానములు సభాధిపతిచే ను ప పా నిం ప బ డి సంకీర్తించినవియు, స్వపరిపాలనమునకు జెందిన తీర్మానమునూర్చి మాత్రము వచ్చ జరిగినదనియు తెలిసినది. కోడి రామమూర్తి నాయుడుగారితో వెళ్లన ప్రజలు 300 మంది సభలో ప్రవేశించినప్పుడు పల్కుబడియున్న మందిరమునుండి కిక్కిరిలాగులయడెను. పాత్రోగారు స్వపరిపాలనపు తీర్మానమును గురించి ముచ్చటించుచు తాము కాంగ్రెసుకు జెందినవారమనియు, వారి విధానము సంకీర్తించినను కొన్ని మాన్యులం దావల్లకయినచోట ఈ సభవారు చేపికినవచ్చుననియు, వలికిట. అప్పుడు కోడి రామమూర్తి నాయుడుగారు లేచి “కాంగ్రెసులోని విధానముగో కాదనయినవారు చేతులెత్తకలసి నది” అని పలుకగా సభాసభలో ఆయిదారుగురు కప్ప అందరును అస్మియు మాకంగీకారమని చేతులెత్తి పూర్ణాంగీకారమును తెలిపిరి. వేదికపయి నన్న వారిందున్నారో లేదో తెలియలేదు. ఈ దిక్కువోలు స్వపరిపాలనా విధానమును వదిలి తెలుగు జెప్పవలసినదని కోరిగా చెప్పినేలేదు. విషయవిధానక సభలో తెలుగున అప్పుడు చెప్పబడినదని జవాబుసంగడెను. అందుచే విశేష భాగము సభ్యులకు ఆ తీర్మాన స్వభావమెట్టిదో తెలియకపోవుటలో వింతయేమాత్రములేదు. దిక్కువోలుసభలో గవర్నర్ మెంటువారిచేతనిర్ణయంబడవలసిన రాష్ట్రభాగవనిర్మాణకభ్యుత్సాహకరతీర్మానంబడవలసినది. ఈ సభలో ఆ సంఖ్య 30 గానుండువలయు నని సుకరింపబడినది.

ఇండియా మండ్రీకి విజ్ఞప్తులు.

మాండ్లగూడూరు అవిలిసెంటువద్ద గారి విడుదలను గూర్చి చెప్పినది సందర్భమున పాల్ మెంటుసభలో జరిగిన చర్చకు వివాదము ప్రకటించితిమని వ్రాయుచు మాండ్లగూడూరు వాదము బలహీనముగా నున్నదనియు వారువరల సాంప్రదేశమున కోరి ఇండియామండ్రీ కా ర్యాలయము నిర్ణయించిన మొదలు హిందూజాతీయమునడి విజ్ఞప్తులు అధికారుల ముఖము వశేగాని పార్టీముగ ఇండియామండ్రీకి పంపబడుతుంటుకు ఏర్పాటులను చేపెదరని నచ్చుదగిన వార్త తెలిసినదనియు మొయిబుప్రతి ప్రకటించినది.

బొంబాయిలో గొప్పసభ

ఆంగ్లోయిండియనుల ఆందోళనము
సందలి నాస్సంకల్పము

హోమురాలువారి ఏండ్లకుప్రకారం ఈ నెల 11-వ తేదీ రాత్రి గో. జి. న్నా గారి ఆధ్వర్యక్రింద కాంతానాము చాటునందినచోసభ జరిగినది. బొమ్మంజి, నుజేగారు, యగు నాచాను వ్యాకరాను, మావడిన్నేతు, పచ్చేదురుకాతియా గార్లు మున్నగువారునువ్యవించిరి. గో. జి. న్నా గారు హోము రాలును సునటిచ్చినచో బ్రిటిషుజాతీయులకు నష్టముకలుగు ననవాదము బోలువాదము. భారతీయులకొకల నెఱుంగనివా రీయాదోశమునకు గారకుగా. పాశ్చాత్యులనుకల్ప మధ్యం తిరియి కలిగించుటయే గాని వేరొకటిగాదు. పాశ్చాత్యులు వొరుసంస్కరణములేవి. నడకపోముప్రభువు ప్రకల్పములనుక తియిలు. పాశ్చాత్యులు స్వపరిపాలనమున కప్పులైనపుడు వారంజులకు నిడకపోము ప్రభువుకడకు పో నవలెమే కలుగదని జి. న్నా గారు నడిపిరి.

బొమ్మంజీగారు.

పార్టీలు 50 కేమె నెట్టిజి. భాయిగారి ప్రోత్సాహము కలన నాందోళనమును ప్రాంధించిరి. వారు తమ ప్రతినిధులను ప్రత్యేకముగ పంప నెందుట గొప్ప పాదబాలు. పార్టీలు, హిందువులు, మహమ్మదీయులు సందరుకు భారతీయులే. వేమెట్టి గారు తమ కీర్తిని నిలుపుకొన గోరెదలేని ఈ పాదకనుకు నాందోళనమును మానుకొనకలెను. వారు పూనినపని ఆనాలో చియి. పాశ్చాత్యుల ఆందోళనము భారతీయులను తిట్టుటయు ఇండియా దొరతమును ఇండియా మండ్రీని బెదించుటయు నై యున్నది అని నడిచి పాశ్చాత్యుల ఆందోళనము ఆ భార్యకమును స్వాధీనమియుటగూడెనదియునని బొమ్మంజీ గారు సుప్రమాణముగ చూపించిరి. బ్రిటిషువాలో భవికులగు నారు గుత్తగాను విధానము చాల ననకకనుచిరి. పాశ్చాత్యుల ఫాసమును మేమాకముంప గోరము. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును సమా నావకాశమును మాత్రమే మేము కోరెదము. బ్రిటిషు వారు చాల నభివృద్ధి కలిగించిరి గాని జరుపదగిన వారి నంత ను జరుపలేదు. ఆమెరికావారి పాలనముక్రింద మనమున్నచో ఖన యభివృద్ధి యంతకంటెను కీఢముగను అధికముగను జరిగియుండును. ఇందులకు ఫిలిప్పైనుదీవులే నిదర్శము చిన్న చిన్న సంస్కరణముల వలన దేశీయులు సంత్పత్తికొందరు. అధికాధి కారము ముఖ్యముగా మెసగబడవలెను. అధికరాజ కీయ స్వాతంత్ర్యములను చనము బడయుగలుగు సంకీర్తకును ఆందోళనములను మానుగూడదని బొమ్మంజీగారు నడిపిరి.

నుజేగారుగారు.

పాశ్చాత్యులు శాంతిని సక్రమపాలనమును కోరెద నందురు. హోమురాలు కభ్యులైన అధిక సంఖ్యాకులగు భారతీయ వర్తకులుగూడ శాంతిని సక్రమపాలనమును కోరుచునే యున్నారు. పాశ్చాత్యులు సర్వమును గుత్తగాను కోరుచు న్నారు గాని ఎక్కువ పూచితో తనివి నొందెదమటలేదు. పాశ్చాత్యుల ఆందోళనము, ఆధార్యకము, పాక్షికము, నిరాధారము జాతిరుత్సముతో గూడినది గాన దానిని ప్రతిఘటిం చుట కాంగ్లదేశమున మనము ప్రతిస్థాపనముల నేర్పరచి పని చేయవలయునని నుజేగారుగారు నడిపిరి.

యగు నాచానుగారు.

నీరు గుజరాతీభాషయందు నువ్యవించిరి. పాశ్చాత్యుల వ్యాపారమునకు భయములేదు గాని వారు గుత్తగానుటకు పీలుండదు. ఆంగ్లం కే వాకిపు దాందోళనము చేయుచున్నారు. కాంగ్రెసువారు కోరినవిషయము లేవో తనకు తెలియవని నెంట్లెండు ప్రభువుగారు నడిపిరి. పాశ్చాత్యులు మన కోరికలను హిందుకు ప్రయత్నించుటలేదు. భగత ఖండమునందలి పామరజులకు తాను నాయకుడనని నిడకపోము ప్రభువుగారు చెప్పకొనుట బూటకము. కాంగ్రెసు- లీరు విధానములలో కోరబడినవారలో నేమియును తెగింపబడకుదగు. శేమ్ నెట్టిగారి ఆందోళనము నిర్ధకము. కీర్తికేపులగు మెహతాగారును గో. వాచాగారును తాము భారతీయులమనియే తలచిరి గాని పార్టీలమని తలపోయలేదు. క్రిందటి సామ్రాజ్య శాసనసభకు వాచాగారిని నియోజించుటలో నాతడు భారతీయుడనియే హెచ్చుచుండి నెకల్యాడుగారి కంటె నాయకు హెచ్చుగ ఓట్లనిచ్చిరి గాని పారసీ అని యిచ్చియుండలేదు అని నడిపిరి.

మా. నజీభాయిగారు.

నీరుగూడ గుజరాతీభాషలోనే నడిపిరి. గుజరాతులో కొందరు భారతీయ వర్తకులు కొన్ని యినుపదారులను వేయించగోరుగాని డెకా హోముప్రభువువారిని కాదనికొరకున్నను కంపెనీవారికి కంట్రాక్టునిచ్చెను. మనమువారికి సోదరతుల్యులమట. అట్లయినచో నర్ హోము తాతాగారివంటి భారతీయులు గూడ యనటికల్గు బోంబేకల్గు మున్నగుసభలలో నేల సభ్యులకన్నులై నిడకపోము ప్రభువుగారి నే డొక్కసారిగా మనమై ప్రేమ కెల్లివిరిగిన దని నీరు నడిపిరి.

హోమురాలు ముఖ్యముగా వెంటనే మొసగు బకనలె నని ఫతేదంగు గారు చెప్పిరి.

ఈ సభలో చాలమంది సభాస్పృహ చులుకలరు. హిం దువులును ఆ హమ్మదీయులును సుసేవించేయవలెను. హిందువులు వెనకబడిన మహమ్మదీయులను ముందునకు కొనిరావలెనని జి. న్నా గారు నడిపిరి. సభకు చాలమంది వచ్చిరి. సభయందు త్యాగము కొనవరకును హెచ్చుగానుండెను.

నెల్లూరు మండలసభ:— నన్న ము లధికముగ కురియుచున్నది. సభ ఆపివేయబడినది మరల నెపుడు జరుగు నదియు ముందు ప్రకటింపబడవని నేడు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు తింతివార్త సంపెను.

ఏర్ విలియండ్సాకుగారు:— నీరు బంగాళమున కడ పటి లెట్టి నెంబు గవర్నరుగా పనిచేసిరి. పిమ్మట 1911 లో గవర్నరు పదవి ఏర్పెనుపడినపుడు బంగాళా కాశ్యనిర్వాహక సభయందు సభ్యులుగనుండి క్లాఫునీయుముగ పనిచేసిరి. పిమ్మట నీరు ఆంగ్లదేశమున కేగిరి. 1914 వ సంవత్సరమున యిండియామండ్రీ సంఘమున సభ్యులైరి. ఆ సంఘసభ్యులలో గూడ నీరు నిఖ్యాతులయిరి. నివిలుసర్వీసు కాఖబారిలో నీరు చాల పురోవృద్ధిని కోరువారని ప్రఖ్యాతికలదు. మరియు ఇండియా దొరతమువారు మాచించిన సంస్కరణముల నాలోచించుట కేర్పడిన సంఘమునకు గూడ నీరభ్యుతులని ఇండియాపత్రిక వ్రాసినది. నీరపుడు మాండ్లగూడూరితో గూడ ఇండియాదేశమునకు వచ్చియుండుట లాభద్రవని బొంబాయి కానికలుప్రతిక వ్రాసినది.

కావలెను

ధూళిపూడి హిందూ సెకండరీ స్కూలుకు అనుభవము గల సెకండరీ ట్రైనింగు టీచరు వెంటనే కావలెను. 35-2-45 గ్రేడు ఇయ్యబడును. వెంటనే దరఖాస్తులు పంపవలెను.

నాళిపూడి } తడవర్తి బాపయ్య,
చిటూరుజిల్లా } 951 కాశ్యదర్శి.

నోటీసు

(949)

ఈ దిగువ నుదహరించిన పనులు కోరువారు ది 20-11-17 తేదీలోపున ప్రతిపక్షిగాను రు 50 ధరావత్తులలో మునిసిపల్ ఆఫీసులో ధరఖాస్తులు దాఖలు చేయవలెను.

(1) ఏల్వీనుపేట రోడ్డుమీదను పునాదులు త్రవ్వ నీటిగొట్టములు విగించి ప్లవికుఫాన్ టెనులు కట్టుట.

(2) బెన్ కు రోడ్డుమీదను మునిసిపల్ ఆఫీసు సమీపము నంది సూర్యారావుపేట మార్కెట్టు వరకు పునాదులు త్రవ్వ నీటి గొట్టములువేసి విగించి ఫాన్ టెనులు కట్టుట.

(3) గోదావరి యిసుక రెండువర్షాయములు గోదావరివద్దను జల్లిచి కొళాయిచెర్వు ఆవరణలో రెండు పర్వాయములను సూతినీళ్లను కడిగి ఫిల్టరుబెట్టుగా వేయటం. ఇందుకు కావలసిన సముజాయిషి మునిసిపల్ ఆఫీసులో ఓవరుశిల్లు గార్లవద్దను ఆఫీసు కాలములలోను తెలుసుకోవలెను. ఈ పనులు ది 31-4-18 తేదీలోపున పూర్తి చేయవలెను.

మునిసిపల్ ఆఫీసు } కె. సూర్యనారాయణ మూర్తి
కాకినాడ } నాయుడు గారు, చెయిరుమన్.

స్థానిక వార్తలు

(1)

హిందూధర్మాలాపకలు మాయస్కూలు:

వార్షిక బహుమానసభకు గాను రావుసాహెబు కలవరామా నుజుంకేష్టిగారు రూ. 150 లు విరాళ మొసగిరి.

తిరువల్లువరు తరగతులు: - పి. ఆర్. కృష్ణమా చారిగారు 25 వ తేదీ వరకు చెన్నపురిలోనుండి పీఠాదేశ నందున ఈ నెల 26 వ తేదీ సోమవారముమొదలు వరకు తర గతులు ప్రారంభింపబడును. అని డాక్టరు ఎం. సి. నంబూరి రావుగారు ప్రకటించిరి.

చెన్నపురి మహాజనసభ: - ఈ నెల 19 వ తేదీ సోమవారమునాడు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు సభవారి ఏర్పాటుప్రకారము సభాభవనమున జి. ఎస్. అరండేలు. ఎం. ఏ. (కాంటు) గారిఅధ్యక్షతక్రింద జరుగు సభలో ఏ. రంగ స్వామయ్యగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు "పరామప్రభుత్వ మువారిక్రింద నన్న భరతఖండమున ప్రభాసత్రాకము" అను విషయమును గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

ఆంబులెన్సు పందెములు: - ఎస్. వి. ఏ. ఏ. ఆవరణము (పిటిల్సురారు) నందు ఈ నెల 17 వ తేదీ శనివారమునాడు మధ్యాహ్నము 8 గంటలు మొదలు పందెములు జరుగును. పిట్టలు గవర్నరుగారు బహుమతుల మొసంగిచెన్న పురి పౌరుల పక్షమున ఆంబులెన్సు కోరువారికి ఆంబులెన్సు కోరు మొసంగుదురు. అనాడు సాయంత్రము మే. ఎల్. ఎఫ్. డబ్బూ గిలుమనుగారి అధ్యక్షత క్రింద వార్షిక కోర్సును జరుగును.

ఎస్. కే. రామస్వామయ్యగారు: - నేను 1896-వ సంవత్సరమున కాంగ్రెసు, సోషలిస్టు పక్షములను ప్రారంభించితిని 1905 లో హోమురూలునందు చేరితిని 1915 లో వర్ణాశ్రమ సంఘకార్యముల నవలంబించితిని. ఇప్పు డు హోమురూలు వర్ణాశ్రమధర్మకార్యములు దేశములందరి చేతనుగూడ క్రోధగా జరుపబడుచుండుటచే నేను ప్రస్తుతము వీని రెంటినుండి విరమించెదను. నేను యావజ్జీవమును ఈ యు ద్యమములకు పూనిన వాడనుగ నేయిండి అవసరమై నపుడు తగిన పనిచేయుచుండునని రామస్వామయ్యగారు వ్రాసిరి.

భారత బాల భక్తి విహార సమాజము: - ఈ సమాజ స్థాపకుడు ఉపాధ్యక్షుడునగు బాబాదేవాయి పి. నారాయణ దేవరాజుగారు ఒకవత్సరము చేపాద బంగాళము ఒరిస్సాలలో మత విషయమున సంచారముచేసి ఈ నెల 10 వ తేదీని వెజవాడనుండి చెన్నపురికి వచ్చి బార్డిటపురు రామకృష్ణవీధి నెం 1 రు గృహమున నన్న సమాజపాఠశాల యందు నివసించుచున్నారు. శనివారాదివారములందు తప్ప ఇతర దినములలో ఉదయము 7-8 గంటల మధ్య వారిని చూడవచ్చునని సమాజకార్యదర్శి వ్రాసెను.

ఈస్టు ఇండిను ముఖ్య సేనాధిపతి: - ఈస్టు ఇండిను ముఖ్య సేనాధిపతి రియరు ఆడ్మిరలు గాంటుగారును వారిబృందములకును వార్తబుక్కు అనునావపై ఈస్టుఇండిను నుండిచ్చి చెన్నపురిలో నేడుమధ్యాహ్నము 1-15 గంటలకు దిగిరి. చెన్నపురిగవర్నరుగారి సేనాధిపయ కార్యదర్శిగారు వారిని దర్శించి స్వాగతమొసగిరి. కోటలోనినైనికులు గాంటు గారికి గౌరవఅంగరక్షకులుగ నిలిచిరి. వారు 1-30 గంటలకు గవర్న మెంటుహానుకు పోయిరి. అచ్చట వారు 4 దినములు గవర్నరుగారి అతిథిగానుండురు.

మహమ్మదాలీ సోదరులు: - ఈసోదరుల నిర్బంధవిమోచనమునకు ప్రోత్సహించుటకు ఈ నెల 15 వ తేదీ గురు వారమునాడు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు గోల్డేహాలో ఎస్. కస్తూరిరంగయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరుగునని ఇదివరకే ప్రకటించబడెను. సమావేశకులగు ప్రముఖులలో భానుబాదూరు హాజీ. మహమ్మదు సాకుదీనుబాదుసా సాహెబు హాలానా అబ్దులు సుబానుసాహెబు; అబ్దుహక్కింసాహెబు బహిల్లాబాదుసాసాహెబు; హాజీహక్కింఅబ్దుల్ హక్కిం సాహెబు. జయద్దీనుహమ్మదు సాహెబుగార్లు కూడ చేరిరి. వీరిలో భానుబాదూరు ఖద్దనుబాదుసా సాహెబు గారు అనిలిసెంటుయ్య గారితోగూడ కోశాధిపతిగా నుండుట కంగీకరించిరి.

చెన్నరాజధానియందు ప్రాథమిక విద్యా వ్యాప్తి: - ఈ వ్యాప్తికారకు ఈ నెల 10 వ తేదీని గవర్నరుగారి మండిరమున ప్రముఖులు కొందరు సభచేసి ఆలోచించిరి. కా. లోక చిత్తుగట్టుమును నిర్ణయించిరి. మ్యాగిస్ట్రేట్పాలిటి పట్టణములందు తా. లోకాపట్టణములందును తొమ్మిది కేంద్రములను అధ్యక్షులు ప్రోత్సహి నేకగడదీ విద్యావ్యాప్తికి సభిగా

రము. పట్టణము లోకలు బోర్డులకును ఈ బోర్డులకును సంబంధము లేకుండుటకును లోకలుబోర్డులకు ఇతర సంఘములకు దొరతనమువారును నియమించిన సభ్యులే విద్యా బోర్డులలో సభ్యులుగ నుండుటకును విద్యా నిధి ఈ బోర్డుల ఆధికారము క్రింద నుండుటకు ఆనిధికి దొరతనమువారు కొంతసామును లోకలు బోర్డులు కొంతసామును ఇచ్చుటకును బాలురుకు నిష్పంధము నెపు డేర్పరుపదగినదియును ఈబోర్డువారే నిర్ధారణ చేయుటకును బాలుర వయసు పరిమితి 6-11 వత్సరములుగా నుండుటకును ఈసంఘములకు నెకండరీ విద్యపై నెట్టి యాజమాన్యమును లేకుండుటకును వీరు నిశ్చయించిరి. చర్చ ఇష్టాగోష్ఠిని జరిగిన దనియు చర్చించబడిన విషయములు చాలముఖ్యమైన వగుటచే వానిని వారు ప్రకటించి యుండదగిన దనియు హిందూశ్రీతిక వ్రాసిరి.

జి. జీవరత్నమ్మగారు బి. ఏ. జన్మినుపత్రికా కర్మువారి నాయకులలో నొకరును సోషలిస్టు పార్టీయు అధ్యక్షులు శ్రీకా సుపాదవలూను మద రాసు క్రిష్టియను కళాశాలయందు ఆంగ్లభాషను బోధించు మొదటి పండితుడునగు జి. కందస్వామి నెట్టిగారి పుత్రిక యగు జీవరత్నమ్మగారు ఈ సందర్భము పట్ట పరీక్షయందు కృతార్థురాలయ్యెను. ఈ నెలలో జరుగనున్న పట్ట ప్రధాన సభయందీయమలాంధన వస్త్రాదులను స్వీకరించును. ఈతెగ వారిలో నీమెయే మొదటి బి. ఏ. చెన్నపురిలోని బ్రాహ్మ జ్ఞేతరులలో గూడ నీమెయే మొదటి బి. ఏ. అనిచెప్పవచ్చును. ఈమె శ్రాంతి భాషను రెండవభాషగా మొదటినుండియు నభ్యసించుచుండెను. కాన నూర్లునైలు, ఏఫ్. ఏ. పరీక్షలలో ఆభాషయందామెకు 100 కి 70 వంతున మార్కులు వచ్చినవి. బి. ఏ. పరీక్షకు ఆమె వృక్ష భూగర్భశాస్త్రములను అభ్యసించెను. బ్రాహ్మజ్ఞేతర సంఘము నుద్ధరించుటకు కంకణ మూనిన తన తండ్రి కీ విద్యావతి కుడిభుజమై యుండి బ్రాహ్మజ్ఞేతర యువకుల పురోవృద్ధికి తోడ్పడునని కోరిన మని జన్మినుపత్రిక వ్రాసిరి.

ప్రత్యేకగోదావరీమండలసభాధ్యక్షుల.

ఈ నెల 18-వ తేదీ ఆదివారమునాడు రామచంద్రపుర మున జరుపబడుటకు నిశ్చయించబడిన ప్రత్యేక మండలసభకు విశాఖపట్టణ వాఙ్మయలగు చింతలపాటి వేంకటస్వామ్య నరసింహరాజుగారు రధ్యక్షుల వహించ నంగీకరించిరి. శ్రీరాజా కాకర్ల పూడి రామచంద్రరాజు బహదూరు గారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగా నున్నారు. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ముండు పద్మిని కాంగ్రెసు-లిగు విధాన మంగీకరింపబడు నని దుస్తిరాల స్వామ్య ప్రకాశరావు గారు మాట తంతివార్త నంపిరి.

వృత్తాంతములు

యావద్భారత హిందూసభ: - ఈ సభవారు ఈ నెల 29-వ తేదీని ఢిల్లీనగరమున మాంటాగూగారికి విజ్ఞప్తిని సమర్పించెదరు.

కపర్తిగారి నియోజనము: - మధ్యరాష్ట్రముల కాసన సభ అసభికారసభ్యులు స్వామ్రాజ్యకాసనసభకు కపర్తిగారిని నియోజించిరి. కపర్తిగారికి 8 వోట్లును దాదాభాయి గారికి 6 వోట్లును వచ్చినవి.

చీపు శక్రటరీ: - సంయుక్తరాష్ట్రముల చీపుశక్రటరీ గా. ఆర్. బయ్యగారి కాక వత్సరము నెలపు పుచ్చుకొనుటచే వారి స్థానమున గా. ఎస్. పి. ఓషోనెలుగారు నియమింపబడిరి. వీరు ఛార్జీ పుచ్చుకొనిరి.

యావద్భారత మహారాష్ట్రసభ: - ఈ సభవారి మొట్ట మొదటి సమావేశ మి. నెల 11-వ తేదీని సాయంత్రము 4 గంటలకు పూనాలో సమావేశ మయ్యెను. మధ్యరాష్ట్రములు, బీరారు, మదరాసు, బొంబాయి మరికొన్ని రాష్ట్రములనుండి అనేకమంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి. శ్రీమంతు స్వామ్రాజేశ్వర్ బారిష్టరుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి.

మాడ. ఫార్గ్యూసన్ గారి ప్రకాశికను ముంబైగారి కంపు నిమిత్తము తియారు చేసి దాని నాలోచించు నిమిత్త మనధికార సభ్యుల నాహ్వానింప, వారలలో నొక్కఁగు తప్ప మరెవ్వరును అతని కోరికలతో నేరీధివింప లేదు. దొరతనము వారిచే నియమింప బడిన మా. రామ్మూసా గారు కాంగ్రెసు లిగు ప్రకాశిక నంగీకరించుచు మహస్యసించిరి.

ఉదకమండలమునుండి సామానును సరిగ పట్టకుండుటకు విచారించుచు యూరోపియను వర్తక సంఘకార్యదర్శి ఎఫ్. డెవెన్సు సామానును గొనిపోవుటకు నిలువదలియు ముందుగ డెలియనేషన్ గోరుతు నేమిట లేననంగునకును చాలావత్తును గలిగినదియు ఇతరులకు ప్రదేశమందలమున్నేను ఈ గూర్చి

రయిల్వే అధికారులు మరికొంచె మెక్కుడు శ్రద్ధను వహించెదరు గాక యనియు దక్షిణ మహారాష్ట్ర రయిల్వే ఏజెంటు నకు వ్రాసెను.

మాంటాగూగారి ప్రయాణము: - ఈ నెల 10 వ తేదీ రాత్రి 10-30 గంటలకు మాంటాగూగారును వారి కర్మువారును బొంబాయినుండి ప్రత్యేకపు బండిలో బయలుదేరిరి. జి. వి. పి. రైల్వే ఏజెంటు మేజరు హెప్పరు గారు కూడ నుండిరి. బొంబాయి గవర్నరు, కెప్టను లాతామప్రభువు ఏ. డి. సి. గా. కాడెలు చీపునెక్రటరీ, నైడరు అక్టింగు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలు కమిషనరుగార్లు మాంటాగూ గారిని సాగవంప రైలుస్టేషనుకు వచ్చిరి.

యావద్భారత గోరక్షక సభ: - క్రీస్తును నెలపులలో కలకత్తా నగరమునందు యావద్భారత గోరక్షక సభ సమావేశ మగును. తేదీ ముందు తెలుపబడును. సర్ జాను ఫుడ్రోఫ్ గారు సభాధ్యక్షులను వహించెదరు. ఈసభ రాజకీయము కాదు. మత సంబంధమైనదియు గాదు. కేవల మార్శిక సంబంధమైనది. ఈ తరములు మొదలగునన్నియు హేన్రింగువీధి, కవాట సంఖ్య 10 యందున్న కార్యదర్శుల కంపనలయను. చందాలన్నియు కుమార మనీంద్రచంద్ సింగు గారికి పాల్కుపోరా, రాబ్బరీ, పి. ఓ. కాశీపూరు, కలకత్తా కంపనలయను.

సంయుక్తరాష్ట్ర కాసనసభ: - కాసనసభ 12 వ తేదీని 4 వ తేదీ మొట్టమొదటి యాధికార్యముక్రింద ఆలహాబాదు నగరమున సమావేశమయ్యెను. ఇటీవల బక్రీదు మొహరము ఉత్సవములకు సంబంధించిన సంక్షోభమునుగూర్చి సభయందనేకమగు ప్రశ్నలకుగ బడినవి. రిపోర్టుల 'కొనస్పవాజ్మయిన దనియు, సచిరకాలముననే ప్రత్యుత్తరముల నిత్తురనియు ఓ. డెస్సెలుగారు జవాబిచ్చిరి గా. చింతామణిగారు రెండు తీర్మానముల ప్రతిపాదించిరి. తీర్మానములలో నొక్కటి యామోషింపబడలేదు. రెండవవానిని చింతామణిగారు రద్దు చేసికొనిరి.

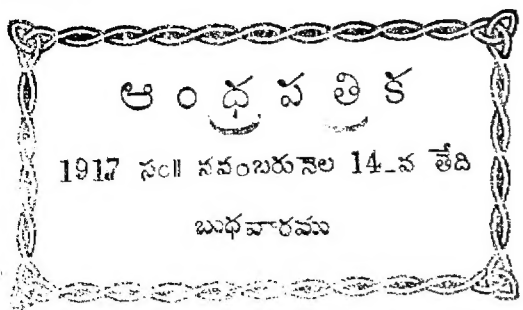
మాంటాగూగారి సంచారము: - కరంబరు నెలొఖరు వరకును మాంటాగూ గారు ఢిల్లీనగరముననే యుండురు. ఇటీవల సంస్థానాధిపతుల సమావేశము ఢిల్లీనగరమున ముగిసినది. ఆచట సంస్థానాధిపతుల నందరిని మాంటాగూ గారు రెండు మూడు రోజులు సందర్శించెదరు. తేదీ (15-వ తేదీ గురువారము) నుండి విజ్ఞప్తులు స్వీకరింపబడును. నవంబరు నెలొఖరున వారు ఢిల్లీనుండి బయలుదేరి డిశంబరు నెల 12-వ తేదీనరకును కలకత్తాలోనుండురు. అటనుండి చెన్నపురికి 14 మొదలు 22 వరకు చెన్నపురిలో నుండురు. క్రీస్తుకును పండుగ లేవనగవారు బొంబాయికి ఆచట జనవరి 2-వ తేదీనరకు నుండురు.

సామంత రాజులసభ 11 వ తేదీతో పూర్తియయ్యెను. సభ ప్రారంభ మైనదానికి చివరవరకును సభాధిపత్యమును వహించినందులకు వికసిత మహారాజుగారు సభ్యుల తరఫున రాజప్రతినిధిగారికి కుటపతుల నన్నించిరి. తమ సందేశము విషయవంత మగు గాక యని యత యుపన్యాసమున ముంబై గారికి స్వాగత మొసంగున కలిగిరి. సామంతరాజులకు గూర్చి యు రాష్ట్రములకు గా. య. మహో గూడ ముంబై గు గారాలోచన సలిపెనకు గా. య. తాము కోరుచున్నారు. సంస్థానాధిపతుల స్వాగత్యులు గాహుటకు కొక కాసన సభ యుండిన బొంబాయిని యు. పలికెను. రాజప్రతినిధి గారు వారికి తగిన ప్రత్యుత్తరము నుగిరి.

మధ్యరాష్ట్ర విద్యాధుల సన్నిధి: - మధ్య రాష్ట్ర జీమి సు. స. స. వారు 19-వ తేదీ నాటిరాత్రి ఒక సభ గు గావించి విద్యాధులకు గూర్చి తమ యభిప్రాయముల తెలుపుచు కొన్ని తీర్మానములు చేసి. విద్యాధులే యేపాఠశాలల వారు మరల నాయా పాఠశాలలకు బోవలయును. విద్యాధుల ప్రకటనము దాని నిబంధనలు మొదలగు వాటిని గూర్చి దేశ నాయకులే నిశ్చయింపలెను. గావున నాసంగతులను తాము వారికి విడిచి పెట్టవలయును. ఎట్టి భేదాభిప్రాయముల నె. చక అధికారుల విద్యాధుల నందరిని తేర్చుకొందురుగాక యని సభ్యులందఱును ప్రార్థించు చున్నారు. విద్యాధుల కట్టి శిక్ష నొసంగకుండజూచు నిమిత్తము తోషి, దీక్షితు, డేవిసు, ఎస్. ఎం. చిట్టూరిను గార లొక సంఘముగ నేర్పరుపబడిరి.

ఆర్యసోదరసంఘము.

వీ రి వారము కొనకు మూడవచోసభను జరిపెనరు వర్ణవిభేద ముండగూడదని వీరొక ప్రకటనమును గావించిరి. సభజరిగినపిమ్మట వీరొక సార్వభౌమ్యపు వింతును చేసెదరు. ఈవింతునందు వర్ణవిభేదముతో పనిలేకుండ నెల్లరును భుజింతురు వర్ణవిభేదముండగూడదను వాచుప్రకటించవలసిన విధానమిదిగాని చెన్నపురి బ్రాహ్మజ్ఞేతరులకలె క్షుద్యేయల రాజ కీయ పురోవృద్ధి కభ్యంతరము కలిగింతుటకాదు. దక్షిణ ఇండియా ప్రభాసంఘమువారుగూడ ఆర్యసోదర సంఘము వారిమాన్యము ననుసరింపగోరెదవని ఇండియన్ సోషలిస్టు సభ ప్రకటించెను.

ప్రతికూలర ప్రాస్పెక్టివి

స్వపరిపాలనమునకు భారతీయుల నన్ను లనియు, సంస్కరణముల గోరుట కిది సమయము గాదనియు కొందరు ఆంగ్లో హైందవులు ను వారి యనుచరులను నుడుపుట పరిపాటి యైనది. ఏ రోజుమారు అధినివేత రాజ్యముల వారి కోర్కెల దెలిసికొనుటకు ప్రయత్నించినచో, హిందూ దేశ మీ తరుణమున తన వాంఛల దెలుపక బోవుట ఎట్టి విషయమునకు మార్గము జూపునో గ్రహించ గలరు. ఆధినివేత రాజ్యములు తమ ప్రస్తుత స్థితితో దృఢిజైవి యుండలేదు. ఆంగ్లో దేశముతో బాటు సామ్రాజ్యపరిపాలనమున సమాన స్థానము వహించ గోరుచున్నది. కనడా దేశపు భావి సమస్య గూర్చి, కనడాలో ఆయుధనిర్మాణ సంఘాధ్యక్షుడుగు సర్ జె. డబ్ల్యు. ప్లావిల్లి అను వారు టూరంటో విశ్వవిద్యాలయ సభాభవనమున చచ్చిపోయి, వారి యువన్యాసము యుద్ధానంతర పునర్నిర్మాణము గూర్చి సుస్పృహకరించినది. వారు దేశీయసాదరణ నీ తీరున ప్రశ్నించినది. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము చిరస్థాయియై యుండవలయునని మీకు దృఢమగు విశ్వాసము గలదా? ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునకు ప్రపంచము నున్న తస్థితికి గొంపోవుటకు దగిన జీవకళ యున్నదా? ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునకు భంగము గలిగిన, ప్రపంచమునకు గొప్పలోపము పట్టి నని మీకు నమ్మము గలదా? దాని నేతీయ నయనను, సామనవచన, విమర్శయను సామ్రాజ్యమందంతిని వ్యాపింపజేయుట మీ విధి యని దలంచుచున్నారా? సామ్రాజ్యమున కనడాదేశము స్వాతంత్ర్యము గలిగియుండవలయునని మీ కోర్కెయై యున్నదా, లేక కనడా సామ్రాజ్యముతో దృఢసంబంధము లేక ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ నుండవలయునని మీరు గోరుచున్నారా? ఈ ప్రశ్నలకు తృప్తికరముగ ప్రత్యుత్తర మొసగుటయందే, కనడా భావిచింతా మూఢారపడియుండును.

1914 వ సంవత్సరమున ఘోరసంగ్రామము ప్రారంభించినపుడు, కనడాదేశము భావిస్థితిగూర్చి యోచించక, లాభనష్టముల సరకుచేయక, ఆంగ్ల దేశమునకు మనస్ఫూర్తిగ సాయము జేసెను. అన్యరాష్ట్రముల సంపాదించవలెనని గాని, జర్మనీ వద్ద కిప్పుము కైకొనవలెననిగాని, అధినివేత రాజ్యములు సంగ్రామమున జేరియుండలేదు. సామ్రాజ్యమునకు తన విధ్యుక్తమును నెరవేర్చుటకే కనడా రాజ్యము సంగ్రామమున ప్రవేశించినది. అయినను విధులకు తగినహక్కుల నొసగవలయునని కనడా గోరుచున్నది. సర్ ప్లావిల్లి గారు నడిపినటుల "ఈ ఘోరసంగ్రామమున పాల్గొనిన జాతులు, సంగ్రామానంతరమున గూడ ప్రస్తుత పార్లమెంటుసభ మాత్రమే సంధి విషయములందును, అన్యరాష్ట్ర సంబంధములందును సామ్రాజ్యమంతటి తరపున జోక్యము కలగజేసికొనుటకు, అంగీకరింతురని ఎవరైనను ఊహించరా?" ఈ విషయమై అధినివేత రాజ్యములతో నప్పక దేదొందించెద మని భావనగారు

1917-5
స్పష్టపరచిరి. జాజ్జిబర్తను ఆడమ్ము అను అంగ్లవాస్తవకర్త 46 ల్ లివ్యూలో ఆంగ్ల సామ్రాజ్య భావిస్థితిగూర్చి నీతిమన్వ్రాసియుండెను. "ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము కేవలము అధికారము మాత్రము వహించి, ప్రజలచే మన్ననల కైకొనునది మాత్రము గనుండిన జాలదని గ్రహించవలెను. సామ్రాజ్య స్థిరత్వమునకు ముఖ్యసూత్రము, తగిన బాధ్యత వహించి యది మానవకోటికితన విధ్యుక్తము నెరవేర్చుటయేయని, ఎరుగవలెను. సామ్రాజ్యము స్వాతంత్ర్యమునకు బట్టుగొమ్ముగ నుండవలెను. ప్రజలు తగిన జవసత్వముల గాంచువరకు స్వపరిపాలనా ప్రతిష్ఠాపనల పెంపొందించుటకు బాధ్యత వహించవలెను." సర్ జాన్ ప్లావిల్లి గారు స్వదేశీయుల యెదుట రెండు విధానముల బెట్టుచున్నారు. సామ్రాజ్యమున సందిగ్ధస్థితి సంభవించినపుడు, ఇప్పటివలెనే మన యిట్టము ననుసరించి తగిన సాయము గావించెదమా? లేక ఆతరంగిక విషయములలో స్వాతంత్ర్య మనుభవింపుమా, సామ్రాజ్య విషయములలో తగిన బాధ్యతల వహించుటకు దగినటుల రాజ్యాంగ విధానమున మార్పు గోరెదమా? ప్రథమమార్గ మవలంబించిన యెడల, రానురాను కనడాదేశమునకును ఆంగ్లదేశమునకును సంబంధముదగ్గి, తుట్టుతుడకు రెండు రాష్ట్రములును విడిపోవుటకు ద్రోవ ఏర్పడవచ్చును. ఏలనన, మాతృదేశపు కష్టసుఖములలో పాల్గొనుట, అధినివేత రాజ్యముల ఇచ్చపై నాధారపడి యున్నచో, ఇట్టము లేనపుడ రాజ్యములు తోడ్పాటు మానివేయవచ్చును. అట్టి స్థితి సంభవించుట వాంఛనీయము గాదు. రెండవ మార్గము ననుసరించినచో సామ్రాజ్యములోని వివిధభాగములకును అవినాభావసంబంధ మేర్పడును. కష్టసుఖములం దొక్క బుద్ధితో సామ్రాజ్యమంతయు కృషిసలుపుటకు వీలుగలుగుదు. సామ్రాజ్యసౌఖ్యవము సత్వరముగ సమకూడును. అందుచే సామ్రాజ్యమున, ప్రతిభాగము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మనుభవింపుమా, సామ్రాజ్య వ్యవహారములలో సమాన బాధ్యతల వహించుట యవసరమని సర్. జాన్. ప్లావిల్లి గారు రుద్దొడ్దించుచున్నారు. సంయుక్త సామ్రాజ్య గమ్యస్థానమే పరమావధి యని వారి విశ్వాసము. అందుచే, పార్లమెంటుసభ యిక్కుముందు ఆంగ్లదేశమువారిది మాత్రమేగాక తమ యందరిదియని, కీరు వక్కాణించుచున్నారు. ఆంగ్లదేశమున కికిమిద, సామ్రాజ్యవ్యవహారములను నడిపించుటకు, సర్వస్వాతంత్ర్య ముండదు. ఆ స్వాతంత్ర్యము అన్ని భాగములకును కొలదిగనో గొప్పగనో జెంది తీరును.

పైన సూచించిన ఆశయము అధినివేత రాజ్యవాసులకు సర్వసామాన్యముగ నున్నదని చెప్పవచ్చును. ఇందు వివరింప మెదియు గాన్పించును. ఆదర్శమును కార్యరూపమున బెట్టుటలో చిక్కులనేకము యుండకపోలేదు. అయినను, సామ్రాజ్య సౌఖ్యవమున కీసమస్యను సాధింపకదప్పదు. అధినివేత రాజ్యవాసు లీ సమస్యగూర్చి విచారించినపుడు, హిందూదేశము వీరి మానసమునకు పొడగట్టుటలేదు. మాతనవిధానము ననుసరించి ఆంగ్లదేశముతో బాటు అధినివేత రాజ్యములు గూడ హిందూదేశపరిపాలనమునకు గడంగక తప్పదు. అట్టిస్థితయే సంభవించునెడల, హిందూదేశపు వెతల వర్ణింపకత్యముండదు. ఇట్టివివదంబుధిమండి, భారతవర్షమును దప్పించుటకే, స్వపరిపాలనము వాంఛింపబడుచున్నది. అంతియ కాని, త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారు తలంచునటుల, దొరతనము వారికి కష్టకాలము ప్రాప్తించినపుడు తమ మనో

1917-5
భీష్ట మెటులమునను దీర్చికొనవలయునని, స్వరాజ్యవాదులు వారికి తొందరల గలిగించుటలేదు. సంగ్రామములో భారతీయ సైన్యములు పాల్గొనుచున్నవి గాన, స్వరాజ్య మొసగమని ప్రజలు నుడువుటలేదు. భారతీయు లాంగ్ల సామ్రాజ్యముపై మన్నన గలిగియున్నారనియు, వారి రాజద్రోహపూరిత లని నుడువువాక్యముల సత్యకల్పములనియుమాపుటకే సంగ్రామసాహాయ్య మొక నిదర్శనముగ జూపబడుచున్నది. ఆంగ్లరాజ్యాంగవేత్తలదృష్టి నైర్మల్యము శుభించినదనియు, వారిదృక్పథము పూర్తిగ మారినదనియు, హిందూదేశ సమస్యలను సానుభూతితో నికమిదపరీక్షించెదరనియు, ఛార్లసు రాబర్ట్సు మొదలగు ఆంగ్లప్రముఖులే నుడివియున్నారు. అట్టితరీ, ప్రజానాయకుల భావములకు వివరీతార్థముల గల్పింప సమకట్టిన త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారి వంటివారు దూర మాలో చించుట భావ్యము.

స్వపరిపాలనోద్యమము న్యాయమే యని సర్ వాలెంటైను ఫిరాలుగారు గూడ గ్రహించి యున్నారు. లండను ట్రైబ్యున్ పత్రికకు వ్రాయుచూ, స్వపరిపాలనోద్యమము రాజకీయవిషయములందు గణనీయమగు యుద్యమ మనియు, భారతీయులకు రాజ్యాంగశాసననిర్మాణముల బాధ్యతల నొసగి కొన్ని కొన్ని భాగములలో బరీక్ష గావించుట యవసరమనియు, మింటోమాన్లే సంస్కరణములు అవశయము గాంచుటకు ముఖ్యకారణము ప్రజలకు దగిన యధికార బాధ్యతల నొసగకపోవుటయే యనియు, అట్టి బాధ్యతలను కొంత పరిమితిలోపల ప్రజల కొనగూట యవసరమనియు ఫిరాలుగారు స్పష్టపరచిరి. మాన్లే ప్రభువుగారి సంస్కరణములే అపాయకరములని యొకప్పుడు వ్రాసిన ఫిరాలుగారు, "అవి నిరుపయోగకరము లని యిప్పుడు వ్రాయుచుండగ, ఇంకను కొందరు భారతీయులు సీపాయి కలహమునకు పూర్వపుష్టిని వర్ణించుటతో తమకాలము గడుపుట శోచనీయము.

పార్లమెంటు సభలో బిసెంటుగారి విడుదల విషయమై జరిగిన చర్చలో, వెడ్జిప్లక్సు సేనాని నుడివిన యీక్రింది వాక్యములను పఠించినచో, ప్రతికూలర సందియములెల్ల విడవచ్చును.

"హిందూదేశమున హోంరూలు కొరకై ప్రయత్నించుచున్న వారి నెల్లరుకు, రాజద్రోహులని నుడువ సాహసించినచో, ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమున విశేషభాగము రాజద్రోహులతో నిండియున్నదని చెప్పువలసి వచ్చును. స్వదేశమునకు స్వపరిపాలనము గావలెనని భారతీయులు గోరక బోయినచో, వారు క్రేటుబిటనుయొక్క పూర్వసాంప్రదానములకు ద్రోహ మొనర్చినవారగుదురు. బిసెంటుగారిని నిర్బంధింపబడుట గావించి నందులకు నాకు సంతసము గలుగుచున్నది ఆమె తన స్వరాజ్యాదోళనమును సాగించు నని దలంచెదను. ఏలనన, హోంరూలు నొసగుటచే మీరు భారతీయులకే గాక, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున కంతకును మే లొనర్చిన వారగుదురు. మనసాంప్రదాయములు స్వాతంత్ర్యముపై నిలచి యున్నవి. ఇందుకు ముఖ్యనిదర్శనము, డబ్లిన్ థిక్సా. ఈసందిగ్ధతరుణమున ఆ రాజ్యము వారు మనపై విశ్వాసము జూపుచున్నారు. ఏలనన, వారిపై విశ్వాసమును మన మిదివరకు జూపియుంటిమి. ఈ సిద్ధాంతములనే హిందూదేశమున మనము కార్యాచరణమున బెట్టవలదినయెడల, హిందూదేశమునకు స్వరాజ్య మొసగితిరవలయును. ఈ విధానమును మన మవలంబించు చున్నంతవరకు, ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము

సురక్షితముగ నుండును. ఆంగ్లేయుల సాంప్రదాయము లంతకన్న భద్రముగ నుండును. మాంటాగూగారు హిందూదేశమునకు వెడలి, స్వపరిపాలనాప్రదాన మంతవరకు సాధ్యమో గనుగొనెదరు. వారు వెడలునది స్వాతంత్ర్యాపేక్షలకు వాగ్బంధము జేయుటకొరకు గాదు. జీవిత మెట్టి పరిస్థితులలో సార్థకతజెందునో, అట్టి స్వాతంత్ర్యము నన్వేషించుటకై, భారతీయులను ప్రోత్సహముజేయుటయే మాంటాగూగారి సందేశము.

స్వపరిపాలనము హిందూదేశపురోభివృద్ధికే గాక, ఆంగ్లసామ్రాజ్యదౌర్భాగమునకు గూడ, ముఖ్యపరిమళి గ్రహింపబడుచున్నది. అట్టి సత్ఫలితమునకు త్యాగరాయశ్రేష్ఠి, కూర్మా వెంకటరెడ్డి నాయుడుగార్లు ప్రతికూలముగ కృషిసల్పుట, యుగధర్మమునకు విరుద్ధమని వేరుగ జెప్పవలయునా?

శ్రీ సూర్యరాయనిఘంటు కార్యస్థాన చలనము

ఆంధ్రసాహిత్య కవిత్వము అయిదేండ్లకు పూర్వము స్థాపితమైనపుడు దాని వలన నాంధ్రభాషకు మహిమకారము గలుగునని ప్రజలు తలచిరి. కారణంబెన్నియైనను కవిత్వవలన నాంధ్రవాప్యమునకు విశేషమైన యుపకృతి గలుగ లేదు. సాహిత్యపరివృత్తి వ్యవహారక్రమము ప్రజలకు సంకృప్తిని గలిగింపలేదు. ఆంధ్రసాహిత్యపరివృత్తి స్థాపించుటకై శ్రీ పీఠాపురాధీశ్వరులు బూ 30, 000ను దానము చేసియుండిరి. శ్రీ పీఠాపురమరాజుగారు ఆంధ్రభాషయందు పెద్ద నిఘంటువును ప్రచురించుట కయ్యై వ్యయమునంతయును భరించుట కంగీకరించిరి. సాహిత్యపరివృత్తి కార్యభారమును వహించుటకంగీకరించినది. ఈ యుద్దేశము అయిదేండ్ల క్రితము గలిగినది. మొదటి యేడేమియును జరిగి యుండలేదు. రెండవయేడను నిఘంటు నిర్మాణోపసంఘము నియమింపబడినది. అనంతరము కొంతకాలమునకు బ్రహ్మశ్రీ వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రి గారు ప్రధాన సంపాదకులుగ నియమింప బడిరి. వారికి సహాయకులుగ మరి కొందరు నియమింప బడిరి. గతించిన రెండు సంవత్సరము లందును జరిగిన పని సంతృప్తికరముగ లేదని ప్రజలు తలచుచుండిరి. ఈ యుద్దేశమును గ్రహించి శ్రీ రాజాగారు కార్యస్థానమును చెన్నపురి నుండి మార్పుటకు తలపెట్టి యుందురు. నిఘంటునిర్మాణమునకై ఇంతవరకును 15 నేల రూప్యములు వ్యయమైనటుల తెలియుచున్నది. నిఘంటువునకు వ్యయనిర్వహణ భారమును శ్రీ రాజాగారు నిర్వహించుచున్నారు. సంపాదకీయభారమును వేంకటరాయశాస్త్రిగారు నిర్వహించుచున్నారు. పర్యవేక్షక భారమును ఉపసంఘము నిర్వహించుచున్నది. ఉపసంఘము నందు గల సభ్యులు వివిధస్థలములందు నివసించును వివిధవృత్తులందు నిమగ్నులై యున్నారు. వారిమీదను శ్రీ రాజాగారి కే విధమైన యధికారమునులేదు. సంపాదకునిమీదగాని యితరులమీదగాని రాజాగారి కేవిధమైనయధికారమునులేదు. వ్యయభారమును వహించేడి రాజాగారికి కార్యభారమును నిర్ణయించవలయునను సంకల్పము పొడముట సహజము. పీఠాపురమునందు నివసించేడి రాజాగారు చెన్నపురియందలి కార్యక్రమమును నిర్ణయింప నోపరు. నిఘంటువును ప్రచురింపవలసిన భారము శ్రీరాజాగారి మీదను గలదు. వ్యయభారమును శ్రీరాజాగారు నిర్వహించనిచో నిఘంటు నిర్మాణ మసంభవము.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనము

ఈ నవంబరు నెల 17,18,19 తేదీలను బెజవాడయందు జరుగును.

ఆయుర్వేదవిషయములను గూర్చి చర్చించబడును.

ఆయుర్వేద వైద్యులును వైద్యాభిమానులును రాబ్రాధితులు.

మంచి వసతు లేర్పడుపబడును.

నిఘంటునిర్మాణము నిలిచిపోయిన రాజాగారు అపకీర్తి పాలగుదురు. నిఘంటు నిర్మాణ భారమును శ్రీరాజాగారు స్వయముగ వహించినపుడు ప్రచురణ భారమును సంపూర్ణముగ వారు వహించి ఆంధ్రలోకమునకు పూర్వముగ బాధ్యులు గాగలరు. నిఘంటు నిర్మాణమునకు కార్యాలయము చెన్నపురియందు నుండవలయు నను నియమమును లేదు. నిఘంటు నిర్మాణమునకు చెన్నపురియందు కొన్ని సౌకర్యము లున్నను నాంధ్రదేశమునకు దక్షిణమునందున్న చెన్నపురి సకలవిధముల తగినస్థలమని చెప్పటకు వీలులేదు. ఆంధ్ర నిఘంటువును నిర్మించుట కాంధ్రదేశమధ్యస్థమైన స్థల మనుకూలముగ నుండు ననుట నిష్కవాదాంశము. ఆ స్థలమునందు లేఖకులు వాచకులు సులభముగ లభించగలరు. వ్యయభారమును వహించేడి వారికిని పర్యవేక్షణము నులభ సాధ్యము. పర్యవేక్షకులకు కార్యనిర్వహణమునందు గల కష్టములు బోధ్యములు గాగలవు. నిర్మాణమునందు గలిగెడి వ్యయమునకువలె విలంబమునకును శ్రీ రాజాగారు బాధ్యులగుదురు. కార్యస్థానమును చెన్నపురినుండి మార్పుటవలనను కార్యనిర్వహణ భారమంతయును శ్రీ రాజాగారి మీదను బడుటవలనను కార్యనికూలమగునని నమ్ముటకు గారణంబులు గలవు. బ్రహ్మశ్రీ, వేదము వేంకటరాయశాస్త్రిగారు నిఘంటు నిర్మాణ రచనమునకై రెండేండ్లనుండియును విశేషమైన పరిశ్రమచేసి యుండిరి. వారి యనుభవమును పాండిత్యమును నిఘంటునిర్మాణమునకై వినియోగపడుటకు తగిన ఏర్పాటులను శ్రీ రాజాగారు చేయుదు రని విశ్వసించుచున్నాము. వారు భారతాది గ్రంథములకు వ్రాసిన టిప్పణి నిఘంటు రచనకు అవసరము. వారి యపారమైన పాండిత్యమును నిఘంటునిర్మాణమునకై వినియోగపడగలదు. కార్యస్థాన చలనమువలన సూర్యరాయ నిఘంటువు శ్రీఘ్రముగ నాంధ్రలోకమునకు సంప్రాప్తమగునని విశ్వాసము గలుగుచున్నది.

(0)

అహార సమర్ప

సంగ్రామము త్వరలో ముగియు సూచనలు గాన్పింపలేదు. ఇటీవలసమరము విషమస్థితిని సృజించినది. రుష్యాలో కలవరము మితిమీరినది. ఏది ఎటులున్నను, సంగ్రామవిజయము పశ్చిమరంగమున సమకూరుట సశ్చయము. పశ్చిమరంగమున ఆంగ్ల ప్రైంచిప్లెస్యములు జర్మనులను మితిలేని నష్టములకు లోనుగావించుచున్నవి. అందుచే సంగ్రామవిజయముగూర్చి సుదియమునకు దావు లేకపోయినను, సూతనముగ సంభవించిన విషమస్థితిచే అహారసమర్పగూర్చి దీప్తిముగ నాలోచింపవలసిన తరుణ మాసమయినది. మున్నుండు ప్రజల కే తీరున అహారము పంచవలయునో, అందునుగూర్చి, సర్వోత్కృతయోగముగ సూచించియున్నారు. పరిశ్రమలలోగాని వ్యవసాయమునగాని విశేషముగ కష్టపడు మనుజులకు వారమునకు 128 ఔన్సుల

రొట్టె నొసగవలెను. సామాన్యపుష్కల జేయు వారికి 112 ఔన్సులును, పనిపాలలేనివారికి 72 ఔన్సుల రొట్టె నిచ్చెదరు. స్త్రీలలో ప్రెతరగతుల వారికి 80, 64, 56 ఔన్సులరొట్టెను నొసగెదరు. వారమున కొకపరి ధాన్యము 12 ఔన్సులును, మాంసము 32 ఔన్సులును, వెన్న క్రొవ్వ 10 ఔన్సులును, పంచదార 8 ఔన్సులును పంచబడును. పసి పిల్లల కింతయని నిర్ణయింపలేదు. ఎన్ని కష్టములకు లోనయినను, ఆంగ్లేయులు జర్మను నిరంకుశము బరిమాణి లోకమున స్వాతంత్ర్యధ్వజమును నిలువబెట్ట బూనియున్నారు. ఇట్టి స్వార్థత్యాగము జూపుచున్న ఆంగ్లజాతియొక్క విజయముగూర్చి సందియ ముండుట సాధ్యమా?

ప్రత్యేక గోదావరిమండల సభ

ఈ సభ రామచంద్రపురములో శేషటియాదివారమున సమావేశమగును. గోదావరి మండల మిందుమూలముగ కాంగ్రెసు సంస్కరణములకు సంపూర్ణాంగీకారము దెలుపును. ఈసభ జయప్రదముగ కొనసాగును గాక యని గోరుచున్నారు.

(0)

చెన్నపురిరాజధాని సంఘము.

మాంటాగూగారికి స్వాగతము.

“తమకును తమ సహచరులకును చెన్నపురి రాజధాని సంఘమువారు స్వాగతము నొసంగుచున్నారు. ఇతితమ మగు తమయధ్యయము సఫలమగునగాక యని కోరుచున్నాడు.” అని సంఘాధ్యక్షులు దివానుబహమాదు పి. కేశవశర్మగారు మాంటాగూ గారికి తంతివార్తనంపిరి.

గోదావరిమండల ప్రత్యేక సమావేశము.

రామచంద్రపురము.

ఈ నెల 18-న తేదీ ఆదివారమునాడు సమావేశము జరుగును. ప్రతినిధులకు చక్కని భవనములందు బస లేర్పరచబడినది. భోజన సదుపాయము బాగుగా చేయబడును. వాలంటీయరులు బండ్లు మున్నగువానితో శనివారమునాడును ఆదివారమునాడును విక్రవోలు ద్వారాపూడి స్టేషనులయొద్దనుండి ప్రతి నిధులకు కుప్పరింతురు. కాకినాడ మీదుగాకూడ ప్రతినిధులు రావచ్చును. శనివారమునాడు సాయంత్రము ధనశేక్యరము నుండి ప్రత్యేకపు పడకమీద వచ్చుటకు గూడ ఏర్పాటులు చేయబడినవి. ప్రతినిధులందరూ ఈ వార్తను నాడే రాగలరు. అని తంతివచ్చినది.

ఇండియా మంత్రిసంఘము.

సర్ ఛార్లెసు డియ్యూ-గారి ఆభిప్రాయము.

సర్ ఛార్లెసు డియ్యూ-గారి దిన చర్యపుస్తకము నందు 9-1-1881-న తేదీనీటుల వ్రాసుబడిన. నేను నేడుదయమున ఇండియా కార్యాలయ స్థిరసహాయ కార్యదర్శి సర్ లూయిసుమా తెలు గారిని చూచితిని. నాకు ఇండియా మంత్రిసంఘము మొదటినుండియు సంతృప్తికరముగ నుండలేదు. ఈవిషయము మాధిగా చెప్పినది. మా తెలు గారుగూడ నాతో కేకీకరించిరి.

ఈ మంత్రిసభమునే ఇటీవలమాంటాగూగారు గూడ స్థిరపరిచి గాన నే ఈసంఘము నెత్తివేసి ఇండియా మంత్రిగారిని అధినివేశముల మంత్రి కియ్యబడిన స్థానమునే యయ్యదగునని కాంగ్రెసునాడు నాదించుచున్నాడు.

మహమ్మదాలి సోదరులు

గోక్షేపాలలో శేపు జరుగనున్న మహాసభ.
ఈ సభకు ఎన్. కస్తూరి రంగయ్యంగారు రధ్యక్షత వహించునని వేరొకచో ప్రకటించబడినది గాని డాక్టరు సర్ ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ఆధ్యక్షతవహించునని యిప్పుడు మరల తెలియవచ్చినది. దేశభావలలోగూడ నుపన్యాసములు జరుపబడును.

తీర్మానములు.

మహమ్మదాలి షాకతాలిగానై నిర్బంధ వాసమును తొలగింపవలెనని యొక తీర్మానమును వారివైవాహిక పింప జడిన కేసులను పరిశీలించి నివేదించుటకొక నిష్పాత్తిక సంఘము నేర్పరచవలెనని మరియు తీర్మానమును ఆర్రాగందర గోళమును గూర్చి యింకొక తీర్మానమును చేయబడును. ఆర్రాధాధికారులకు సానభూతి తెలుపబడును. నిధికిరసనహా యము కోరబడును.

ఉపన్యాసములు.

1. ఆనిలి నేంటమ్మ, 2. కస్తూరిరంగయ్యంగారు, 3. గౌ. యా. కు. బు. హు. స్నేహ, 4. గౌ. టి. రంగాచారి, 5. సి. పి. రామస్వామయ్య, 6. అబ్దుల్ సుబ్బాను, 7. నర్సయ్య స్నేహ, 8. జి. పి. నరసింహ, 9. రంగస్వామయ్యంగారు, 10. మాల్వీ జయప్రీతి సాహెబుగార్లు మరొకందరు నుపన్యసించురు.

ప్రభుత్వం ప్రాయశ్చిత్త వైద్యసమైక్యము

ప్రభుత్వం ప్రాయశ్చిత్త వైద్యసమైక్యమును జైష రాది ప్రదర్శనమును ఈ నవంబరు 17, 18, 19, తేదీలలో బెజవాడయందు జరుగును.

ఈనవంబరు 17 తేది శనివార ముదయము 8 గంటలకు మేన్స్ట్రా గారి హిరాచాలలో రాజా సూరానేని వేంకటాచార్యుల వచనములను జమిందారువారి ఆధిపత్యము క్రింద జైష రాది ప్రదర్శన ప్రారంభింపవలెను జరుగును. నవంబరు 17 తేది మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు మైలవరము జమిందారు గారి హాలులో ఆయుర్వేదమార్గాండ భిషజ్జుల వైద్యరత్న సంఘిడి. గోపాలాచార్యులవారి ఆధిపత్యముక్రింద వైద్య సమైక్యము ప్రారంభింపబడును. కావున, మైద్యులును వైద్యాధిమానులను దయచేయించుకొనుట.

నిబంధనలు

1. ఆహ్వానసంఘసభ్యులుగా నుండవలసినవారందరు మునుపూ రూపాయలకు తక్కువ గాకుండ నివ్యవలెను. ప్రతి నిధులుగా నుండవలసినవారందరు రెండు రూపాయలు ఇవ్వవలెను. మరొకటి ఆహ్వానసంఘసభ్యులు ప్రతినిధులనును వేరే యివ్వవలసినవారు లేరు. 2. ఇతరమండలములనుండియు గ్రామములనుండియు వచ్చు ప్రతినిధుల కందజులు (16 వ తేది సాయంత్రము మొదలు 20 వ తేది మధ్యాహ్నమువరకు) భోజనములను మున్నగునవి ఏర్పాటు చేయబడును. 3. ప్రతి నిధులుగా నుండవలసిన ఇతరగ్రామములవారి కందరు బెజవాడకు ఏరైలులో ఎప్పుడు వచ్చునదియు కార్యదర్శులకు ముందుగా తెలియపరచిన కచ్చంద సేవకు (వాలంటీరు) లచే వసతులు చూపింపబడును. 4. అన్ని విషయములను గూర్చియు ఈక్రింది చిరు నామాకు వ్రాయవలెను.

ఆయుర్వేదభూమి నోరి రామశాస్త్రి ఎ. కె. ఎ. సి.

సంయుక్త కార్యదర్శి, బెజవాడ.

అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయ వట్ట ప్రధాన సభ.

గోక్షేపాలలో శేపు జరుగనున్న మహాసభ.

ఇటీవల జరిగిన కచ్చందము గోక్షేపాలలో శేపు జరుగనున్న మహాసభను నిర్వహించు దొరతనమువారు హిందూదేశమునకు బాధ్యతాసమన్వితముగ పరిపాలనను నొసగ తీర్మానించుచుండిరి. ఇట్టి పరిపాలనను నకు విద్యా వ్యాప్తి ప్రధానమును నియోజక వర్గము విద్యా సమన్వితమై తెలివితేటలు గలిగి యుండవలయును. హిందూదేశమున వెట్టి సంఘ మేర్పడునదియు విద్యాధికులపై నాధారపడి యున్నది. జ్ఞానము, శౌర్యము, న్యాయము, మితత్వమును నవి ప్రజలు పెంపొందించుకొన దగిన సుగుణములై యున్నవి. ప్రజల యొప్పు సంపదను వృద్ధి పరుప విద్యాధికులు యత్నించుట వారి ప్రధాన కర్తవ్యము. ప్రజలకు క్రమశిక్ష క్రమశిక్ష యను పదమున స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమున కవశ్యమగు గుణము తెన్నియై యుమిడియున్నవి. నొసగుట విద్యాధికుల ద్వి తీయ కర్తవ్యము. హిందూదేశమున కాలి మత భాషాది విభాగము తెన్నియో కలవు. అధికసంఖ్యాకులు స్వల్ప సంఖ్యాకుల నణచివేయుటండజేయు విద్యావ్యాప్తియే శరణ్యము. విద్యవలననే యుదాత్తభావములేర్పడును. కాని యితరమగుకట్టుకట్టుముల నొసర్చినందు వలన వ్యర్థములయై గాని సంఘములయై గాని హక్కు స్వాతంత్ర్యములు పరిరక్షింపబడు గాకాలవు. విజ్ఞానవంతులగు విద్యుతుల గూడుకొనిన ప్రజాస్వామ్యమే. హిందూదేశమునకు లేరుపోయెను. ఇట్టి విధేయతను మన మందఱము నేర్పకొన వలసియున్నది. తమ్యాలమున యుదార మగు పాలన మేర్పరునని మెప్పునుగాదు నుపన్యసించిరి.

రాష్ట్రీయ సంస్కరణము.

మధ్యపరగణాల ప్రతినిధిసంఘము.

మాంటాగూగారికి సమర్పించబడిన విజ్ఞప్తినిగురించి ఇట్లు తీర్మానింపబడినది. — ఆదాయమంతయు ఇండియా దొరతనమువారి ఆదాయమనియు రాష్ట్రీయాదాయమనియు విభజింపబడవలెను. ఇండియా దొరతనమువారి ఆదాయము వారిస్వాధీనమున నుండుటయే గాక రాష్ట్రీయాదాయమున 100 - కి కొంతభాగము గూడ వారి కొసంగబడవలెను. 5 సంవత్సరముల కొకసారి చెల్లింపవలసిన మొత్తమును గూర్చి ఇండియా దొరతనమువారు రాష్ట్రీయ దొరతనములవారితో నిర్ధారణ చేసికొనవలెను. హిందూదేశముననే ప్రత్యేకముగ నొక ప్రీవీ కౌన్సిలు నేర్పరచవలెను. అదియే ఉన్నత న్యాయస్థానము కావలెను. న్యాయ కాభివృద్ధిగములన్నియు న్యాయ వాదులకే ఇయ్యబడవలెను. రాష్ట్రములలోగల రిగ్యులేటరు, నాను రిగ్యులేటరు, మేజరు, మైనరులను భేదములన్నియు పోవలెను. నిర్బంధించిత ప్రాథమికవిద్య ప్రభుత్వమువారి ప్రభుత్వ వర్తమయ కావలెను. రాష్ట్రీయసభలకు కాసననిర్మాణమునకు పరిపాలనమునకు పన్నులు విధించుటకు గూడ నధికార ముండవలెను. మధ్యరాష్ట్ర పాలకుడు గవర్నరుగా నుండవలెను. అతడు వి. సి. ఎస్. కాఖుగారి ఇతిర స్థిరకాఖుగారి చేర గూడదు. మంత్రులలో సగముమందికి తక్కువ గానివారు భారతీయులుగా నుండవలెను. ఇండియా కాసనసభలో 150 మంది సభ్యులుండవలెనని స్థిరపరచినచో మధ్యరాష్ట్రములును చేరారును కలసి 15 గురుని యొక త సభ్యులను సంపుటకు హక్కు కలుగవలెను. న్యాయపరిపాలనా కార్యనిర్వహణాధికారములను విడదీయవలెను. న్యాయపరిపాలనాధికారులు హైకోర్టువారి ఆధికారమునకు లోబడవలెను. డివిజనలు కమిషనరుల పదవులన్నిటిని తీసివేయవలెను. ఉద్యోగము లోసంగుటలో రాష్ట్రములోనివారికి ప్రాముఖ్యము మెసంగవలెను. గ్రామ బోర్డులను పంచాయతులను ఏర్పరచి ప్రాత్యాపరచవలెను. మ్యూనిసిపాలిటీలు జిల్లాసంఘములు లోకలబోర్డులు మున్నగు వాని కార్మిక స్వాతంత్ర్యము సంపూర్ణముగ నుండవలెను. ఆసంఘముల సభ్యులందరూ నియోజకులుగా నుండవలెను. రాష్ట్రీయసంఘమున 100 మంది సభ్యులుండవలెను. మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకనియోజన మున్నంతకాలమును వారిర నియోజనమున పాల్గొనరాదు. రాష్ట్రీయ పరిపాలననుండి సేన- విదేశవిషయములు - యుద్ధప్రకటనము- సంధి చేసుకొనుట - వాణిజ్య సంబంధములు గాని సంఘము చేసుకొనుట అను విషయము లందు తప్ప తక్కిన అన్ని విషయములందును రాష్ట్రీయసంఘమునకు సంపూర్ణాధికార ముండవలెను. రాష్ట్రీయసభ రాష్ట్రీయ సంఘమున కధ్యక్షుడుగా నుండ గూడదు. నియోజకు డధ్యక్షుడుగా నుండవలెను. ఆదాయవ్యయ విషయము లన్నియు రాష్ట్రీయ సంఘమువలననే ఆమోదింపబడవలెను.

వసంత గ్రంథాలయము: — వసంతగ్రంథాలయ సంఘము వారిచే నిన్నటిదినుము టి. కుందర రామయ్యగారి ఆధ్యక్షతక్రింద దీపావళి మహోత్సవము జరుపబడెను. రాధా కృష్ణయ్యగారు మున్నగువారు దీపావళిపండుగను గూర్చి యుపన్యసించిరి. ఆనంతర మధ్యక్షులు ఉచితపతనాలయమును దేజిచిరి. పుష్పపూల లాసంగబడినవెనక సభ ముగిసెను. ఈ ఉచితపతనాలయము జార్జిటౌనులోని నారాయణమొదలి స్థితి 17 వ ఇంటి నేర్పరచబడినది. ఇందు అందరూ ఉదయము 7 గం. నుండి 9 వఱకును, సాయంత్రము 4 నుండి 7 వఱకును చదువవచ్చును.

మదరాసు కార్పొరేషను

నోటీసు (954)

1917 సం॥ నవంబరు 20-వ తేదీని మంగళ వారమున జరుగబోవు కార్పొరేషనువారి జనరలు మీటింగు సందర్భమున జాతివివక్షత లేకుండగ కార్పొరేషను మోడలు పాఠశాలయందు పిల్లలందరిని జేర్చుకొనవలయునని డాక్టరు ఎం. విజయ రాఘవులు గారొక తీర్మాన ముపపాదించెద మని తెలియజేసినారు.

మదరాసు కార్పొరేషను } హెచ్. హెచ్. బర్క్లెయ్, 12-11-17. ఆర్టింగు (వెసిడెంటు)

మదరాసు కార్పొరేషను

నోటీసు. (952)

1917 సం॥ నవంబరు 20-వ తేదీని సాయం కాలము మంగళవారమునాడు 5-15 గంటలకు మదరాసు కార్పొరేషనువారి సాధారణసభ రిపబ్లికన్ భవనమున జరుగును.

ఈక్రింది నుదహరించిన రీతి సభ జరుగ గలదు.

(1) 1917 సం॥ అక్టోబరు 12, 26 తేదీలను స్టాండింగు కమిటీవారు చేసిన తీర్మానములను కార్పొరేషను వారు ఆలోచించుట.

(2) 1917 సం॥ ఏప్రిలునుండి సెప్టెంబరు వరకు అయిన రాబడి వ్యయముల పట్టిని పరిష్కరించుట.

(3) 1917 సం॥ ఆగస్టు, సెప్టెంబరు మాసముల యందు ఇంజనీరుగారు పూర్తిచేసిన పనిని వేదికమును ఆమోదించుట.

(4) 1917 సం॥ ఆగస్టు, సెప్టెంబరు మాసముల తాలూకు ఆర్థిక పట్టిని పరిశీలించుట. ఇయ్యది నీటిమురుగుడు విషయములకు సంబంధించిన విషయము.

(5) 1917 సం॥ ఆగస్టు, సెప్టెంబరు మాసములందు సైషలు ఇంజనీరుగారు చేసిన పనుల నివేదికమును తనిఖీచేయుట.

(6) ఏథులయందు విద్యుద్దీపములను వెలిగించుసౌతిండియో ఎక్కువోపు కంపెనీవారి ఒడంబడిక నంగీకరించిన ప్రెసిడెంటుగారి లేఖ నంగీకరించుట.

(7) బాడిగార్లు, మాంటురోడ్డులదగ్గర క్రొత్త గ్రామములై నులవేయుట, గవర్న మెంటు హాసు, పెనిటెంషియరీ వంతెనదగ్గర గ్రామములై నును విస్తరింప జేయుట, దీనికగుబుర్లును ఎంతవరకు ట్రాంవే కంపెనీవారు భరించవలయునో ఆసంగతులను యోచించుట.

(8) మురుగుడు కాల్వలకు సంబంధించిన నిబంధనలను ఆమోదించుట.

(9) కార్పొరేషనువర్కు-మాపుస్టోరునుగూర్చి 1917 వ సం॥ సెప్టెంబరు 21-వ తేదీని కే. సి. దేశికాచారిగారి క్రింద సమావేశమైన ఉపసంఘమువారి కార్యనివేదికమును చర్చించుట.

(10) ఎం. ఎస్. ఎం. కంపెనీవారితో చేసికొన్న ప్రెయిటుఇన్సురెన్సులగూర్చి యోచించుట.

(11) 76 (1) వ సెక్షను ప్రకారము రా. బి. వి. నారాయణస్వామి శెట్టిగారు రుపపాదించిన తీర్మానమునే యధికారము క్రింద ప్రెసిడెంటు త్రోసి వేసినచో ఆసంగతిని నిర్ణయించుట.

(12) 1917 వ సం॥ ఆగస్టు 22-వ తేదీని ఆమంజకరై పెరియకూడై గ్రామములలో ప్రత్యేకపు వైద్యాలయమును నెలకొల్పుటకు 52.76 ఎకరములభూమిని కార్పొరేషను డిపార్టుమెంటువారు అమ్మకూడదనియు ప్రత్యేకముగ వేలములయందు ఆరీతీరనవారే విక్రయించ వలయునని తీర్మానించుట.

(13) మదరాసుకు రానున్న మాంటాగూగారి శెట్టి ఆహ్వాన పత్రములను సమర్పించ గూడదని బారీ చేయబడిన దొరతనమువారి ఉత్తరువును రికార్డు జేయుట.

(14) రిపబ్లికన్ భవనమునుండి గవర్న మెంటు పోస్టాఫీసు నెత్తివేయుట. (2) 1916-17 వ సం॥ నకు సంబంధించిన సవరణ ఎప్పిమేటులను తయారు చేయుట గూర్చి చల్లా గురుస్వామి శ్రేష్ఠిగారు రుపపాదించెదరు.

మదరాసు కార్పొరేషను } హెచ్. హెచ్. బర్క్లెయ్, 10-11-17. ఆర్టింగు (వెసిడెంటు)

THE GREAT WAR

TELEGRAMS.

[Reuter's Agency]

Russia

Public Peace Undisturbed.

Soviets Protected by Anti-Aircraft Guns.

LONDON, November 13. Reuter's correspondent in Petrograd, telegraphing in the afternoon of the 8th says:—Quiet continues. A committee of Public Safety has been established. The Banks and many leading shops are still closed. Ex-Ministers have not been detained in custody. The Headquarters of the Council of Soldiers' and Workmen's Delegates is protected by anti-aircraft guns.

Soviets Supported by Baltic Fleet.
Reval in Soviet Possession.

LONDON, November 13. A telegram from Petrograd says:—Helsingfors delegates of the Baltic Fleet and Army Committees have passed a resolution adhering to the Petrograd Council of Soldiers' and Workmen's Delegates which they will support to the utmost. The Revolutionary Committee at Reval has occupied all important strategic points.

Kazan Submissive.

A telegram from Kazan says:—The commander of the troops, General Armpoff, has been arrested. Military cadets and armoured cars have surrendered.

Soviet Appeal to Workmen,
Soldiers, and Peasants.

LONDON, November 13. PETROGRAD.—The "TELEGRAPH AGENCY" states that the Congress of Councils of the Soldiers' and Workmen's Delegates of All-Russia has, practically unanimously, issued an appeal to the Workmen, Soldiers and Peasants of Russia, stating that the parties of General Korniloff, M. Kerensky, M. Kaledin and others are endeavouring to move the troops to Petrograd, but several detachments of M. Kerensky's troops have already sided with the revolting people. The appeal urges the soldiers actively to resist M. Kerensky who is a partisan of General Korniloff. Also urges railwaymen to stop the forces which M. Kerensky is sending to Petrograd.

Ensuring Safety of Allied Residents.

LONDON, November 13. PETROGRAD.—A meeting of Allied representatives at the British Embassy discussed the question of ensuring the safety of the Allied residents.

Troops Enroute to Petrograd Restrained.
Ministers to be Charged in Korniloff Affair.

LONDON, November 13. The Telegraph Agency states that M. Kerensky on the 7th instant, at Gatchina, addressed six-thousand soldiers from the front who were "en route" for Petrograd, after which the soldiers decided not to proceed to Petrograd. The Agency also states that Ministers will be charged with complicity in the Korniloff affair.

Official Staffs Desert Public Offices.

LONDON, November 13. PETROGRAD.—The entire staffs of the Foreign Office and of the Ministries of Finance and Commerce have left work.

Minimalists against Leninists.

Cossacks Join the Former.

M. Kerensky with Large Army Nearing Petrograd.

LONDON, November 13. According to wireless reports, the Cossack regiments in Petrograd have united with the Minimalists against the Leninists. M. Kerensky, who is reported to be nearing Petrograd, is stated to have an army of over two hundred thousand men. This, if true, seems to mark the end of Lenin's so-called Government, which, it transpires, has sent a manifesto to the belligerents in favour of peace without annexations and indemnities, and of an armistice for three months in order to negotiate for peace.

Revolutionary Incidents in Petrograd.
Severe Measures Against Lawlessness.

LONDON, November 13. A wireless Russian official message says:—Regiments faithful to the Government and the revolution, in agreement with the Soviet, the Cossacks, and all democratic organisations, have occupied Tsarskoe Selo town, the chief radio station, and the rebels are retiring in disorderly mobs on Petrograd. Severe measures have been taken with marauders and pillagers and those caught will be shot. The rebels will be handed over to the Military Revolutionary Court.

Patriotic Proclamations.

M. Malevsky, Commissary of Petrograd Military District, and member of the All-Russian Committee for saving the country and the revolution, has issued a proclamation, the soldiers in Petrograd as follows:—"Gallant regiments from the front, faithful to the revolution and country have approached the Capital. In order to avoid shedding innocent blood, arrest immediately all betraying and running our country and send delegations to the regiments moving from the front."

Commissary Starkevich has issued a proclamation to Army Organisations and Commissaries as follows:—"The revolt against the Bolsheviks is increasing in Petrograd and attacks on them have commenced to-day. Fusillades have occurred in the streets. The General Army Committee has occupied the telephone building and removed the Bolsheviks. The Red Guard has been defeated in Moscow. M. Kerensky is approaching Petrograd and towards evening communications were established with him. The liquidation of the Bolshevik adventure is only a matter of days or hours."

Soviet Assumes Authority.
M. Kerensky a Fugitive.

LONDON, November 13. A statement, issued by the Petrograd Agency and signed by the Military Revolutionary Committee, announces that the Congress of Councils of Soldiers' and Workmen's Delegates of all Russia has distributed proclamations to the Provincial Councils of Soldiers' and Workmen's Delegates; delegating power to the Soviets; relieving the Government Commissaries of their duties, and ordering the release of the arrested members of the Agricultural Committees and the arrest of the Commissaries who arrested them; abolishing the death penalty and re-establishing the freedom of political propaganda at the front; ordering the release of revolutionary soldiers and officers, who were arrested for alleged political crimes; and ordering the arrest of the Ex-Ministers M. M. Konovloff, Kischin, Terestchenko, Malantovitch, Nikitin and others. It is announced that M. Kerensky has escaped from the military enjoined to arrest him. All complicity with M. Kerensky will be treated as high treason.

Drastic Measures by Revolutionary
Committee.

A Russian wireless message proclaims the authority of the Military Revolutionary Committee until the creation of a Government of the Council of Soldiers' and Workmen's Delegates. The Committee calls upon soldiers to watch closely the conduct of men in command. Officers, who do not join the revolution immediately and openly, must be arrested at once as enemies.

Programme of Soviet Authority.
Issued by Military Revolutionary
Committee.

LONDON, November 13. PETROGRAD.—The Military Revolutionary Committee proclaims as follows:—The Council of Soldiers' and Workmen's Delegates considers as a programme of new authority, firstly, the offer of immediate democratic peace; secondly, the handing over of large proprietorial lands to peasants; thirdly, the transmission of all authority to the Councils of Soldiers' and Workmen's Delegates; fourthly, the Convocation of a Constituent Assembly.

The National Revolutionary Army must not permit uncertain military detachments to leave the front for Petrograd. "Use persuasion, but where this fails, oppose any such action by force, without mercy". The wireless message concludes:—"Soldiers! For peace, for bread, for power of people!"

Soviets and Provisional Government.
The Struggle Detailed.

LONDON, November 13. A telegram from Petrograd, dated 8th instant, says:—The Soviet movement began cautiously on Tuesday evening with the seizure of the Telegraph Office and News Agency, but in view of complete non-resistance, extended on Wednesday to the occupation of the whole capital. Nevertheless, the Government continued to sit in the Winter Palace and the Ministerial Departments and General Staff continued working. Although the revolutionary proclamation at ten in the morning had announced the Government's fall M. Kerensky was busy all Tuesday night at the General Staff, but disappeared at seven in the morning. The rumour was circulated that he had gone to meet the troops from the front, whom he had summoned to the capital. There was an extraordinary situation on Wednesday, Government issuing orders for dismissals and appointments, which none obeyed, while the Pan-Russian Congress of Councils of Soldiers' and Workmen's Delegates was issuing its proclamation in the provinces. It was obvious that there was little force behind the Government, which, in the previous day, had been making such a display of strength by the inspections of parades and armoured cars, including tanks.

The climax came when the Cossacks refused to support the Provisional Government, and when several transports from Kronstadt arrived, the sailors of which promptly went over to the Maximalists. And, finally, the cruiser 'Aurora' shelled the Winter Palace which surrendered at three on Thursday morning. Outwardly, perfect order prevails, the public regarding happenings with apathy.

Soviets' Opponents to be Arrested.

A telegram, dated the 9th, says:—The Telegraph Agency states that the Military Revolutionary Agency has decided to arrest and incarcerate General Korniloff and his supporters in the fortress of St. Peter and St. Paul and have them immediately tried.

Unconfirmed messages received in Paris state that the Cossacks have proclaimed a Republic, but are desirous of eventual incorporation in a considerable Russian Republic.

Reported Arrest of M. Kerensky.

An unconfirmed report from Stockholm states that M. Kerensky has been arrested.

German Newspaper Comment.

A telegram from Amsterdam says the German press is deeply interested in the events in Russia.

The "Tageblatt" says:—If power really passes to the Bolsheviks, otherwise Extremists, the consequences are incalculable.

The "Vossische Zeitung" says:—As the Maximalists desire peace without annexations their advent to power will not affect our policy towards Russia.

The "Lakalanzeiger" says:—We can look to events in Russia with equanimity.

French Newspaper Comment.

PARIS.—The "Echo De Paris" says:—In spite of traitors Russia will recover and return to alliance with the Allies.

The "Matin" thinks a powerful reaction will probably follow the present crisis.

Support for M. Kerensky.

Russian Embassy's Attitude.

LONDON, November 13. WASHINGTON.—The Russian Embassy announces its refusal to recognise the Maximalist Government.

Garrisons Support Provisional
Government.

LONDON, November 13. The "Weekly Despatch" says that M. Kerensky arrived on Wednesday at Luga, where the garrison went over to the Provisional Government. He proceeded to Gatchina on Saturday morning, where the same thing happened. Troops loyal to the Provisional Government are known to be near Petrograd, and a division of Cossacks is marching from England.

Petrograd Garrison Wobbling.

The garrison of Petrograd is again wobbling. It is reported that most of the Moscow garrison has again transferred its allegiance to the Provisional Government after fighting with Extremists in the Kremlin. M. Skobeleff addressed the Committee of Public Safety in the Town Hall, and said that the Railwaymen's Union refused to obey the further orders of M. Lenin.

Kerensky Gathering Strength.
His March on Petrograd Anticipated.

LONDON, November 13. Yesterday's wireless message from Russia reveals another kaleidoscopic change in the situation. Hitherto all official news reaching the outside world has been from Leninists but Kerensky's masterly stroke of ejecting Leninists from the powerful long distance wireless station at Tsarskoe Selo has enabled him to throw another light on the affairs. Telegrams from correspondents confirm that Leninism is going out like a gathering candle with the gradual cessation of its supporters. Everybody is expecting the entry of Kerensky into Petrograd at any moment but fighting is not impossible. Leninists at Moscow attempted to seize power but the garrison opposed the extremists and finally isolated Kremlin.

Food Distress in Finland.
Population Starving.

LAHORE, November 13. LONDON, November 12th.—The cereal and potato crops in Finland have failed. The population is starving and help is being sought from Denmark and America. ("C. and M. Gazette" special cable)

Support For M. Kerensky.
From Russian Troops in France.

LONDON, November 13. PARIS.—Russian troops in France have telegraphed to M. Kerensky, assuring him they are ready to shed their blood against the Maximalists and counter-revolutionaries in the struggle of democracy against German autocracy.

Italy

Italy's Policy.
As Viewed by a Radical Deputy.

LAHORE, November 13. LONDON, November 12th.—The "Morning Post's" Rome correspondent quotes a Radical Deputy as saying that either the making of a separate peace or slackness in carrying on the war would be such treason to the Allies as to justify them in cutting off supplies. If they took this step, Italy would starve, since Germany is unable to provide the countries she invades.

The Archbishop of Udine left the city on foot after the Germans began pillaging and burning. He has reported to the Pope what occurred. ("C. and M. Gazette" special cable)

Italy's Future.

German Newspaper's Opinion.

LAHORE, November 13. LONDON, November 12th.—The "Reich Post" says:—This false Italy is unworthy to continue to exist and must be divided into its rightful and legitimate elements. ("C. and M. Gazette" special cable)

Allies' Intentions in Italy.
Considerable Operations Decided On.

LONDON, November 13. It is reported that the Allied War Council has already decided operations on a considerable scale in Italy, in which an equal part will be borne by Britain and France, while the United States may eventually co-operate.

The Franco-British Commander.

LONDON, November 14. PARIS.—General Fayolle has been appointed Commander-in-Chief of the Franco-British forces in Venetia.

TELEGRAMS.

Great Pro-Ally Demonstration.

LONDON, November 13.
MILAN.—A great pro-ally demonstration in the Scala Theatre was attended by British Officers and men who received an ovation. British aviators flew over the theatre, dropping messages of greeting.

Italians Retire on the Plave. Minor Successes.

LONDON, November 13.
An Italian official communique says:—In the neighbourhood of Asiago the enemy captured our advanced posts at Gallio and Monte Ferragh. We subsequently expelled the enemy, taking a hundred prisoners. We captured the enemy vanguard at Tezze in the Sugana Valley and repulsed the enemy on the Val de-Biadene heights. We crossed to the right bank of the Plave and destroyed the Vidor bridge.

Enemy's Attack Renewed. A Bitter Struggle.

LONDON, November 13.
An Italian communique says:—The enemy renewed his attack on the Asiago Plateau in the sectors of Gallio, Monte Longara, and Montadigallo. A bitter struggle occurred in the northern area of the attack. We counter-attacked, taking prisoners. We resisted valiantly on the remainder of the mountainous front. There is brisk firing across the river Plave.

German Troops Pressed Back.

LONDON, November 13.
A wireless German official communique says:—A strong Italian force pressed back our troops near Asiago.

Italians on the Defensive.

Attempted Attack in the Rear Foiled.

LONDON, November 13.
PARIS. A semi-official statement says:—The Italian situation yesterday was as follows:—The Italians on the Lower Plave were preparing to meet a fresh attack by the Archduke Eugene, whose objective is Treviso. Von Buelow's army, descending the Plave had captured Belluno. General Krobuth's army further to the left was following the valley of Cordevio and had passed Agordo. General Ribbenau's army, descending Val Sugana, had reached Asiago, but the detachments attempting to advance eastward had been repulsed. Thus the Italians were vigorously opposing the enemy attempt to take them in the rear which is the most serious menace.

Alpinis' Gallant Stand.

LAHORE, November 13.
LONDON, November 14th.—The "Times" correspondent at the Italian headquarters states that airmen report that the Alpinis isolated on Monte Nero were still firing on Sunday.

Great Britain

Luncheon to British Premier, TRIBUTE TO MR. LLOYD GEORGE. Plain Speaking from the Premier. Unity of Allied Control Essential.

LONDON, November 13.
PARIS.—Speaking at a Luncheon to Mr. Lloyd George, Mr. Poincaré declared that those who gave a thought to peace at present were betraying whether they intended to or not, the most sacred interests of their country, civilization and humanity. Referring to the Italian position he said that at present by every railway and all other routes British and French soldiers, guns and munitions were being hurried to the other side of the Alps and help with not fall short of the greatness of the peril. Mr. Poincaré said that Mr. Lloyd George's energy, eloquence, imagination, and bravery had sustained and stimulated Great Britain's magnificent war effort. He also paid a tribute to General Smuts who was present at the luncheon remarking that they welcomed the Dutch face of General Smuts the conqueror of German East Africa who twenty years ago, gave the troops of General Methuen and Buller plenty to do and who to-day was one of the most popular men in England. South Africa's military effort was an admirable example of that liberalism which was one of the forces of Britain.

Mr. Lloyd George said he had important practical considerations to submit affecting the future of France and Britain and even the destiny of the world. The allied Governments that a Supreme War Council should be the real power in co-ordinating military effort. Unfortunately there was no time to consult America and Russia before setting up this Council. But for the success of this great experiment on which the allied victory depended it was essential that all the great allies should be represented. Therefore he confidently anticipated securing the agreement and co-operation of America and Russia in it. The events of war, he said, have demonstrated even to the most suspicious mind the need for a greater allied unity in war control. Despite recent happenings the allies still command the essential ingredients of victory and our superiority might have carried us much further along the road to victory than the point we have at present reached. The fault has not been with the navies or armies but it has been only due to the absence of unity in the direction of war.

In this matter we have never passed from rhetoric into reality, and from speech into strategy. All we have hitherto done is to set up a make-believe unity which good enough in peace is fatal in war. Because the Central Powers are acting on the interior lines, is an additional argument for unification of effort. The present war is unique. It is a

Siege of Nations.

The Allies are blocking two huge Empires and it would have been well if this had always been thoroughly grasped. In siege every part of the Besiegers' line should be strong enough to resist any attack from the besieged. Moreover the besieging army must be ready to strike at the weakest point. In that we have failed. The enemy has been blockaded on the east by Russia and on the west by France, Britain and Italy, but the south gateway to the east was left to a country with a population half that of Belgium, whose armies were exhausted by three previous wars. Owing to this inconceivable blunder the expected happened. The enemy crushed the little country and obtained abundant supplies to sustain the struggle. Turkey, who was nearly exhausted, was re-equipped and resuscitated and the terrible war was given a new life. The following year the Serbian tragedy was repeated in case of Rumania because it was nobody's business to think out the war problems in terms of whole battlefields. This year the tragedy has been re-enacted without variation. Although the Italian front is as important to the French and British as to Germany the latter understood it and we did not. The extent to which we can prevent the Italian defeat from developing into a catastrophe depends on the promptitude and completeness of our break with the past. I believe that attack we have learned a great lesson and through the efforts of the superior War Council, the allied victory will follow our valour. We shall then live to bless the Italian disaster. For, real unity could not have been secured without it. Whenever there has been straight fight between the Austrians and the Italians the latter have invariably won.

Similarly in a straight fight between the British and French and the Germans the former have invariably defeated the latter's most valiant regiments. As for the difficulties of getting to the Italian front the accomplishments of the last few days is the best answer to that.

Mr. Lloyd George proceeded to answer the question

Why Unity had not been Secured

before. He said that he and also some French colleagues had endeavoured for years past at Committees and Conferences to attain such a supreme direction of the whole war. Despite appearances he was convinced that the tragedies of Serbia and Rumania would not be repeated in case of Italy. "I had made up my mind" he said "that without this change I could not any longer remain responsible for war direction which was doomed to disaster. It is now our business to see that unity is a fact and not fraud. I have spoken with

Brutal Frankness

because only awakened public opinion can prevent the old prejudices and the consequent narrow vision reasserting their dominance. Weight of men, material and moral is on our side. Whatever may happen to Russia, I do not despair even of Russia, but if I did despair my faith in the ultimate triumph of the allies would be unshaken. But I want to win as soon as possible and with as little sacrifice as possible and real unity is the only sure pathway. All personal and sectional consideration should be relentlessly suppressed. These are

Greatest Hours in the History

of mankind. Let us not dishonour greatness with pettiness.

The Air Force Bill.

Second Reading Passed.

LONDON, November 13.
The House of Commons has passed the second reading of the Air Force Bill. Major Baird, Parliamentary Secretary to the Air Ministry in an explanatory statement said that the air force would henceforth have the same status as the Army and the Navy. Supremacy in air was as essential to national existence as supremacy at sea. Providence had endowed Britons in all climes with a special aptitude for airmanship which gave a feeling of great security for the future.

The Allies' War Council, Its Composition Explained.

LONDON, November 13.
In the House of Commons Mr. Bonar Law stated that with a view to the better co-ordination of military action a War Council had been constituted composed of the Prime Ministers and a member of each of the Governments of France, Italy, and Britain. The Council would meet normally at Versailles at least once a month and at other places as might from time to time be arranged. The admission of the other Great Powers among the Allies to the War Council was being discussed. Each Power would appoint one permanent military representative as adviser to the War Council, and these would be independent of their respective General Staffs. They would have no executive function, but would advise the War Council on questions of the co-ordination of Allied strategy. The General Staff and military commands of the armies of each Power charged with the conduct of military operations would remain responsible to their respective Governments. The military representatives and their staff would be in permanent session at Versailles. The British and French representatives would be Sir Henry Wilson and General Foch. He was not yet able to name Italy's representative. Replying to questions Mr. Bonar Law expressed the hope that the United States would join the Council. No naval Council had been formed.

Mr. Billing asked whether there would be no naval representative.

Mr. Bonar Law replied that the utility of the Council would not be increased by a discussion of that sort. He emphasised that the authority of Sir William Robertson will not be infringed by the appointment of Sir Henry Wilson.

General Sir H. Wilson.

LONDON, November 13.
The Sunday newspapers print enthusiastic articles regarding General Sir Henry Wilson, and declare that his dramatic leap to the front was not unexpected. He had been frequently consulted by the Cabinet on the military position.

German Peace Proposals.

Mr. Balfour's Statement.

LONDON, November 13.
Replying to Mr. Trevelyan in the House of Commons, Mr. Balfour stated that the Government was not aware of any peace proposals by Germany to France. The alleged German advances through irregular channels to French statesmen who were not members of the Government must be dealt with in France. There was no earthly difficulty in the Germans making peace proposals if they wished. (Cheers)

The Control of Metals.

Bill to Prevent German Acquisition.

LONDON, November 13.
Replying to Mr. Lonsdale in the House of Commons Lord Stanley announced that he was introducing a Bill dealing with nonferrous industries which he trusted would prevent German companies obtaining control of metals in the United Kingdom after the war. The question of corresponding legislation in the Dominion was a matter for the Dominion Governments.

Gold in Malta.

LONDON, November 13.
In the House of Commons Mr. King suggested that in order to strengthen the financial position gold should be withdrawn from Malta.

Mr. Hewins replied that the matter was one primarily for the consideration of the treasury.

Germany's Electric Boats.

Official Description.

LONDON, November 13.
The Admiralty explains that the German boats of the Belgian Coast are controlled by electric wire. They are propelled by petrol and carry from three to five hundred pounds of high explosives. The crew leave when the engine starts and as plane, accompanying them signal to the shore operator at the direction to steer. Upon striking its objective the charge explodes. A similarly controlled boat was used with the experimental ship "Vernon" in 1885.

Conserving the Food Supply.

A Scale of Voluntary Rationing.

LONDON, November 13.
Sir Arthur Yapp, Director of Food Economy, speaking at Manchester, outlined the following suggestions weekly voluntary rations of bread:—Men engaged in heavy industrial or agricultural work 128 ounces, ordinary industrial and other manual work 112 ounces, unoccupied or those leading sedentary lives 72 ounces, women eighty, sixty-four and fifty-six ounces respectively. The following is a general allowance for other foods:—Cereals except bread twelve ounces, meat thirty-two, butter and fats ten ounces, sugar eight ounces. No definite rations are fixed for children.

Working Class Patriotism.

South Wales Miners' Decision.

LONDON, November 13.
A most remarkable demonstration of working class patriotism has been given by the South Wales Miners, whose ballot on the question of a strike, if Government combed out miners for the army, resulted in a majority of nearly four to one against a strike in spite of the fact that out of every five voting were militarily eligible.

British Mission to U. S.

Return of Lord Northcliffe and Colleagues.

LONDON, November 13.
Lord Northcliffe and other members of the British Mission to the United States have returned to London.

Giant Commercial Combine.

Rumoured Shipping and Collieries Amalgamation.

LONDON, November 13.
The "Liverpool Journal of Commerce" says:—It is rumoured that one of the largest Shipowning Combines contemplates amalgamation with the largest colliery companies of South Wales. Such a combination would be the largest of its kind in the world and control over one million tons of shipping and six million of the best steamer bituminous coal.

Fire in Manchester Infirmary.

LONDON, November 13.
Fifteen aged women have been burned to death by fire in Manchester Infirmary.

Germany and Ireland.

Help Promised to make an "Independent Ireland."

LONDON, November 13.
NEW YORK. The Chief of the United States Secret Service has published two Sinn Féin letters which have recently come into the possession of the American authorities showing clearly that Germany dangled the bait of Independent Ireland before the eyes of extremists but the promise to secure this was annulled by the condition "if course of war allowed it."

The Gravel Question.

Holland's Contention.

LONDON, November 13.
A white paper giving Anglo-Dutch correspondence on the gravel question showed that the Dutch Government contended not only that gravel transported was not intended for military purposes but that the Rhine convention and other agreements imposed on Holland the obligation to guarantee the free navigation of the waters lying between the Rhine and Belgium.

TELEGRAMS.

Mr. Balfour disputes the applicability of agreements quoted and asks if Holland regards the agreements as preventing the enforcement of her obligations as neutral, also on what ground she claimed to prevent the departure claimed to prevent the departure of German ships captured at Antwerp by the Belgians.

The Penny Post.

LONDON, November 13. The Postmaster-General in a speech in London hoped that the abolition of the penny post would be avoided, though he had seriously considered it more than once since his assumption of office.

Manchester Cotton, Spinner's Demanded.

LONDON, November 13. Fifty thousand cotton spinners in Manchester have demanded thirty per cent advance in wages.

Wild Animals and Freight. A Question in Parliament.

LONDON, November 13. In the House of Commons Mr. Peto drew attention to the shipment from Calcutta of six hundred monkeys and other animals. Mr. Wardle replied that, since the import of wild animals had been prohibited from May last, only insignificant imports had been licenced. Animals must be carried on deck in space unsuitable for other merchandise. We had to knowledge of the consignment mentioned but would enquire.

Increased Tea Supplies Assured.

LONDON, November 13. A substantial increase of tea supplies is assured at the forthcoming sales, due to the allocation of greater amount of tonnage for transport.

Canada

Canada's Coalition Government. Canadian Premier's Appeal.

LONDON, November 13. OTTAWA.—The Premier Sir Robert Borden, on behalf of the new Union Government, has issued an appeal to the electorate in which he states that Government has thoroughly realised in this national emergency that there is imperative necessity for the fulfilment of its policies with the least possible delay. It pledges itself to prosecute the war with ceaseless vigour, to strive for national unity, to administer public departments with economy and efficiency, and to devise measure of taxation with due regard to social justice and neglect nothing that may be required to sustain the soldiers on service or comfort those of their households they have left behind. "The Government is firmly convinced that these objects can be best achieved by a Government representing all parties, classes, creeds, and interests, and I appeal with confidence on its behalf for the sympathy and support of the Canadian people".

OTTAWA.—A Victory loan of hundred and fifty millions sterling has been inaugurated.

Australia

Noted Cricketer Dead.

LONDON, November 13. A telegram from Melbourne announces the death of the cricketer, Harry Trott.

PREMIER'S SPEECH Australia and Consumption.

LONDON, November 13. BENDIGO.—Mr. Hughes in an eloquent speech to-day outlined the conscription referendum scheme. He said:—Voluntaryism did great things in the early days but voluntaryism has now proved inadequate for national safety. The situation emphatically demands that Australia shall maintain her divisions at effective strength. Making liberal allowance for the medically unfit and excluding those of enemy birth and parentage there are approximately 150,000 eligible men between twenty and forty-four and 45,000 between eighteen and twenty. The elections of May 5th conclusively proved that Australia was loyal to the Empire. Government asks not for a blank cheque but for definite and limited powers. Electors of Australia are asked to agree to the continuation of voluntary enlistment, that reinforcements be required monthly, that compulsory reinforcements be called up by ballot to the extent to which voluntary enlistment shall have failed to supply the number, that the ballot be for single men only between twenty and forty-four including widowers and childless men who have been divorced. Exemptions will be granted to conscientious objectors, but only as combatants, men physically unfit, Judges, Police, Magistrates, ministers of religion, employees of necessary industries and those whose calling up would cause undue hardship to their dependents. Government is satisfied that the scheme will provide sufficient recruits for over two years.

America

Germany's Great Designs.

President Wilson on the Imperative Meeting of War.

LONDON, November 13. BOSTON.—Addressing the convention of American Labor Federation comprising an audience of six-thousand

persons President Wilson, who received an ovation said:—This is the last and decisive issue between the old principle of power and the new principle of Freedom. Germany's Berlin-Bagdad Project was designed to threaten the flanks of half a dozen other nations. If Germany's war-map is unbroken she will control the world. It is amazing that any group should be so misinformed as are certain circles in Russia. I am opposed not to feelings of the Pacifists but to their stupidity. Pacifists do not know how to get peace. I do. Consequently I have sent Colonel House to Europe to determine how the war must be won. Referring to Germany President Wilson said:—I believe that the spirit of freedom can get into the hearts of the Germans and find as a welcome there as it can find in any other heart but the spirit of freedom does not suit the plans of Pan-Germans. You know how many intimations have come to us from one of the Central Powers which is more anxious for peace than the Chief Central Power and you know it means that the peoples of that Central Power know that if war ends as it stands they will in effect themselves be the vassals to Germany. Any body of free men that compounds with German Government compounds for its own destruction. Taking up labour questions in the United States the President said we must stand together night and day until the war is over. While we are fighting for freedom we must insure freedom for labour. President Wilson denounced Germany for attempting to control international competition declaring that the methods of German manufacturers and exporters under the patronage and support of their Government were the same sort of competition as the United States tried by law to prevent within its borders. Behind the German subsidy system lay controlled in a large measure Germany herself but this did not satisfy the German Government. All the while there were thoughts of political control which would enable Germany in the long run to dominate the labour and industry of the world. The Berlin-Bagdad Railroad was constructed in order by threat to force down the flank of industrial undertakings of half a dozen other countries so that when German competition came in, it would not be resisted too far because there was always the possibility of getting German armies into the heart of these countries more quickly than any other armies could be got there.

Air Programme Must be Doubled.

LONDON, November 13. NEW YORK.—The Aero Club of America has passed a resolution urging the Congress to appropriate not less than a billion dollars to build an Emergency Air Fleet of huge warplanes as an offset to the mobility of Germans on the interior lines. This sum to be additional to the billion needed for the general air programme.

General

The East African Campaign. Germans Abandon Wounded.

LONDON, November 13. An East Africa communique says:—The British found in the Ndanda hospital sixty-four Europeans, also at Massassi the last German four-point one naval gun blown up and fifty-seven German Europeans in hospital. We are near the main body of the enemy between Nangoo and Chiwata. Eleven German officers and sixty-one men are in the hospital at Kahanabu southward of Mganga and have offered to surrender.

Reported Summoning of Last Reserves. Rejected Recruits Re-examined.

LAHORE, November 13. LONDON, November 12th.—The Zurich correspondent of the Central News Agency states that within the last few days the Germans have called up their last reserves. Those previously rejected have been re-examined and all those not utterly useless have been promptly despatched to the training centres. This move is attributed to the intention to make a final effort in the West before America's strength becomes effective.—"O. and M. Gazette".

New Vice-Chancellor Appointed. Herr Von Fayer.

LONDON, November 13. AMSTERDAM.—An official telegram from Berlin says that Herr von Fayer has been appointed Vice-Chancellor.

China Japan and the U. S. A. Chinese Protest Against the Recent Agreement.

LONDON, November 13. WASHINGTON.—The Chinese Minister has lodged a formal protest with the State Department against the agreement between Japan and America regarding China. It is understood that China objects any agreement affecting China without reference to the wishes of the Chinese People.

Palestine Front

ATTACK BY SEA.

Fresh Coastguard Ship in Action.

LAHORE, November 13. LONDON, November 12.—The French and British warships are taking part in the fighting. The French coast-guard ship "Requin" was hit by several shells and 9 were killed and 29 were wounded, but continued in action.—"O. and M. Gazette" special cable.

British Still Advancing.

LONDON, November 13. A telegram from Cairo, dated 8th instant, says:—Scottish troops have crossed the Wadisi and are advancing along the high ground northwards. Australians have seized the railway station at Umdakhal, taking three hundred prisoners and much booty. The enemy is retiring on the whole front, vigorously pursued.

IMPREGNABLE GAZA. Its Defences Described.

LONDON, November 13. Reuter's correspondent at headquarters in a message, dated the 7th, says:—I visited Gaza, which is mostly a collection of filthy hovels. The most attractive feature is the gardens and plantations surrounding the town on all sides which are enclosed by cactus hedges that proved a formidable obstacle last April. They are from six to twenty feet thick and impervious to sharpnel. The Turks cleverly utilised them, digging long lines of very deep trenches inside protected by concealed wire and forward lines commanding the open field across bare sandy dunes. The dugouts were more elaborate, being twenty feet deep and roofed with tree trunks and sandbags. Equally remarkable with the Turkish defences was the destructive effect of our fire. The ground was pitted with shell holes and littered with shrapnel cases and bullets. For ten days uninterruptedly night and day a steady stream of high explosives sharpnel was poured into this position. The Turk never experienced such a battering, and his moral gave way completely, and last night he bolted. Our troops simply walked into the Turkish trenches, and pressing on found the Alimuntar system also evacuated. If the Turks had chosen to fight to the last our assault would have been very costly, for this magnificently organised position was considered impregnable both by the Germans and the Turks. Officer prisoners recently taken declared it was impossible for the British to take Gaza. Thanks to General Allenby's masterly strategy within ten days from the beginning of the bombardment we had captured Gaza and BeerSheba and demolished defences representing months of labour directed by German technical skill and taken already four thousand prisoners, thirty-four guns, and huge booty.

The Successful Troops and their Booty.

Wiring on Wednesday evening Reuter's correspondent at the Egyptian headquarters says:—East Anglian, Home Counties, West Country and Indian troops pushed through Gaza and occupied the whole of enemy defences north-west and south-east of Gaza. Yeomanry and Indian troops vigorously pursued the enemy toward Beitbanam and Deir es Sed. Aeroplanes relentlessly harassed the Turks, machine-gunning and bombing two thousand infantry at Beitdura and two thousand five hundred at Jubis from a low altitude, the Turks fleeing in all directions. Australian mounted troops Yeomanry, and London troops pressed enemy hard in the neighbourhood of Sherrie, driving them north-westward. Thirty-four guns and howitzers, and million rounds of small arms ammunition have hitherto been captured.

British Advance in Palestine. Further Important Captures.

LONDON, November 13. An official communique from Egypt says:—General Allenby's advance continued on Saturday. Our left wing reached the neighbourhood of Esdud, ancient Ashdod. The enemy's rearguard had occupied the line along the northern branch of Wadi Sukereif. The Royal Flying Corps effectively bombed the Wadi-Surar junction rolling stock and station building. Our mounted troops on Friday captured five five-point-nine howitzers, eight field-guns, and 710 prisoners. As the battlefield is six hundred square miles in area the list of booty is incomplete. The Warwickshire and Worcestershire Yeomanry on Thursday near Huj in face of heavy gun, machine-gun, and rifle fire, charged with the greatest gallantry and dash a large body of the enemy and captured twelve guns, killed or wounded the Austrian gunners, and took a hundred prisoners.

Brilliant Work by Cavalry. Retreating Turks Severely Punished.

LONDON, November 13. Reuter's correspondent at the Egyptian headquarters, wiring on the 9th inst, said:—The pursuit by our cavalry on the heels of the retreating Turks continued on Friday beyond Askalon and El Mejdal. Owing to their hurry, the Turks were unable to remove the inhabitants, who joyously welcomed our troops. The cavalry advancing north from Sherrie overtook the enemy rearguard, taking a considerable number of prisoners and elsewhere a dashing charge of yeomanry resulted in the capture of six guns, three machine-guns, and a hundred prisoners. Great quantities of undamaged stores have fallen into our hands. Aviators continue their good work, bombing and machine-gunning trains. They report that the town of El Falujeh and the railway junction of El Tineh are in flames.

Turks Organising Near Hebron. Capture and Discovery of Enemy War Material.

LONDON, November 13. An official communique from Egypt says:—The Turks are organising behind Wadi Sukereif in a southeasterly direction covering Bethin and Hebron. Our mounted troops have progressed towards Etine. Scottish troops by a night attack on the enemy's right flank captured machine-guns. The discovery of war material continues.

Western Front

General Haig's communique this afternoon says:—The Belgians made a successful raid yesterday morning south-east of Nieuport.

We repulsed an attack against a post northeast of Armentieres. There was great hostile artillery activity this morning northeast of Ypres.

The Admiralty says:—Our aircraft bombed Liseghem Aerodrome yesterday. Our Patrols fought several engagements and shot down one enemy machine in flames.

Artillery Activity.

LONDON, November 13. F. M. Sir Douglas Haig's communique this afternoon reports the usual reciprocal artillery activity.

TELEGRAMS.

The Fighting in Flanders.

Evacuation of British Gais Explained.

LONDON, November 13.
Reuter's correspondent at headquarters wires:—Saturday's battle, after the successes of the morning, developed during the afternoon into an intense German artillery bombardment. The capture of Passchendaele had created a pronounced salient upon which the enemy concentrated a volume of taking, enfilading fire, while, owing to restricted visibility, our counter-battery work was much impeded. Hence the British and Canadian withdrawal during the afternoon from advanced positions gained in the morning after successfully dealing with German counter-attacks. We retain an important proportion of Saturday's gains, the net results providing a quite satisfactory success.

Germans Report British Attacks.

LONDON, November 13.
A wireless German official communique says:—The English five times attacked the craterland between Poelkapelle and Passchendaele.

Intense Cannonading.

Successful Work by Aircraft.

LONDON, November 13.
A British communique says:—There was hostile cannonading northeast of Ypres and in the neighbourhood of Steenbeek. Our cannonading continues. With regard to aviation F. M. Sir Douglas Haig says: Our low-flying aeroplanes on Sunday fired many rounds of machine-gun ammunition at ground targets and silenced a hostile battery. We destroyed one machine and drove four down. None of ours is missing.

A wireless German official communique reports intense artillery firing in the Yser region and near Lorraine.

Violent Artillery Actions.

LONDON, November 13.
A French communique says:—There were violent artillery actions in the region north of Chemin-des-Dames, between Lamette and the Aisne and in the sector of Chaume Wood.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)
(BY WIRE.)

Delhi

The Chiefs' Conference

All-India Ayurvedic Deputation.

DELHI, November 13.
The All-India Ayurvedic Deputation in connection with the visit of the Ruling Princes to Delhi waited upon them. Ayurvedic practitioners from all parts of India attended the deputation which consisted of Vaidya Ratna Kaviraj Jogindra Nath, Sen, Kaviraj, Kunjalal Bhishagratna, Kaviraj Ganai Nath Sen, Kaviraj Immanendra Nath Sen and Pandit Sudhinder Nath Sen Kaviraj from Calcutta, Vaidya-ratna Pandit D. Gopalachari from Madras, Jata Shanker of Bombay Kaviraj Thakurdatt of Lahore, Jagannath Prasad of Allahabad, Dr. Prasadlal of Cawnpore, Kaviraj Niranjana Bhattacharya of Delhi and Swami Lakshminarayana Vaidyaratana of Jaipur, Rajputana. All the Princes in general and the Maharaja of Rawa and Alwa in particular showed active sympathy with the cause of Ayurvedi. The deputation wanted to consult with Sir Sankaran Nair, the Education Member, on the subject and as the representative of the deputation Vaidyaratana Kaviraj Jogindranath Sen had a private interview with Sir Sankaran Nair in regard to the matter. Haziz-ul-Mulk Hakeem Azmal Khan entertained the Kaviraj as at an evening party.

Burma

Sir Reginald Craddock's Arrival.

RANGOON, November 13.
The following press note is issued to-day:—Although the date of arrival of Sir Reginald Craddock in Rangoon is not yet fixed, arrangements for his public reception are being made. It has been decided that a public reception should be held at Jubilee Hall. Sir Reginald Craddock will be met at the wharf on arrival by a few officials and driven to the Jubilee Hall where an address of welcome on behalf of the public will be presented by the President Rangoon Municipal Committee.

Bombay

Europeans and Reform.

Criticism at Bombay Meeting.

BOMBAY, November 13.
Presiding at a crowded Home Rule meeting on Sunday night, Mr. M. A. Jinnah, speaking of the present European agitation, said:—If European merchants understood the reforms adopted by the Congress and the Morlem League they would never have advanced futile arguments. The Anglo-Indian community admit that reforms must be introduced but they do not say what reforms they propose. Their idea was apparently to maintain a commercial monopoly in this country, but this could not be tolerated and he asked for the support of the Indian merchant classes to successfully meet the opponents. Addressing the Muslims present at the meeting he said his message to them was to join hands with the Hindus and on the Hindus he urged to uplift their backward brethren.
Mr. M. S. Valindar, who was lately a lecturer in the Calcutta University also made a speech in the course of which he said that the real meaning of the European demand regarding guarantees of European character

were not for peace and order in the country which were equally desired by Indian business men. What they really wanted were guarantees for unjust and the exclusive privileges in this country which they were enjoying. If the Europeans wanted proper representation commensurate with their own interest they would not oppose them. Continuing Mr. Subadar said that in his humble opinion as a student of economics the capital which England had sunk had been paid a hundred fold in the last hundred years. The meanest Marwari money-lender would never want the return of capital that had been paid a hundred times over. Yet these white Marwaris were coming here and were asking them to give guarantees because they had certain amount of capital invested here. What was the real position. He asked if England had her capital in this country alone they might understand why they wanted such guarantees. But was Russia, a settled country with revolution occurring only yesterday? Were Persia, Argentina and China settled countries, and yet England had got ten times the capital invested in these countries and did they demand such guarantees in respect of such investments? If the Europeans in this country had understood their responsibilities as citizens of this country and had identified their interest with the Indians there would not have been this cleavage. They had not only kept all positions of profits exclusively in their own hands, but they had done everything they could to dissociate themselves from every progressive movement in this country and to separate themselves from every form of improvement which the people of this country were trying to achieve. It was said by the editor of the "Statesman" that if Self-Government was given to this country or if the finances of this country were placed in the hands of elected representatives the Indian Jute industry would be taxed for the education of the children of Babus. According to him the profits of jute industry, were not to be taxed to contribute to the education of Babus children because they were Babus and the editor of the "Statesman" would like them to remain Babus. Closely examined the European agitation in India showed that the exclusive position enjoyed by them in respect of trade and industries and in respect of every department of Government, Railways, Banks, Insurance Companies, etc., was at the bottom of it.

Mr. Montagu in India.

The Visit to Bombay.

POONA, November 13.
According to the present arrangements Mr. Montagu will be in Bombay from the 24th December to 2nd January. The non-official members of the Bombay Legislative Council have sent in a representation confirming the reforms recommended by the Congress and Morlem League. The Hon'ble Mr. M. A. Jinnah will head the deputation of the Mahomedan elected members of the council who have submitted another representation on questions of separate electorates for Mahomedans on local bodies, openings in the public services and greater facilities for Mahomedan education.

United Provinces

Legislative Council U. P.

139 Questions Asked and Answered.

ALLAHABAD, November 13.
A meeting of the United Provinces Legislative Council was held at Allahabad to-day His Honour Sir James Meaton presiding. 139 questions were asked and answered. There was a large number of questions on the recent Bakrid and Mohurram - Dusserah disturbances in various parts of the provinces especially about the Allahabad incidents. The Hon'ble Mr. O'Donnell replied that reports had been called for and enquiries instituted and replies would be given afterwards. Some of the cases were the subject of judicial enquiry and it would not be desirable to prejudge them by making a statement now.

The Hon'ble Mr. Chintamani moved a resolution that the duration of the Local Government's stay at Nainital be limited to three months in a year and heads of departments should not migrate to the hills. The resolution was lost.

Mr. Chintamani moved that it be recommended that the number of enlisted posts open to the officers of the provincial, judicial and executive services be substantially increased. Mr. O'Donnell said that the decision rested with the higher authorities.

During the course of the debate Mr. Chintamani suggested that if the Government sympathized with the resolution the official members might refrain from voting.

Sir James Meaton said that he could not accept the suggestion but Local Government although opposing the resolution had an open mind on the subject. His Honour would undertake to send the report of the discussion to the Government of India. The resolution was withdrawn.

Central Provinces

C. P. Legislative Council.

Opening Proceedings.

NAGPUR, November 13.
Sir Benjamin Robertson, in opening the first session of his new Council testified to the uniform co-operation he had received from his first council and felt sure that he could look for the same co-operation from the present one. The situation being still dominated by the war he said all controversial matters must stand over and economy in expenditure was still a prevailing necessity. As the present session was only a formal one because the members could not ask questions or move resolutions before swearing allegiance to the Crown only two items of business were placed before them, namely the election of the Finance Committee and a member for the Imperial Council. He promised that all possible information would be given to the members of the Finance Committee whether it relate to the unallotted expenditure or other matters in the budget. He was further glad to inform the Berar members that sanction for starting Berar College in Amroati had been received and hoped that the work would be pushed on. He referred to the increased expenditure necessary for the increase of pay of the rank and file of the police and Naib Tahsildars in order to attract a better type of men. In the field of legislation, he said that sanction for local self-

Government Bill was awaited from the Government of India. The Municipal Bill was also under contemplation for which purpose he said the non-officials should elect a small committee from amongst themselves to discuss details so that the final draft might incorporate their suggestions. The Tenancy Act, the Northern India Canal and Drainage Act and the prevention of the adulteration of Food Act were amongst the other pieces of legislation that were likely to come up before the Council. The Village Panchayats report by the Deputy Commissioner Mr. Patar, would be considered by a Committee of the Council, so that the proposals might be examined with reference to their suitability to local conditions. Before closing the Hon'ble the Chief Commissioner again assured his Council that every facility would be given to the members for obtaining the fullest possible information about the question coming up before the Council.

The Hon'ble Nawab Salamulla replied on behalf of the non-official members of the Council and the Hon'ble Mr. Y. G. Deshapande replied on behalf of the Berar members.

The non-official members meet at 2 P. M. to elect a successor in the Imperial Legislative Council to Mr. Dadabhoy, who stands for re-election.

విద్యుచ్ఛక్తి చే నడుచబడు పడవలు.

లండను, నవంబరు 14:—తెలియము తీరమున నున్న జర్మనీయుల పడవలు విద్యుచ్ఛక్తి చే నడుచబడుచున్నవి. వీని నుమారు నాలుగైదువందలపానుల ప్రేలుడు పదార్థములు ఉండెను. ఇంజను కదలవారంభింపకనే నావికులు పడవలను నీడు దురు. ఏకైకమునకు పడవను నడపవలయున్నదియు నాకావిమానముండు తీరముపైనున్న యంత్రమునకు సంజుల నున్నచుండ గవ్యస్థానమును చేరగనే నాకప్రేలిపోవునని నాకాదభాధికారులు ప్రకటించిరి.

ఆహారపదార్థముల సప్లయ

లండను, నవంబరు 13:—ఆహారపదార్థములను విశ్రమముగ వ్యయపరచు చేర్పునుపబడిన సర్ ఆర్థర్ యాష్ క్లింబి విధానమును సూచించిరి:—బరుగుపనుల చేయు పురుగులకు 128 ఔన్సులు సాధారణపు పనులయందు చరించు పురుగులకు 112 ఔన్సులు, పనిపాటులలోకి యూరప్ కున్నవారికి 72 ఔన్సులు. ఈ పనులనై త్రీలకు 80,63,66 ఔన్సుల నీరుదగును. పిల్లలవిషయమున నాహారపదార్థముల సప్లయని నిష్పన్న చేయలేదు. కొద్దికప్పు తక్కిన కాయధాన్యములు 12 ఔన్సులు, మాంసము 82 ఔన్సులు, పంచదార 8 ఔన్సులు.

కార్మికుల చేత భక్తి

లండను, నవంబరు 13:—న్యూసపుకువేల్పు గనుల పనివాండ్రలో, దొరతనము వారు గనుల పనివాండ్రను వైశ్యమున చేర్చిన యెడల, సమ్మేకట్టు గట్టుటయ మానుట యాయని వోట్లు దీసికొనబడెను. వీరిలో చాలమంది నైస్య సేవార్లుయై యుండినను, కట్టు గట్టుకూడ దని తీర్మానించి, కార్మికులు చేత భక్తిని వెలువరించిరి.

శాంతి భంగపడకుండుట

లండను నవంబరు 16:—శాంతి రక్షింపగమును కలుగలేదు. ప్రజాక్షేమమును గాపాడుట కీ సంఘమేర్పరచబడినది. బ్యాంకులు పెద్దపాపు లింకను తెరువబడలేదు. నెనుకటి మంత్రులు బంధమువల్లై యున్నారు. సైనికకార్యక ప్రతినిధి వర్గప్రధానకార్యాలయములు ఫిరంగులచే పరిసరికనుగుచున్న పెట్రోగ్రాడు విలేజుకుడ్రైటరువార్తాస్థానమునకు తెలియజేసెను.

బాల్టికు నాకాదళము సమర్థించుట.

లండను, నవంబరు 14:—పెట్రోగ్రాడు సైనిక కార్యక ప్రతినిధివర్గ సంఘమును సమర్థించుచు సంఘమువారి పక్షమున బోరాడుదుమని బాల్టికు నాకాదళ ప్రతినిధులును, సైనికసంఘ ప్రతినిధులును తీర్మానించినది పెట్రోగ్రాడునుండి తండ్రి వార్త వచ్చెను.

రీవలులోని విప్లవకారుల సంఘమువారు సమరకార్య ప్రాముఖ్యస్థానముల నాక్రమించిరి.

కాబాను లొంగిపోవుట.

లండను, నవంబరు 14:—సైన్యాధికారియగు ఆర్మీ పాఫ్ న ఆర్డెన్సుచేసినయు, మోటారుబండ్లును, సైనికులును లొంగిపోయినయు కాబానునుండి తండ్రివార్త వచ్చెను.

మిత్రముండలివారి పౌరుల క్షేమము.

పెట్రోగ్రాడు నవంబరు 11:—పౌరుల క్షేమమును గూర్చి యాలోచింప ఆంగ్లరాయదారి కార్యాలయమున ఫిరంగులందరి ప్రతినిధులు సమావేశమయిరి.

పాపమహాసంగ్రహము

ప్రతి దినము

శుక్లపక్షము

రాజకీయ సీత.

సర్వేశ్వరమైన పింగళుని హృదయములు

బొంబాయి, నవంబరు 12:—6-వ తేదీన సర్వేశ్వరమైన పింగళుని గారు "పైమ్మ" పత్రికలో వ్రాసిన రెండు కలములు వ్యాసముని బొంబాయి క్రాంతిల పత్రికా విలేజుకుడు తిలియాలముగ సంపాదకుడు:— మొట్టమొదట ఇండియా వైద్యమును ప్రాప్తించుకొనిన ప్రజలలో గలిగిన యుత్సాహము చాలనూరము వ్యాపించినదనుటకు సంభవములేదు. హిందూజాతి క్షుణ్ణ శాసనము మొదలగు నిరంకుశాధికారపు చట్టములన్నియు జేసినవన కావశ్యకములచేత ద్విపక్షపు గారు చెప్ప నియమము ప్రతిపాటులేక అంగీకరింపబడినవి. ప్రజలలో గలిగిన సైనికోత్సాహములన పరస్పరాలాభము వైకొనునంతటి నిశాలదృష్టి వైనికాధికారులకు లేకపోయెను. తుదకు జేతము యుద్ధమున ప్రవేశించుట కొంచె వల్లకల్లోలము గలిగించెను. అందువలననే నవ్యావాలి పాకూతాలిగారల నిష్పంధావాగమునం దుంచబడిరి. పంగజేతమున ననేక రాజకీయపు బందిబోటులు జరుగుటవలన ననేకమంది యువకులు నిష్పంధింపబడవలసినవారైరి. "యథాప్రకారమునే పనిజరింపుడు"ను పద్ధతిని ముఖ్యముగ నాదులలో దొరకెనువారు పౌరసమగ్రతప్పిదము నొనరించిరి. హిందువులు యుద్ధమున కొనరించిన సహాయముల నన్నిమితముగ పొగడుటవలనన, ఇకముందెపుడో అనేక అధికారస్వాంత్ర్యములను సొంతదారుని చెప్పుటవలనను హైందవులందఱి కపరిమితోత్సాహము గలిగించినది. హైందవులందఱికి చొచ్చిబిడ్డలను నెడ గలిగిన నుంచి యభిప్రాయము నెనవెంటనే మేమున్నపపుప్రభువునందును గలుగకుండుట సహజమని చెప్పిన మేమున్నపపు ప్రభువుగారిని మేము నిరుత్సాహమొనరించుట కారు. వైకుంఠానందలి అధికారులు నిజముగ అతివాదులచేతుల నిరికినిరి. మంత్రులనువారికి నూచింపబడిన కుసుమరణముల నాచరణమందు జూపుటలో విశేషముగ నాలగ్యము చేయుటవలన మితవాదులలో సగౌరవపరమము పుట్టెను. హిందూజాతి పరిపాలనాదృష్టము భారతీయులకుస్వపరిపాలన సొంతమగుటయే నుచితమై గారి ముఖ్యముగ వచ్చిన భారతీయులెంతయో సంతసించియుండును. ఇప్పుడర్థింత ఆవరణములగ గోరవడుచుండు విప్లవోద్యమంపు సంస్కార జాంబోళియు నణచివేయుట కది ఎంతేనియు సహాయ మొనరించి యుండును.

పిమ్మట 19 గురు సభ్యుల ప్రణాళికయు దానినేమాత్రముమించిన కార్యక్రమాలగుల సంస్కరణ ప్రణాళికయు, హోమరూప ఆంక్షాశమున, దేశమును విశేష ప్రచలనము గలిగించినవి. కొన్నిచోట్ల నీ యుద్ధము సామాన్యమైనదే యయ్యి కొన్నిచోట్లనది హద్దులవిధాన దౌత్యమువారి పరిపాలనా విధానమును గర్హించుటయందును, జాతీయ వైమన్యముల నభివృద్ధి చేయుటయందును పరిణమించెను. పిమ్మట నది ముంతచెలకెని సాత్విక నిరోధనోద్యమము నాంధ్రించెను. మహాగర్హదాయకమగుటయే గాక దేశ మంతటను వ్యాపించెను. అయినను ధిల్లీ అధికారులు చేతులునుదుతుకొని గూర్చుండిరి. కొంతమంది నాయకుల సన్నాహము లణచివేయుటకు ఫ్హానిక దొంతెనముల వారు ప్రయత్నముల నొనరించినను అందఱును ఒక మాఠ చేయుటయు, అధికారమును బాగుగ వ్యాపింపజేయుటయు సంధినింప లేదు. యుద్ధసభకు హైందవ ప్రతినిధులు గోరబడుటవలన దేశమున కొంత శాంతి కొలది కాలము వరకును గలిగెను. అయిన నుత్సాహ విప్లవోద్యమానంతర మా శాంతివాతావరణము గోయి జారు నిరంకుశాధికార వాద తొలగుటచే దేశ పరిపాలనము నూడ లేకుటకు మాచనము అభిప్రాయము మరల వ్యాపించెను. యూరపునందు మిక్కిలివేమకబడియున్న దేశ మేప్పురిపరిపాలన కన్న మొయింద, దానికంటె నెక్కువమైన ముగల హిందూజాతియు, మెసపొటామియా నివేదనమున సంతకమునావలసిన గుర్తుల పరిపాలనకంటె స్వపరిపాలనకు బాగుగ లేగినదనికాదా? యది అతివాదులకుగ నారంభించిరి. ఏలబాస్వాంత్ర్యము మహా యుద్ధమున గ్రేటునిటను మిత్రమండలివారును పాగ్లానిగో అభిస్వాంత్ర్యమే మేనుసాధిసి. నగరదా నుని భారతజాతీయవాదులనిగర్హిత

ముగ వాదించుచున్నది. హోమరూప శాస్త్రమునుపైను హిందూదేశ రాజకీయమును ప్రధానాంశమైనది. ఇంక దానియందు వేరొ భావమునందవలను.

ఇదివరకు రైతుగారిచే సంపదన ఆంక్షములు లభించియున్నట్లు వర్తించు వ్రాయసాగెను:— హోమరూప శాస్త్రమును గ్రామములందు జరుగమొందలేదు. వ్యవసాయమును గూర్చి మాట్లాడగలగు భారతీయుడెవ్వడును రాజకీయ నాయకులందు గన్పించెను. యథార్థమగు మరపాలనాభివృద్ధి కొరకు అధికార మంతయు కేంద్రీకరింపబడుటకును నుంచినది ఆంధ్ర ఆంధ్ర నియత్య కొని 4. కొన్ని కొన్ని ప్రజేతములందు కొన్ని కొన్ని యంశములలో భారతీయులకు కార్య నిర్వహణాధికార భారతీయులకు కానన నిర్వాహాధికార శాస్త్రాలయ నీయు నంగీకరింపబడుచున్నదని పింగళుగారు పలుకుచున్నారు. తరుము హిందూజాతి బ్రతికెనుపాత్రాభ్యమున పాగ్లానివలయున్న హిందూజాతి దౌత్యమువారికింక నెక్కుడు అధికారమును, ఎక్కువ బాధ్యతను నీయవలసినకాద అంగీకరింప బడుచున్నది. చొచ్చిబిడ్డలను గారు మొట్టమొదట "వైకుంఠ" అధికారమునందే హిందూజాతి మును విడిచిని దాని కింక నెక్కుడు అధికారమును బాధ్యతను ఈయవలయునని వాదించిరిగావుననే నారు హైందవుల కొన్ని తాభిమానమునకు నాశ్రయైరి.

ఇంక చొచ్చిబిడ్డల నాయకులను:— హిందువులకు గాజకీయ కర్మసూత్రములందెక్కుడు అధికారము నీయవలయునని యుద్ధేతపబడిన మార్గములలో సంస్కరణములవలన ప్రజల కట్టియధికారము దాని బాధ్యత గాని లభింపలేదు. పోగా కార్యనిర్వాహకులను విశేషముగ విమర్శించుటకు మాత్రమే ఎక్కుడు ఆవకాశముల నిచ్చుచున్నది. ఇదియు స్వపరిపాలన తగియుండుటకు గూర్చి యూగోపియములకును భారతీయులకును గల విశేష భేదాభిప్రాయములుకాని ఎంతవరకు భారతీయులు తగియున్నటు అంగీకరింపబడినను అంతవరకు వారికి బాధ్యతగల అధికారముల నొసగుట ఆవశ్యకము. బాధ్యత నొసగబడిన వారిలో నారు మావన క్రిందిబట్టి స్వపరిపాలనకు దగు వివిధాధికారముల నెప్పుడెప్పు డెంతింతగా నొసగబడునదియు నిశ్చయింపబడవలయును. మొత్తముమీద బాధ్యతగల స్వపరిపాలనము యుద్ధ మంతమగులోపల నీయబడ దగదని అనేకమంది ఆంగ్లేయులు తలచుచున్నారు. అందులో నీవ్యాసలేఖకు దొకడు. (పింగళుగారి టెటు.)

మిత్రమండలివారి యుద్ధసంఘము

లండను, నవంబరు 13:— యుద్ధ కార్యముల యందు సహకార మధికముగ లభ్య మొనర్చి నొక సంఘ మేర్పరపబడినది. ఈ సంఘమున ప్రధానమంత్రులును, ఆంగ్ల పరాసు ఇటలిగాస్ట్రీ దొరతనముల సభ్యు లొక్కొక్కరైన సభ్యులు, సంఘ మధ్యము నెల కొక్క సారి చొప్పున వార్తలను నెగరమున సమాజేతమగును. సంఘమేయే స్థలముల యందెప్పుడు సమాజేత మగునని ము ప్రకటింపబడును. మిత్రమండలి వారి లో నిలిచుకు నెద్దగాస్ట్రీయులు యుద్ధసంఘమున నుండుట చచ్చలొనర్చును. ప్రతిదొరతనమున స్థిరమగునొక ప్రతినిధి నీ సభకెన్నకొనెను. ఈ సభ్యులకు కార్యనిర్వహణాధికార ముండదు. యుద్ధ కార్యముయందు మిత్రమండలివారికి సహకారమును గలిగింప వీరలు సలహా నిచ్చుచుండును. యుద్ధమున నడిపించు వైనికోద్యోగులు మున్నగువారు తమ తమ దొరతనములకు ప్రతివాదులై యుండును. సర్వ హెన్రీ విల్సను గారి సాంగ్లేయులును, జనరలు ఫోరీగారిని పరాసు వారు తమ ప్రతినిధులుగ నేర్పరచిరి. ఇటలివారి ప్రతినిధి యెవ్వ గోతెనియదని భోగనలగాదు సాన్లమెంటు ప్రజల సభలో జెప్పిరి. సంయుక్త దాస్త్రియు లీసంఘమున కేవలము ననియు, నాకాదర్శముల విషయమున వైతితి సంఘ మింక నేర్పాటు గాలేదనియును భోగనలగాదు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. కాకాదర్శమున కొక ప్రతినిధి యుండదా, యని బిల్లింగుగారి వారస ప్రశ్నకు నిట్టి వచ్చులన సంఘముయొక్క యుపయోగములు సాన్లమెంటు దనియు సర్వ హెన్రీ విల్సను గారి నేర్పాటు చేసినందువలన సర్వ విల్సనును రాబట్టును గారి యధికారమున కెట్టి భంగము కలుగనేర దనియు భోగనలగాదు గారు జవాబు చెప్పిరి.

లండను, నవంబరు 12:— యుద్ధానంతరముగూడ కెచె నుగారి వైద్యము హిందూజాతిమునం దుండునాయని పార్లమెంటులో ప్రశ్న చేయుగా నాసంగతి అప్పటి స్థితిగతుల ననుసరించి యుండుననియు, ఇప్పుడు దానినిగూర్చి యేమి చెప్పటకును వీలులేదనియు మెక్స్సనుగారు చెప్పిరి.

యుద్ధాశయ ప్రకటనము.

లండను, నవంబరు 10:— జాతీయ యుద్ధాశయ సంఘమును సినీమాపటములను జూపి తెన్నులమున నిజ స్థితి గతుల ప్రజలను కెరింగించుటకు హోమ కెయిను గారు ప్రయత్నించుచున్నారు. (రూటరు తింతి)

సర్వాయులో గొప్పవరదము

బాంకాకు, నవంబరు 9:— గొప్ప వరదవలన చరిపాలములకును, రైలుమార్గులకును చాలనష్టము కలుగుచున్నది.

వీమెనుడిలు యుద్ధములు.

పర్యవసాన నిరూపణము.

లండను, నవంబరు 10:— వైనిక విలేజుకు మార్పింగు పోర్టుప్రతిక కటుల తెలియజేయుచున్నాను:— ఈ రంగమున వేమెనుడిలు పర్యవసానము యుద్ధ కార్యముల కత్యంత ప్రాముఖ్యములైనను, సయగ గమ్యస్థాన మా పర్యవసానతె యని యూహింపరాదు. వైన్సూలీకువ్యారా ప్లాటుడెను పరిసరమువరకు నీ యున్నతస్థానము వ్యాపించియున్నది. డిస్కాడు నెంకి బాగమున జన్మినియును తయారుచేసిన చక్షుణస్థానము లో నీ ప్రజేతము చిట్టచివరకు కలసిపోవుచున్నది. స్టాండర్డు యుద్ధ పర్యవసానమును, చట్టకఫలములబట్టి యోచించుట యుక్తముగాదు. శత్రుస్థానముల బలము నానాటికి మేనించుచుండుట, జర్మను యుద్ధ ప్రతిముట్టకుల నొనర్చుకుండుట— యీ యంశములకుబట్టియో నిరూపింపవలసి యున్నది.

యుద్ధ నౌకలు ముల్లడించుట.

లండను, నవంబరు 9:— ఆంగ్ల పరాసు యుద్ధ నౌకలు సమరమున పాగ్లాను చున్నవి. రెక్విసు అను పరాసువారి నౌకవై నెన్నియో యగ్ని గోళములుపడి, తొమ్మండుగురు చనిపోయిరి. ఇరువది తొమ్మండుగురు గాయపడిరి. గాని నౌక మాత్రము యుద్ధమును వీడలేదు.

జనరలు సర్ హెన్రీ విల్సనుగారు.

లండను, నవంబరు 13:— సర్ హెన్రీ విల్సనుగారిని గూర్చి ప్రతిక అత్యవకాశముగ వ్రాయుచున్నది. యుద్ధ కర్మసభకు గూర్చి మంత్రులనువారు విల్సనుగారి తోడ సలహా చేయుచుండుట గలదు గనుక వీరికిట్టిగారన మెన్నజో కలుగునని యిదివరలో నూహించి యున్నాను.

జర్మనీయుల సంధిసూచనలు.

లండను, నవంబరు 14:— సాన్లమెంటు ప్రజానభయం ను బోల్షుగురు తెలియజేయు గాకెట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి:— జర్మనీయులు పరాసువాతోడ సంధిగానుబాధమును నడపుచుండిరిని దొరతనమువారి కెన్నమను తెలియరాలేదు. అసభికారులద్యారా జర్మనీయులు ప్రాప్తజేతపు టధికారులను సంధికి ప్రోత్సహింపమెనర్పిన దున్నయులు ప్రాప్తజేతముననే పరిస్కారము కావలయును. సంధిసూచనల నొకర్న జర్మనీయులించి యుండినచో, వారల నష్టతెల్లువారెవరు?

మాల్యాలోని బుగారము.

లండను, నవంబరు 13:— అధికముల బలపరప మార్టా నుండి బంగారుము రిప్పింపనగు నన సాన్లమెంటు ప్రజానభయం కింగుగా రనిరి. కోశాధికారులె యావిషయమును పరిష్కరింపవలయు నని హూబిన్నుగా నిరిరి.

మూం చెస్టరు వైద్యశాలలో నిప్పుంటుకొనుట.

లండను, నవంబరు 12:— మూం చెస్టరు వైద్యశాలలో నిప్పుంటుకొని కయసునిరిన స్త్రీలు పదునైదుగురు చనిపోయిరి.

ప్రాన్సు

స్టానిసు, నవంబరు 11:— మిత్రమండలివారి యుత్తమ సాంగ్రామిక సంఘము వైన్లీసులో సమాజేత మగుననియు నచటనే మిత్రమండలివారి అంతిష్టాతియ వైనికాధికారవ్యము నెలకొల్పబడిన దనియు అధికారు లధికారమున ప్రకటించిరి.

గాజాపురము

సంవత్సర సాధనములు.

అంధ్రుడు, నవంబరు 10:— ప్రధానస్థానములనుండి రైతులకు లేఖలు పంపింపబడినవి. వీనిలో గాజాపురమునకు వ్రాయబడినది. తోటలను ముగ్గురు నవి మాత్రము కొనియాడదగి యున్నవి. తోటలను ముగ్గురు శ్రమ గుర్తేర్చువారు కంచెలగలవు. తురుష్కులీ కంచెకు లోపున లోతుగ కంచెలముల ద్రవ్యముని కంచెలవలన నధికమగు లాభ మొందియుండిరి. తురుష్కులీ కుటుంబసాధనము లెంత బలముగ నుండెనో, మా కిరంగులయన్ని యంతి గాఢముగ వైరుల కపాయకమయ్యెను. కాత్రింకపల్లి పది నెలములకడకు యీ స్థానములపై ప్రేమభావములను ముగ్గురునవి వేయ నీ ప్రదేశమునందు గ్రామ పరిషత్తును. మాధాటి కాగజాలకు తురుష్కులీలములు మెల్లగ పాటించెను. మా వైనికులు తురుష్కులీలములందు ప్రవేశించినది. తురుష్కులీల పట్టుబట్టి పోరాడెను. మేల మాకు సప్తముల విశేషమై యుండును. గాజాపుర పట్టణమున వైదిక వైదిక శత్రు వైదికాగ్రహుని లిటికలనె జెప్పియుండిరి. ఇట్లనియులును, తురుష్కులీలను గూడ నీ ప్రభువు శత్రు దుర్భేద్యుని యొందించుచుండిరి. గాని విశేషము చేసినది యుద్ధ కాలము వలన పదిదినములలో నీ ప్రభువు పట్టుకొని. వీటిని గూడ మానకవచ్చెను. శత్రు వైదికలనె జేయుచున్నది. విశేషముగ నొకటి గాక, ముప్పది నాలుగు కిరంగులు మాచే జక్కినవి.

బుధవారమున విశేషముగ జరిగినది. ఈనాటికి వింగ్లియ, ఇండియా ముగ్గురు వైనికులు గాజాపురమున జొచ్చుకొని తురుష్కులీల వాయవ్యమున నున్న, ఆస్థానమునకు ఉన్న కుటుంబములను బట్టిరి. చీలెనము, వీటినియే ప్రదేశముల వైపునకు తురుష్కులీలను పాటించుచున్నారు. విమానములు తురుష్కులీలపై దుర్భేదకులను బాంబులను ప్రయోగించుచున్నవి. వీటిని దుర్భేద, జొరెనుయొద్ద నుండి పరాతిదళము లితిరున ముట్టడింపబడెను. తురుష్కులీలను బలముగ పాటించుచుండిరి. అట్టి లియా, అంధ్రుడు ముగ్గురు వైనికులు మెల్లపరిగమన, వైరులదల పడి వారిని వాయవ్యమునకు తిరుచుచున్నారు. ఇంతకడకు ముప్పది నాలుగు కిరంగులును, అనేకములగు నాయుధములును ముందు గుండును వైరులనుండి వశపరచుకొంటిమి.

ఆంగ్లేయులు ముట్టడించుట

అంధ్రుడు, నవంబరు 13:— జర్మన్ యధికారులు వెలక గంచి: వాయవ్యం యిట్లు తెలియజేయుచున్నది:— పోయ ల్లాపులు, వేమెకొడిలలకు నడచు నాడముల వైపునకు ముట్టడించె.

విమానముల కృత్యములు

అంధ్రుడు, నవంబరు 13:— ఆంగ్లేయులు ముట్టడించెను. ఈనాడు కిరంగులమున వైరులు కిరంగుల గాల్పు నారంభించె. మా దళములు కిరంగుల గాల్పుచున్నది. విమానములు శత్రువులపై కిరంగులను గాల్పు, ఆస్థానములపై దళముల నోడించుచున్నది. తురుష్కులీలము తెలియ: కృత్యము కాగజాల, వైదికములను 5 నవ్వువైపునకు నోడ్చుచుకొనియున్నది. తెలియజేయుచున్నది.

ఈనాడు ప్రదేశమునను, లోయికుపరిగమునను శత్రువు దళములు తీగ్రముగ నున్నట్లు జర్మన్యుల వాయవ్యం తెలియజేయుచున్నది.

కరాసువా ప్రదేశము.

అంధ్రుడు, నవంబరు 13:— మాము ఆరణ్యమునను మెమిను డెను చేయున కుత్తరమున ఎయిలల మెట్టలకు ననుమకు శత్రువు దళములను జరిగినది.

ఆంగ్లేయులు వైద్యునికా

వేరిను నవంబరు 14:— వెనిషియాలో నుండు నాంగ్ల పరాసు దళములకు జనగలు ప్రయోజనముగా నున్న నాధి పతిగ నియమించెనది.

రమ్యా

కోపనుపేగను, నవంబరు 11:— జర్మను దళములు ఆలాంకూటానికి అచటి ద్వీపములలో ననేకములను పట్టుకొని రని యూరియబాన్సునుండి స్థానమునకు తిరిగివచ్చినది.

సంస్థానముల స్వాధీనపరచుకొనుట

వెట్ట్రాగ్రాడు, నవంబరు 11:— వెట్ట్రాగ్రాడు సంస్థానములను, మతముల ఆస్తులను కృతసాయకాఖిలవారికి కాపనపరచునమానేత మగునగు నిచ్చివేయవలయు నని కార్మిక వైదిక ప్రతినిధిసంఘములవా రొక సభచేసి తీర్మానించె. వారు తీర్మానించిన కాపనము ప్రకారము గడలగ్గియు దొరతనము వారికి చెందుచున్నది. మరియు ప్రతి పాదుడును మాత్రము కాపనము లేకుండ తాను దున్నగలిగెంత భూమికి ప్రభువుగా నుండుటకు హక్కు గలిగియున్నాడు.

రమ్యా కృతి; పత్రికాభిప్రాయములు.

అంధ్రుడు, నవంబరు 9:— “వైపు” పత్రికరువ్యాధితిని గూర్చి ప్రధానవ్యాసము నొక వానియందెట్లు వ్రాయుచున్నది. నిజమైన రువ్యాధితి ప్రత్యేకముగ సంధిగావించుకొను నని నమ్ముటకు నీలు లేదు. రువ్యాధితి శత్రు ఆత్మగౌరవమున, యథార్థమున పరాక్రమమున, న్యాయసమ్యక్తియగు జీవితవాదాభిలాషయు వారియందు మంచిమాన్యుల గలిగించునని ఆపత్రిక నమ్ముకము.

“కానికలు” ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. వెనిస గారు జర్మనులవద్ద లంచము పుచ్చుకొని దేశమునకు కలలెలకలిసి చుచున్నాడను సంగతి రువ్యాధితికు చాలకాలము నుండియు తెలియను. అట్టికలిలో దేశాభిమానులను ఎక్కువ సంఖ్యా కులునగువారు చేతులు ముడుచుకొని యూరకుండునరకంబు మాన్యుమాన్యుల సంఖ్య చాల చిన్నది.

“జెయిలీ గ్రాఫిక్” పత్రికయందు దొక రువ్యాధి విలేఖకు డిట్టచున్నాడు.— వెనిస గారితో గలనీ పనిచేసిన ఎ. ట్రాట్స్-యథార్థముగ రువ్యాధితు నానిజమైనపేరు వ్రాసే యాన.

అంధ్రుడు, నవంబరు 10:— “కోఎల్వి క్విజెయింటుజర్మను పత్రికరువ్యాధితిమునం డిటికల గలిగిన యల్లకలాలములకలన నెక్కుడులాభము గలుగునని నమ్మదగదని వ్రాయుచున్నది.

కోసక్కులు; జాతీయ ప్రభుత్వము.

అంధ్రుడు, నవంబరు 10:— “మేటీను” పత్రికయొక్క జనీవానిలేఖకుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.— డానుకాసక్కులును, యెల్లుపర్వత ప్రాంతము లందుండు వారందఱును, రువ్యాధిత్వము భాగమునందలి కోసక్కులను జాతీయయుద్ధ ప్రభుత్వమున రువ్యాధితు బలన త్తరము గావించ నేర్పరచిరి. ప్రాంతపు పాక్షమెంటు కక్షవారును, మాస్కోరాజకీయ కక్షవారును కోసక్కులతో జేరిరి. వారందఱి కికివరలో ముఖ్యవైద్యునిపతిగనున్న జనరలు ఎల్లప్పుడు నాయకులుగ నున్నారు.

రమ్యా రాయబారివర్గము

కెరెన్ స్కి గారిని సమర్థించుట
వాసింగ్టను, నవంబరు 11:— మాక్సిమిల్లియన్ పాలకవర్గము తన కవమ్యతమరి రమ్యా రాయబారివర్గమువారు ప్రకటించె.

అంధ్రుడు, నవంబరు 11:— జర్మనులు మోస్కోను ఫార్మలో దిగిని స్థానమును నుండి తిరిగివచ్చుచున్నది.

ప్రాచ్యుని రమ్యావారి నైనికలు.

కెరెన్ స్కి గారిని సమర్థించుట
మేరు, నవంబరు 12:— మాక్సిమిల్లియన్ పత్రికలు కార్మిక తాము పోరాడ కంక్షలమై యుండుటని కెరెన్ స్కి గారికి ప్రాచ్యుని రమ్యావారి నైనికలు తిరిగివ్రాసెను.

జర్మనియుల మర్యాదచనలు.

రువ్యాధిలో ఆకాశము.
అంధ్రుడు, నవంబరు 9:— పశ్చిమగంగమున నీ గంగవృక్షమున జర్మనియులు లభజుచుండిరి. తత్కారణమున మిక్రమందలలో నొక్కొక్కదేశమున ప్రత్యేకముగ తలపడు యుద్ధవిధానమును జర్మనియులు చురల తలపెట్టి, ఇటలిపంక్షియం దెరికింపు బలముగ నుండెను గాన నచట ముట్టడించె. రమ్యావైద్యమున 110 డిగ్రీలు అందుట జర్మనియుల కాకా ణంగమయ్యెను. ఈ రంగము నుండి వైద్యులు గప్పించి ఇటలిపై కెక్కింప వారు తలచియుండిరి గాని వారి యుద్ధములు వ్యర్థమయ్యెను. శతకాలమున నాహాశపకాశములగూర్చి సంక్షోభములు బయలుపడెనునని జర్మనియులు కడ నెఱంగియున్నారు. తమ వైమానిక ముట్టడును వ్యర్థమయ్యెను, అంత గామిక సుర ముపజయ ముండినదనియు దెలియపత్రికలు గ్రహించినవి. అంచమునిచ్చి వైరులలో కొందఱు నిద్రపిసి తమ శాంతి కాన్యకమునకు సహాయమును సంపాదించ జర్మనియులు యత్నించుచుండిరి. ఇటలియందు తమకు కలిగిన విజయములు జర్మనియుల కంత ప్రాముఖ్యములు గావు. ఎలనన ఇటలిరమ్యాలు స్వరక్షణమున చరించుచుండినను, ఆమెరికా, బ్రిటను, ఫ్రాన్సు గాల్పులు ఎదిరింపులు జర్మనియుల నోడింప నమ్మములు.

ఫిన్లెండున కిటవు.

అంధ్రుడు, నవంబరు 8:— ఫిన్లెండులో పోయగోయి, ప్రజలు నులగుల మామయ్యన్నారు. ఆమెరికా డెన్మాక్కు రాష్ట్రముల సహాయ తర్కింప బడినది.

సోవియట్లు. తాత్కాలిక దొరతనమువారు.

అంధ్రుడు, నవంబరు 13:— 8 వ తేదీన వెట్ట్రాగ్రాడు నుండి ఈక్రంది తిరిగివచ్చి పంపబడెను.— సోవియట్లు యుద్ధము నుండి తిరిగి వచ్చి కాగజాల క త తో మంగళవారము నాటిసాయంకాలము తిరిగి కాగజాల యమును వారాసంఘ కార్యాలయమున పట్టుకొనుటతో ప్రారంభమయ్యెను. ఎచ్చట నెదురెదురులనందున బుధవారమునాడు వారు నగరమున: కిటిని బట్టుకొని బ్రతుక్తిించిరి. ఆయినప్పటి కిని దొరతనమువారు “వింటరు పేలను” సహనేత మగుట యు, మర్రితనమువారును, వైదికాధికారులును యథాప్రకారముగ నె పనిని జరిగించుకొనుచుండుటయు జరుగుచుండెను. దొరతనపు పతిసమునుగూర్చి విప్లవకారులు 10 గంట లవ్వడే ప్రకటనల కావించియుండినను తెలిసిగూరు మంగళవారము నాటి రాత్రింతయు పనిచేయుచు నె యుండిగాని ఉదయము యేడుగంటలవ్వ డాకస్మిక్ముగ గప్పింపలేదని తెలియుచున్నది. బుధవారమునాటి స్థితి అసాధారణముగ నుండెను. దొరతనమువారున్నవారి సుద్యోగములనుండి తొలగించుట కను, క్రొత్తవారికుద్యోగముల నిర్వహింపను ఉత్తరువుల నొసగుచుండిరి. వారివెవ్వరును లక్ష్యముచేయకుండిరి. రువ్యాధితుకు కృతిరేకముగనుండు వైదిక కార్మికప్రతినిధిసంఘసభ నాలుగు రాష్ట్రములం దినూతనదొరతనమువారి యుత్తరముల ప్రకటించుచుండిరి. దొరతనమువారికి సహాయముకొలదిగా మాత్రమే యున్నదని స్పష్టమగుచున్నది.

కోసక్కులు తాత్కాలికదొరతనమువారికి సహాయ మొసరింప నిరాకరించిన పట్టిచుండి స్థితి ఆత్మంతవైవచ్య మయ్యెను. ఆనయము క్రాస్నియాడిటు నుండి అనేకదళము లేలెంచెను. వాటిలో నావికులందఱును మాన్యుమాన్యులలో జేరిరి. చిట్టచివరకు “ఆకోణ” క్రూయ జను “వింటరు పేలను” మీదనుండ ప్రేమించుట నారంభించెను. గురువారమునాటి యుద్ధమును మాన్యుగంటలకవిస్వాధనమయ్యెను. బయట శాంతి కాగుగ నెలకొల్పబడినది. జను లిరింతల భయముతో జూచుచున్నారు.

సోవియట్లు ప్రతికూలురు.

తొమ్మిదవ తేదీనాటి తిరిగివచ్చి యిట్లు తెలియజేయుచున్నది. తిరిగివచ్చి రువ్యాధితులను రిట్లు చెప్పచున్నారు. విప్లవవైదిక సంఘమువారు జనరలు కార్మిలాపుగారిని బట్టుకొని ఆతని సాకభూతుల సహాయముగ నెంటుపట్టరు కోటయందును నెంటుపట్టరు కోటయందును ఉంచి వెంటనే వారిని విచారణచేయుటకు తీర్మానించె.

వ్యాధినునకు కచ్చిన్ కొన్ని తిరిగివచ్చి, కోసక్కులు “రెపబ్లిక్”ను స్థాపింప ప్రకటించెను, ఆయినను చాల వరకు “రెపబ్లిక్” పరిపాలనముగ నుండుదానిగా గలియునోరుచున్నారనియు తెలియుచున్నది.

కెరెన్ స్కి గారు పట్టుకొనబడిన స్థానముననుండి ఒక తిరిగివచ్చి వచ్చుచున్నది.

వైద్యుల పత్రికలు

ఆంధ్రుడు నుండి యిట్లు తిరిగివచ్చుచున్నది.— రమ్యా దేశమునందలి స్థితిగతులయందు జర్మనుపత్రికలు విశేషముగ నానుగతును జూపుచున్నవి.

వైజ్ఞానపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— అధికారము సోవైవిక్కులులేక అధికారుల హక్కులే మై న కాకాగయులు గలుగగలవు.

వాసిన్విజెయింటుకు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— మాన్యుమాన్యులు ఆక్రమణములు లేకుండ సంధిగావించడవలయు ననుచున్నాగు గావున వారికిధికారము ప్రాప్తియటవలన మనమిదిగదా రువ్యాధిత్వగలిగిన గాకీయభావము నందెట్టి మాన్యుగలుగదు.

రకలంజీగరు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— రువ్యాధియందలి స్థితిగతులనును నిశ్చలమానమున నిశ్చయించదగును.

పగానువారిపత్రికలు.

వ్యాధిను, నవంబరు 11:— పోడిస్కాగ్రాడు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.— కేరెన్ స్కిగారు సోవియట్లు పట్టికిని రువ్యాధిత్వము పూర్వస్థితిని కంది మరిల మిల్లమందలి వారిలో జేరగలదు.

మాటికోపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— ప్రస్తుతవిషయస్థితి గడవగనే బలన త్తరముగ ప్రతివిప్లవము బహుశాకముగ వచ్చును.

సోవియట్టు అధికారమును స్వీకరించుట

లండను, నవంబరు 18:— పెట్రోగ్రాడు ఏజన్సీవారు ప్రకటించినట్లు, వైనిక విప్లవసంఘమువారిచే నామోది మైనట్లు ప్రకటనయందు వైనిక కార్మికప్రతినిధులు సభవారు సోవియట్టుగారికి పూర్వాధికార మియ్యబడెననియు, దొరతనపు కమిషనరీల అధికారములు తొలగింపబడినవియు, వ్యవసాయ సంఘసభ్యుల నందరిని విడదల చేయకలసిన దనియు, వారిని నిర్బంధించిన కమిషనరీల చెఱసాలయం దుంచ వలసినదనియు, మరణ దండనను తొలగింపబడి ననియు, రణరంగమున మరల రాజకీయస్వాతంత్ర్య మొసంగబడెననియు, తిరుగుబడిన అధికారులను వైనికులను విడువవలసినద నియు, ఇదివరకు చుట్టలుగానున్న కోనోవాలోఫ్రెక్సిజ్కో పెరెస్కెంకో, మయారిటోవిట్స్కి, నిక్లిటను మొదలగు వారల పట్టుకొనవలసినదనియు నుత్తరువులను సంగిరిని ప్రకటించిరి. కెరెన్స్కిగారిని పట్టుకొనబోయినవైనికాధికారుల బారినిండి వారు తప్పించుకొనిపోయినని తెలిసినదనియు ఇకముందెవ్వరు కెరెన్స్కిగారితో గలసి పనిచేసినను వాగదలు దేవాద్రోహు లుగ బరిగణింపబడి శిక్షింపబడుదురనియు గూడ ప్రకటిత మయ్యెను.

విప్లవోద్యమసంఘ నిరంకుశ ప్రయత్నములు

లండను, నవంబరు 18:— రువ్యను లిట్లు ప్రకటించు చున్నారు. వైనిక కార్మిక సంఘములవారు పరిపాలనకర్తలను నెలకొల్పువరకును విప్లవవైనిక సంఘమువారికి పరిపూర్ణాధికార మొసంగబడెను. అధికారులచర్యల బాగుగ కనిపెట్టవలసినదని వైనికులకు చెప్పచు వెంటనే బహిరంగముగను విప్లవోద్యమ మున చేరిని యుద్ధోగ్గులు శత్రువులుగ బరిగణింపబడి వెంట నే బంధింపబడవలయునని వైసంఘమువారు తీరుపులను సంగిరి.

సోవియట్టు అధికారము

పెట్రోగ్రాడు, నవంబరు 18:—విప్లవవైనిక సంఘము వారిట్లు ప్రచురించుచున్నారు. మాతన దొరతనమువారి కార్యక్రమ మిక్రిందివిధమున నుండవలయు నని వైనిక కార్మిక ప్రతినిధిసంఘములవారు తీర్మానించు చున్నారు. 1. వెంటనే ప్రజాస్వాతంత్ర్య సంధిని గావించుకొనుట. 2. భూకామందుల వికాలమై ప్రదేశముల వ్యవసాయదారులకు పంచిపెట్టుట. 3. అధికారమంతయు వైనిక కార్మిక ప్రతినిధి సంఘముల హస్తగతము కావలెను. 4. కాననసభను కృత్రిమములేని సరళ భావమున నాహ్వానించుట.

ఏకత్వము వహించినదియు తెలియని వైనికదళములు రణరంగమున విడిచి పెట్టోగ్రాడునకు రాకుండునట్లు జాతీయవిప్లవవైస్యము జాగ్రత్త పెట్టవలయును. “మొదటసామోపాయము నుపయోగించి చూడుడు. సామోపాయము విఫలమగు నపుడు దయాదాక్షిణ్యములు విడిచి దండనోపాయము నుపయోగింపుచు చివరకానందేశముంట్లున్నది:—“వైనికులారా! సంధికోటకు, అన్నము కొఱకు, ప్రజాధికారముకొఱకు.”

కెరెన్స్కిగారు బలముల ప్రోగుజేసికొనుట.

లండను, నవంబరు 18:— నిన్నటితంత్రీనాక్షను బట్టి చూడ రువ్యలో మరియొక వెడ్లమార్పుగలిగినట్లు తెలియుచున్నది. ఇదివరకంప బడుచుండు అధికారవార్తలన్నియు లీని నిష్ఠలచే నంపబడుచున్నవి. టూర్నకోసలోవద్దనుండు నాయు వార్తాలయమునుండి కెరెన్స్కిగారు మంచి వైపుణ్యముతో తొలగించుట వలన మరియొకరితీవార్తలు గూడ తెలియవచ్చుచున్నది. ఏకీణమునందైనకె రెన్స్కిగారు పెట్రోగ్రాడు నందు ప్రవేశింపగలగితియందున్నారని కానియుద్ధము చేయకుండ ప్రవేశించుట మాత్రము పొసగ నేరదని ప్రతివాయు దలంచుచున్నారు. మాస్కోలోనున్న లీనినిష్ఠలు అధికారమును స్వీకరింప బ్రయత్నించిరి. కాని అచటివైనికులు అతివాదుల నెదిరించిరి. చివరకు కైమును విడిచిపెట్టబడెను.

ఇటలీ

మిత్రమండలి, ఇటలీ.

లండను, నవంబరు 11:—ఇటలీ యుద్ధ కార్యములను నిరివిగ జరుప మిత్రమండలి వారి యుద్ధ సంఘము తీర్మానించెను. ఈ యుద్ధ భారమును ఆంగ్లపరాసు రాష్ట్రములు చెందును పంచికొనున. సంయుక్తగూర్హిపు దొరతనము వారు అంతమున వీరల కిరువురకును సహాయపడుదురు.

“రాడికలు” పక్షపు ప్రతినిధి.

లండను, నవంబరు 8:—మాస్కోగూర్హిపు ప్రతినిధులకు రోము విశేషము డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు “రాడికలు” కక్ష వారి ప్రతినిధి ఒక డీవిధమున బలమవుచున్నాడు. ప్రత్యేకసంధిని గావించుకొనుటవలన గాని యుద్ధకార్య నిర్వహణమంద్రోధ జూపించిన గాని మనము మహాద్రోహము మొనరించుచున్న వారగుదుము. అట్టి ద్రోహమును మన మొనరించిన భున కెట్టి యావారసామగ్గుల నందకుండునట్లు మిత్రమండలి వారేయే ప్రయత్నించుట తేసినను న్యాయమే యగును. వారిటులజేయు బూనిన ఇటలీయంతయు మలమల మాడిపోవలసినదేగాని చేరు శరణాగతలేదు. జర్మనీ తా నాక్రమించుకొను దేశముల కావారసకుల జూడజాలను. జర్మనులు ఇశ్యకగ్ని ముట్టిం చుట యు, దోచుకొనుట యు ప్రారంభించుట జూచి యూడెను ఆర్మీబివపుగా రీసంగతిని పోవుగారికి నివేదించు నిమిత్తము కాలి నడకను బోయిరి. బరిగిని సంగతినీ వారు పోవునకు నివేదించిరి.

ఇటలీయనుల తిరోగమనము

లండను, నవంబరు 11:—అధికారుల అధికారముగ నిట్లు ప్రకటించిరి:—వైయపు రంగమునకు శత్రువు శత్రుమునుండి విశేషముగ వచ్చిరి. అందుచేత ఇటలీయను లడట సందర్భకపంక్షిని స్థాపించుటకు వీలు లేదు. ఇటలీయను దళముల విడదీయవలయునని శత్రువులు గావించు ప్రయత్నములు పరాజయ మొందునని నమ్ముటకు తగినన్ని కారణములు గలవు.

శత్రువులు ముట్టడి ప్రారంభించుట

భీకరమగు యుద్ధము.

లండను, నవంబరు 18:—ఇటలీవారి డిట్లు ప్రకటించిరి:—గలిలియో, మాంటిలాంగార, మెలిటడిగెలిలా, స్థలములనుండు వైరులు మరల ముట్టడి ప్రారంభించిరి. ముట్టడించిన ప్రదేశపు టుత్తరభాగమున భీకరమగు సంగ్రామ మారంభమయ్యెను. ప్రతిముట్టకుల నొసర్చి, కొందర వైరివైరులను బంధించితిమి. పర్వతరంగమున నితరప్రదేశములయందు మేము వైసేనలను మిక్కిలి పట్టుదలతో నెదిరించితిమి. శ్లేపునదియొద్ద ఫిరంగిదళము లలెచురుకుగ నున్నవి.

జర్మనీనైస్యములు వెనుకకు గొట్టబడుట.

లండను, నవంబరు 11:—ఏషియాగో పరిసరమున తమ వైస్యములు వెనుకకు గొట్టబడినట్లు జర్మనీయుల వాయు వార్త వలన తెలియవచ్చుచున్నది.

పేరిసు నవంబరు 18:—నిన్నటి దినమున నిటలిరంగ వ్యవస్థ యీ తీరున నుండెను:—ఆర్మీహ్యాకు యూజెనుక్రిబి జూను బట్ట యత్నించియుండెను. ఈతడొనర్చుచున్నట్టికై నిటలి వారు శ్లేపునిగుభాగముననన్నద్దమగుచున్నారు. బ్యూలాగారి సేన చెల్వొకొను బట్టెను గ్రొచాట్సి సేనని కొర్డివోలిలోయగుండబోయి ఎగ్జాకోత్తిడి గలిగించుచున్నది. నుగానాలోయర్వారపు జనరలు హోట్జ్జిగారి నైస్యము ఏషియాగోను చేరెనుగాని తూర్పునకు బోదలంచిన పటాలములోగింపబడెను. ఈ తీరున నిటలివారు తమ వెనుకభాగమును బట్టవచ్చిన శత్రువుల నెదిరించుచుండిరి.

ఆర్మీను సైనికుల ధైర్యము

లండను, నవంబరు 11:—మాంటినిగొపై ఆర్మీను సైనికు లొక్కరును ఆదివారమునాడు సహా శత్రువులపై ఫిరంగుల గాలిచుండెనని క్రిమానికులు తెలియపరచినట్లు వైస్య ప్రతికరు తెలియవచ్చెను.

ఇటలీనైస్యములు మగలుట

లండను, నవంబరు 14:—ఇటలీవారి యుద్ధోగ్గు లిట్లు ప్రకటించిరి:—పాషియాగోపరిసరమున గలిలియో; మాంటి ఫేరాగొలయొద్దనుండు మాస్సానులను వైరులు పట్టుకొనిరి. నూర్వరును బంధించి ఈ ప్రదేశములనుండి మే మెట్టుకలకు వైరిసేనలను తరిమివేసితిమి. పెజ్జియొద్ద మేము శత్రువైస్య భాగమునుబట్టి వార్.జిబిడేను కొండలపై వైరులను తరిమి వేసితిమి. శ్లేపుకాడు గుట్టలకు చేరుకొని వైడరు వంతెనను దగ్గ మొనరించితిమి.

కెనడా

కెనడా యుద్ధము.

అట్టవా, నవంబరు 12:—ప్రధానమంత్రి. సర్ రాబర్టు బోడ్డనుగారు యూనియను దొరతనమువారి తరపున నియోజక స్వాతంత్ర్యముల గలవారి కొక విజ్ఞాపనము నంపుచు నిట్లుదహరించుచున్నారు:— దేశమునకంతటికిని సంభవించిన విషమ నితీయందు “వెసువెంటనే తమ పద్ధతులను విధానములను తెలుపుటవశ్యకమని దొరతనమువారు ప్రార్థన గొనించిరి. ఎడతెగని పరాక్రమము నయుద్ధమును కొనసాగింపవలయు ననియు, జాతీయైకమత్యముకొఱకు ప్రయత్నించుటయు, జనోపకారకాభి లేకుండు సామర్థ్యముతోడను సాధ్యమగునంతతక్కువ వ్యయముతోడను నిర్వహింపబడు నట్టేర్పరచుటయు, స్వగృహముల విడనాడి రణరంగము నకుగోవుచుండు వైనికులకుసాధ్యమగునంతవర కన్నివిధముల సౌఖ్యముగ నుండునట్టి యేర్పాటులకుగాను వలయునంతధనమును సమకూర్చుటకు న్యాయమగురీతిని పన్నుల వేయుటయు, మొదలగువానిని జాగరూకతతో చక్క బెట్టెదమని దొరతనము వారు ఖరారు చేయుచున్నారు. అన్నికక్షల ప్రతినిధులకును, అన్ని జాతిమతములవారికిని తగినప్రాతి నిధ్యమున్న నీ యేర్పాటులన్నియు బాగుగ జరుగగలవని దొరతనమువారు తలంచుచున్నారు. అందుకొఱకు వారితరపుననేను కెనడా ప్రజలందఱి సాహాయ్యమును ఆభిలషించుచున్నాను.

టర్కీ

జనరలు అల్లెస్పీగారి యుక్తి.

లండను, నవంబరు 9:—ఈజిప్టురంగముననున్న కైటరు విశేషముడు, 6 తేదీని పంపిన వార్తలో మన విజయములు వర్ణన గుములని వ్రాసియున్నాడు. ఈదినము ప్రాతకాలమున బీర్సీ బాకు త్తరమునను, ఈకాన్యమునను గల స్థలములను పట్టుకొని, ఖైదీలన నేకులను తుపాకులను యుద్ధపరికరములను వశపరచుకొంటిమి. ఈహతనసానములు టర్కీవారి స్థలముల కపాయకరములుగ పరిణమించి, వారి నాస్థానములను వదలివేయ నిర్బంధింపవచ్చును. యుద్ధమింకను జరుగుచున్నది. ఈ దినమున అవస్కందనము ఇరువదిమైళ్లదూరము వరకు వ్యాపించినది. నాలుగు గొప్పకందకములను గలిగి గాజూండి బీర్సీ బావరకు వ్యాపించియున్న టర్కీవారి పంక్షి బీర్సీ బాను పట్టుకొనుట వలన మామ లొంగిపోయినది. షీరియా రైలు మార్గమును బెదరించి, శత్రువుల కావార పదార్థములు రాకుండగ నాటంక పరచుటవలనను, మంచియుక్తివలనను, శత్రువుల దునుమాడుట వలనను బీర్సీ బా పద్ధతి నిర్మూల వైనది. మేము యిసుక బయల్గలో నడచుట వలన ఆలస్య మగుటచే, శత్రువులు కందకముల త్రవ్వకొనుటకు వీలుచిక్కినది. శత్రువులు తమ కెదురుగ యుద్ధముజరుగునని తలచిరి. కాని జనరలు ఎల్లెస్పీగారి సేనలు వీరిని చుట్టు ముట్టించి, అల్లెస్పీ గారి పద్ధతి వలన నెల్లెరకు ఆయాసము పోచ్చినది. కాని యీ పద్ధతివలన వారి సామర్థ్యము వెల్లడి యైనది.

వేల్సు, హోముకాంటీల వైనికులీయుదయమున యుద్ధము ప్రారంభించి, ఒకపటాలము నంతము నొందించి, ఆనేకులను ఖైదీలుగ పట్టుకొని, కొన్ని ఫిరంగుల తీసికొని, బీర్సీ బాకు ఈ కాన్యమార్గమున పదిమైళ్ళ దూరముననున్న హ్యూ వెల్సునుకీట్టి వరకును బోయిరి. టర్కీనైస్యములు దీనిగ్రహించి, గొప్ప ప్రతి ఆవస్కందనమును చేసి కొంచెము భూమిని తీసికొనగలిగెను. కాని మనవైనికులు చలంపక, శత్రువుల కందకములను నుంకెను గుదిర్చిరి. సాయంకాలమునకు పంక్షిసంతను ఆక్రమించుకొని, మధ్యమున్న మామ మైళ్లదూరమును దాటి స్థలమును స్వాధీనము చేసికొంటిమి. ఎడమభాగమున నాలుగు ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి. టర్కీవారి పంక్షిలోనున్న కపూకాపద్ధతిని లండను, విద్వాంసువారు యెదిరించిరి. అచ్చట ననేకకందకములు గలవు. కాని శత్రువులు మాయమైవలన మోసపోయి, మామ లొంగిపోయిరి.

న్యూజీలాండువారు ఆవస్కందనమును పారదోలుట. యుద్ధము జరుగుచున్నంతకాలము వర్షము కురియుచుండెను. వేటకుక్కులవలె నాలుకలు వ్రేలాడజేసుకొని యుద్ధము చేసినది వర్ణింపబడినది. నిన్నటి దినమున న్యూజీలాండువారు శత్రువులతో కొంచెము తీవ్రముగ పోరు జరిగినది. శత్రువులు యంత్రఫిరంగులచేత తిరుమబడిరి. శత్రువులలో మూడు వందల మంది మరణించిరి.

ఉద్యోగులు కార్యాలయములను వీడుట.

పెట్రోగ్రాడు నవంబరు 13:— విశేకార్యాలయము ఆర్థిక నాణిజ్యమంత్రివరముల కార్యాలయముములలోని యుద్ధోగ్గుల తవ్వరును పనుల మొనరించుచుండుట లేదు.

చానసోమియూ యుద్ధము.

ప్రతిభావారు శ్రీకృష్ణుని పట్టుకొనుట.

సీమా, నవంబరు 11:— ఈ క్రింది విషయము డెన్ను నది సమాఖ్యము నవంబరు 2 తేదీన జరిగినది. మానేనలు ప్రెగ్గెను నదిమొదటియై, పైకొనినాన్న బుద్ధివారి నెదిరించిరి. కాల్వలను 4 గొట్టల గాల్వలనుండ. ముగ్గురు ముగల దొంగలతో 1200 గజములకును ముందునకు సాగిరి ఇండియన్ సిక్స్ సహాయమున శత్రువుల కందకముల దారులను రెంటిని పట్టుకొని, ఆ నెత్తులనుచుండిరి. బుద్ధివారి ప్రతిరోధము నిధులయ్యెను. ఈ సభ్యుల డివిజనులముఖత్రువులకుడి ఛోమనా, మనకాల్వలను పైకొనినాన్నకు యుద్ధమునకు సన్నద్ధులైనది. బుద్ధివారిని ముగ్గురు ముగల సహాయమున, అనేక కందకముల పట్టుకొని, బుద్ధివారికి చాలకష్టముల కలిగించిరి. ఈ యుద్ధమున కెడమభాగమునాన్న మా ఆర్మీకి దళమున కిద్దరు ముగల కప్పిసలలిరి. బ్రిటిషు, ఇండియన్ ఆర్మీకి దళముల కందకముల నెదిరించి, బుద్ధివారి కసారముల గలిగించిరి. రాత్రిపదియకును యుద్ధము జరుగుచునే యున్నది. అప్పుడు చీకటిలో యుద్ధములు, తమవంతులను సామనుల నిలవకొట్టును కాల్వలకొని, పారిపోయిరి. నవంబరు 11 వ తేదీ యుద్ధమున పైకొనినాన్న మేము పట్టుకొంటిమి. నూర్థి తేడికి భూమి యొక్కను పుగ్గులుకా లేదు. కాని గాయములు తగులని 1500 మైలము, అనేక యుద్ధ పరికరములును, రెండు విమానములును చూపొద్దిన ప్రాంతం.

గాజా విజయము.

అధికారుల నిర్యాస.

లండను, నవంబరు 11:— ఈ జిత్తునందీ యిట్లు ప్రకటించబడెను.— వంగళవారునాడు గాజా దక్షిణమున నుండు స్థానమును ముట్టడించితిమి. ఈ స్థానమున శత్రువుల సేనలు బలముగ లేవు. వై ప్రతేకముగ బట్టి కుడికట్టున ఆలిమెంటులను బోయితిమి. ఎడమున, మైక్రెనువాను దుగ్గులులపైకి బోయితిమి. ఈ దుగ్గులులు పురమున కొక మైలు ఉత్తరముగ నుండెను. పురమున పోయిన కొని పాడిపాగి ముఖద్వారమునకు సాగితిమి. మామేరయదళములు గూడ వాహనభాగమున ముందుకు బోగలిగెను. గాజాను తూర్పున కొన్ని కందకములు తురుష్కుల యధీనమున నున్నవిగాని వారందరును త్రవమునకు బోవు చిహ్నము గానవచ్చుచున్నవి. పెనుకకు బోవుచుండిన శత్రువైనికులపై మా విమానములు బొంబులు వేసి యనేకమగు నష్టముల గలిగించినవి. రంగమునందంతటను మా కధికమగు ధీరంగుల పట్టుపడినవి. వైనినైనికుల సేనలు సంధింపబడిన.

ఈ జిత్తు ప్రధాన స్థానములనుండి రైటరు విశేషకుడు (7 వ తేదీన) ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— గాజానున వ శత్రు, వైని సేనలు పారిపోవుచున్నవి, యుద్ధపరికరము లధికముగ మన వశమైనవి. లండను వైనికులు తురుష్కుల కుడి భాగమును ముట్టడించి కబళము నొందిన తరువాత తురుష్కు సేనలు బలమైన తమ గూచించినవి. పిన్నుట అడ్డుకు గుడ్డపుదళము సహాయమున వెళ్లొందు వైనికులు, ఈస్టు వింగ్లెండులు మున్నగు వైనికులు తురుష్కులను తెలపడిన. పొందూడేశపు వైనికులు తురుష్కుల తూర్పు భాగపు కుడి భాగములను ముట్టడించిరి. ఏలెంట్టులు మందుగుండు కొట్టును కొన్నిటిని ధ్వంస మొనరించిరి. యుద్ధమునందొక యధికమును దొరకెను. 50 ఏడ్లండు ఎలెంట్లు గారి యుద్ధకాశ్యము వలన నిలచుచున్న ముగల విజయము లభ్యమైనది. పిక్కాళిలమునకు అన్ని తెగల వైనికులను సహాయపడిరి. వైనికులెవ్వరు నెట్టి యిక్ష్మిలైనై లక్ష్యము చేయలేరై. చన వైన్లమున కిప్పుడు తురుష్కులను వెన్నాడుచున్నది. తురుష్కులు పారిపోవుచున్నవై చిన్ని గోళములు వేయబడుచున్నవి.

ఈజిప్టు బ్రిటిషువిజయము.

లండను, నవంబరు 11:— ఈజిప్టు వారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— తురుష్కుల యుద్ధమునకు శత్రుమునకు బోవుచుండ. రాసినది బ్రిటిషువిమానములు బొంబులపైకి నది. మా పట్టుకొనిన శత్రువుల పీఠానందే వెనకకు బోవుచున్నాడు. అనేకమంది వైనికులను సామగ్రులను పట్టుకొనుచు మేము వారి తిక్కలనుముకు విశేషాటకమును గలిగించితిమి. మా యా ఆర్మీకి దళములు మీదికి బోవుచు లేడిపోసి దక్షిణ తీరమును జేరి గాజావద్దకుండు బ్రిటిషు దళములతో సత్తర ప్రత్యుత్తరముల ననువుచున్నది. పిదప మరికొందలములను పట్టుకొని ఉత్తరభాగమును స్వాధీనము గావించుకొనినది. మేము తురుష్కుల సముద్రతీర్థ ఇనుపదారి ప్రధానస్థలమును బట్టుకొంటిమి. ప్రస్తుతము శత్రువులను వాడిపోసివైపు వెంటడించుచున్నాము. మేము నలువదికిండు సభ్యమగు తుపాకులను బట్టుకొంటిమి. బ్రిటిషు నావికాదళము పరగానువారి నావికాదళములతో గలసెత్రుకందకముల బట్టుకొనుటలో మాకు విశేష సహాయము సొందించిరి.

శ్రీ సూర్యరాయనిఘంటు కార్యస్థానచలనము

ఈఘంటు కార్యస్థానము కాకినాడకో పితాపురమునకో మార్పు విషయము చర్చించి తీర్మానించుటకై యీనెల 3 తేది పరిషత్తువారు చెన్నపురిలో సమావేశమై శ్రీవారి యభిప్రాయసారముగా ప్రధానసంపాదకాదివర్గమును నిర్వచించుకొను స్వాతంత్ర్యముతో నిఘంటుకార్యస్థానము పై రెండువోట్లతో నేదానికేని మార్పుటకు వచ్చినవారిలో నెక్కుడు సంఖ్యాకులు సమ్మతించినట్లే నిర్ణయించిరి. జయంతి రాత్రయ్యంతయు గారు సభాభ్యుత్థులుగా నిర్వచితై యగ్రానన మలంకరించినతోడనే నిఘంటు కార్యమిప్పుడు జరిగినదాని కంటే నెక్కుడు జరుగమిడిక గల కారణములతో ప్రధాన సంపాదకులు దివానుగారికి బంపిన నివేదనము దివానుగారు చదివిరి. ప్రధమముం దుద్దేశించిన రీతిగా లేఖకులను, పండితులను దమకు సాహాయ్యముగా నీయలేదనియు, కార్యాలయము దుర్గంధము వీచువోట్ల నుంచి, తాము పలుమరు వ్రాసినను, ఆరోగ్యము గల ప్రదేశమునకు మార్చురై రనియు, అందలి మఖ్యాంశములు, కాస్తులవారి యారోగ్యము బాగులేని కారణముచే నేమో కార్యాలయవిషయమై యట్లు చెప్పుచున్నా రనియు, సహించరాని దుర్గంధము లేవీయు లేవనీయు సభాభ్యుత్థులైన పంతులవారు బదులు చెప్పిరి. కాస్తులవారు నిరాకరించిరి. కాస్తులవారికి సాహాయ్యమియమి సత్యమే అని దివానుగారు హామీకొనిరి. నిఘంటు కార్యము చక్కగా జరిపించుటకై ర. 250 లు మాస నేతనముతో నొకవర్షవేతనమని నియమించి మఱియొక యాటుమాసము లిచటనే (చంద్రాస్) కార్యస్థానముంచి పని యెట్లు జరుగునో చూచుట బాగుని వేచువరపు గాయదాను పంతులుగారు మాచించిరి. జయంతి రాత్రయ్య పంతులవారే యందులకర్హులని మఱియొక రనిరి. పంతులవారు మాత్రమే సమ్మతినే యప్పటికికై బ్రకటించిరి. నిఘంటుకార్యస్థానమునబని జరుగువరకు మూడుదినములు పరిషీంచిన కే.వి. లక్ష్మణరావుగారు, ప్రస్తుతముకంటే నెక్కుడు పనిజరుపుట సాధ్యము గాదనియు, శ్రీవారు కార్యస్థానము మార్పువిషయమై మఱియే కారణమేని రూపించిన బాగుగాని, సంఘమువారి మీదను సంపాదకాది వర్గముమీదను దోషమునారోపించుట న్యాయము కాదను నర్థముగా వ్రాసిన నివేదనమును కార్యదర్శిగారు చదివిరి. అంతట వేంకటరాయశాస్త్రిలవారు, “నిఘంటు నిర్మాణమునకయి నియమింపబడిన సంఘమునకు త్వరవాదినే గాని, ఎవరికేని యొకవర్షవేతనమని కట్టుకాజాలను. నానియ మిత కాలములోపల నట్లు వర్షవేతనమని నియమించుటయు మొదటిబంధనలకు విరోధ ” మని నుడిచిరి. వారినియమిత కాల మొదలుసంవత్సరములైనను, రెండుసంవత్సరములైన తర్వాత మాండుమాసముల నోటినుతో వారిని బంపివేయునధికారము సభవారికి గలదనియు, రెండుసంవత్సరములైనదనియు, నోటి సిచ్చెద మనియు, సభాభ్యుత్థులనిరి. అంతట రాయదానుపంతులవారి తీర్మానము వరదీయము కాంగ్రెస్ నెక్కుడు సంఖ్యాకులు తీర్మానమును సమ్మతించరైరి. శ్రీవారి జాబు ననుసరించి ప్రధాన సంపాదకాదివర్గమును వారేనియమించు స్వాతంత్ర్యముతో, కార్యస్థానమును, కాకినాడకో, పితాపురమునకో మార్పు పరిషత్తువారి పక్షముగా నిఘంటుకార్యము జరుపుటకు గూర్చిన నిర్ణయమును దివానుగారు ప్రస్తావించిరి. వారిని తిలచు సుబ్బారావుగా రామొందిరి. అన్ని స్వాతంత్ర్యములు శ్రీవారు స్వీకరించునపుడు “పరిషత్తు భవారి పక్షమున” ననుట నిరర్థకమే గాక పరిహాసకారణమును గావున నామాటలు తీసివేయవలసినదిగా రాయదాను పంతులవారు సవరణ ముద్దేశించిరి. కుప్పస్వామయ్యగారు రామొందిరి. ఆనూటలు తప్పక యుండవలయునని సభాభ్యుత్థులు పట్టుపట్టిరి. చర్చ జరుగునప్పుడు వైయ్యపురి వాదమునే యనువదింపుచుండిన పురాణము నాగభూషణముగారు, మఱి యొకరును, పరణము లీయవలసినపుడు సభాభ్యుత్థులతో నేకీధరించుటచే సవరణ శ్రోత్రుడాయెను. అంతట మొదటి నిర్ణయము పరణమునకు రాగా వైకకంత్తముగా సభ్యు లంగీకరింపవలసిన వారైరి ఇట్టి విశేషవిషయము కార్యక్రమమునకు సంబంధించిన సాధారణ విషయములవలెనే, పడుగురు సభ్యులు, తిప్పుచు యుక్త మనరాదు. ఏ బది మంది పరిషత్తుభ్యులలో సగముమందిని జేర్చిగాని వారి యభిప్రాయములనుగాని కాని, కొనుటకు బ్రయత్నించిగాని యీ విషయము నిర్ణయించియుండిన సర్వజన సమ్మతమై యుండును. కార్యస్థానము పునఃపేటలో నుండగాక బగలు 2 గంటలమువలన సాయంత్రము 5 గంటల వఱకు నెడుటనుండు మునిసిపల్ దొడ్డికి రాకపోకలుగల కుప్పబండ్ల దుర్గంధమును,

ప్రస్తుత కార్యస్థానమున కిరుగుపొరుగున నూంపాశముల గృహములుండుటచే 11, 12 గంటలు మొదలుకొని కార్యస్థానము వీడువఱకు నవ్వుకపుడు మాంసపుపోపు దుర్గంధమునను, కాకులు మేడపైవైచు నెముకలు, మాంసఖండములు, కలిగియు చిత్తవైకల్యము వలనను, ప్రధాన సంపాదకులతోఁ బాటు బాధపడు పాతకాదివర్గము వారిసేని విచారింపక సభాభ్యుత్థులు కాస్తులవారి నాడిమించిరి.

బ్ర. శ్రీ వేంకటరాయశాస్త్రిల వారు ప్రధాన సంపాదకులుగా వైయ్యపురికియు లంకుటకును, వాడక గాని పరిషత్తువారిలో నెక్కుడు సంఖ్యాకులకుఁ గాని, ఇష్టముగాకున్న 2 సంవత్సరములు జరిగినపిదప మాండుమాసముల హెచ్చరికతో వారిని దొలగించునట్లు నియమముండగా వారినిదొలగించుటకుఁ గారణము నిరూపింపక ను, కార్యస్థానము మాత్రమే చోటునకు కాస్తులవారు వెళ్లుట కిచ్చగింతురో లేదో విచారింపకయు, సభ్యు లివిషయమై తిప్పుటకు గారణ మారయవలసి యున్నది.

ఈవిషయమై శ్రీవారు మనస్ఫూరించవలసిన విషయ మొందుగలదు. నిఘంటు కార్యము సాగించవలసినవారు, పండితులై యుండురు. వారు మార్గ కొలది నేతనములు గొని, ప్రమాణబుద్ధి విడిచి, వారి జీవనమునను, మోసముగట్టు ప్రవర్తింతురని భావించుట యసహజము. ఒక్కొక్కపదమున కర్థగర్భయము చేయుటకైన వారివనశ్శేషము అట్టి పండితులను, వారిసహచర్యము గలవారికిని మాత్రమే నేద్యమెయ్యండును. వారికిగల సంశయములను దీర్చినోపేషణలు వారివైక బర్హనే. తురులుగా నుండిన సమచిత్రమెయ్యండు నేమో కాని వెనుక ప్రోటునకై పర్యవేక్షించు గానుండ నక్కఱలేదు.

ఆంధ్రుడు.

జర్మనీ ఐర్లండు దేశములు.

న్యూయార్కు, నవంబరు 11:— అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల నేరపరిశోధక నాయకుడు రెండు సిక్స్ థేయిసు లేఖల ప్రకటించెను. ఈలేఖలిట్టిర అమెరికను అధికారుల హస్తగతములైనవి, ఆలేఖలవ్రాచిన జర్మనీదేశము స్వాతంత్ర్యపు తెర నొసగుచు ఐర్లండు నెట్లు ప్రమింపజేయ బ్రయత్నించినదియు విదితముకా లేదు.

విమానదళ విజృంభణము.

లండను, నవంబరు 11:— నిన్నటి దినమున విమానదళములు వీసిగనువిమానశాలపై బొంబులను వేసినవి. మాకావలి దళములు శత్రువులతో చాలసార్లు పోరాడి వారినిమానము నొకదానిని గూల్చినవని నొకాదభాధికారులు ప్రకటించిరి.

నైనిక కార్మిక క్రాంతినిధి సంఘము

కాంగ్రెసువారి విన్నపము

పెట్రోగ్రాడు, నవంబరు 13:— కాంగ్రెసు వారు వైనికులకును, వ్యవసాయదార్లకును, కార్మికులకందరకు నొక విన్నప మొనర్చిరి. కెరెన్ స్కీ, కార్నిలాఫ్, కొల్లి మున్నగు వారలు వైనికులను పెట్రోగ్రాడుపై నకుప యత్నించుచున్నారు. కాని కెరెన్ స్కీగారిని పక్షపువైన్లములు కొన్ని విప్లవకారులలో చేరినవి. కెరెన్ స్కీగారిని బలముగ నెదిరింపవలయును. కెరెన్ స్కీగారు పెట్రోగ్రాడున కనువుచుండిన వైనికులను యిరుపదారివారాపు జేయవలయునని వైవిన్నపము హెచ్చరించుచున్నదని తెలిగ్రావ్ ఏజెన్సీ వెలువరించుచున్నది.

తేయాకు సప్లయ వృద్ధియగుట

లండను నవంబరు 11:— స్త్రీమర్గసంఖ్య అధికమగుటచే ముందటి ఆమ్మకమున సప్లయలు విస్తారముగ నుండును.

జర్మనీవారి సైన్యములు.

నిరాకరింపబడిన వైనికులను జేర్చుకొనుట.

లండను, నవంబరు 13:— జర్మనీవారు తమ నిలవసైన్యముల నన్నిటిని యుద్ధరంగమునకు రప్పించిరి. ఇదివరలో నిరాకరింపబడిన రిక్రూటులందరి నిపుడు మరల పరిషీంచుచున్నారు. యుద్ధకార్యములకు బోత్తిక పనికిరానివారిని తప్ప తక్కినవారి నందరను తరిఫియతు స్థానముల కనువుచున్నారు. అమెరికావారి బలగుధికము కాక పూర్వము పశ్చిమరంగమున తుదియత్నము సొనర్ప జర్మనీయు లీ తీరున సడచుకొనుచుండినయనుకొనుచున్నారని అని జూర్జియ విశేషకుడు నెంట్రులున్యూసు ఏజెన్సీకి తెలియపరచెను.

తామర తైలము

తల బొప్పి 1-కి 0-6-0
మా తామర తైలము
ఒక్క డబ్బాను ఆరు
అణాలకు తొనినాల్గునాల్గు
నారులు రాచిన యెడల
తామర నిర్మూలమును
నయము కాని యెడల
మీ ఆరు అణాలు తిరిగి
తీసికొని వచ్చును.

దీనిని రాచిన చర్మము కలు పెక్కదు. మంట యుండదు.
అమృతాంజనముదిహితి. గొంతునకు అండ్ ముత్రానికి.

పుష్పాల్

(పుష్పములతో తయారైన తలనూనె)
బజారులో దొరకు తలనూనె వంటిదిగాదు.
పుష్పాల్ తలనూనె చాల శ్రేష్ఠమైనది.
దీనికి మించినది లేదు.

బుడ్డి 1-కి రూ.సాయి.

**Bengal Chemical & Ph.
Works, Dacca.**

SAKTI, S. C. MULLICK,

91, Upper Circular Road,
CALCUTTA.

908

కేటలాగు ఉచితము.

మా కంపెనీలో కాశీపీఠాంబరములు సరిగ్ చేరలు, రవి
కెలు, రమాలలు, తలపాగలు, బిడ్డలు ధరించుటకు చిన్న
పీఠాంబరములు, వెండి పట్టుధోవతుల బట్టలు, మిక్కిలి నేర్పు
గు లగు నేతపనివాండ్లవలన మేలైన పట్టుతో తయారుచేయ
బడుచున్నవి. వలయువానికి సగనముగ వి.పి మూలముగ పంపు
యము. దానియందు వ్యత్యాసమున్నను లేక, మునుపటి గిట్టని
యెడలను వారిని వాపసు పంపిన తీసికొనెదము. 928

**Hari Govinda Dass, Gopal Dass,
Silk Pithambar Merchants, & Com- Agents
Benares City, U. P.**

అమృతార్ణవ అనలేహ్యము.

ఈ లేహ్యము కర్మమున కుప్పిచేసి బలమును కలిగించి
కార్యతనుభవము నొనరును. 219
ఆరోగ్యమును కలుగజేసి ఆయుర్వృద్ధిని యిప్పించును.
శ్రుతుతము భాగభక్ష్యము ఆరు పుస్తకములకు
వ్రాసిన తపాల భిన్న లేహ్య తేజము ఉచితముగా పంపెదము.
నైడ్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవింద్,
అలంకర్షణ భాగ్యధారణం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆత్మజీవితము

శరీరమును విశదీకరించుటకై ఆత్మజీవితము
అభ్యసించు సర్వార్థముల నుతీరిక జాస్త్రియము
గ్రంథకర్త:- పా. జగదీశ్వరస్వామిగారు, బి.ఎ.
చిన్నపైట చక్కనిగ్రంథము కలదు. 0-3-0.
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాకార్యాలయము
పోస్టుబాక్సు 212, మద్రాసు.

పరమరహస్యము

అమృతమును దీక్షిస్తే వలదు. 258 పేజీలు.
క్యాబినెట్ లెండు 1-8-0 చందావారైన 1-0-0 మాత్రమే
ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథనిలయము:-
(928) నిడదవోలు, కృష్ణాజిల్లా.

లోకిద

కార్యాలయము:- శ్రీమంతుల గారిగారి
మునుపటి లోక్ సేవ కార్యాలయము, ఆకాలబహిష్టి, మెలబాస్ట్
గాన, రేక్కుచేగాన పావుట, మనుమకోగము, సంతాపహీనరి,
రక్తహీనరి, మలబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లనొప్పలు,
అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీమర్మ వ్యాధు
లను వదులును.

పెద్దబుడ్డి రు. 3-0-0.

చిన్న బుడ్డి రు. 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి వ్రావకము:- ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధ
కము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పలు, సోపానకము, మేహ
వ్రణములు, నుబరంకటములు, నిస్సత్తుక, కడుపులో మంట
మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని
ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు. 3-0-0.

చిన్న బుడ్డి రు. 1-10-0.

అరగ

జ్వర నివారణ బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0
శ్రీనికుటీరం, ఆయుర్వేద బోషధశాల,
166 9, బందరువీధి, మద్రాసు.
వ్రాంది:- సికింద్రాబాదు అండ్ నెల్లూరు.

అత్యద్భుతమైన జోన్యము

మీ జాతికాలమును తేదీగాని లేక మీ వయస్సును
నక్షత్రమును గాని లేక మీరు జాబును వ్రాయువేళను గాని
తెలియజేయును. మీ జీవితఫలములు సంపూర్ణముగ ఒక సం
వత్సరమునకు తెలుపబడును. ఇందులకు గాను మీ లోకరూపా
యిని మాకు పంపవలెను. మా జోన్యముయొక్క శ్రేష్ఠతను
గూర్చి వంధకోణములో హైకోర్టుకేసుగన్న టి. కే. శివ
రామయ్యులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-
మీరు చెప్పిన భవిష్యత్తు అత్యద్భుతముగ ఈ సంవత్స
రమంతయు ఇనుమతయు విరుద్ధములేవండగ నిజమైన దృష్టాం
తము నిచ్చినది.

దీ కలింగ అస్సోసియేట్స్ బ్యూరో

హౌడోరము, వికాఖపట్టణముజిల్లా.

902

కారణం:- ఇది శ్రీనర్మబోధిని యను నాటకము.
సంఘమురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ నిర్మాణముచేసినది.
అంతుర జదివితీరవలయును. పెం 0-4-0 నాప్యేటి కేటు.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాకార్యాలయము, 7 తంబు కెట్టి వీధి, మద్రాసు.

అన్ని పున్య జ్వరములకును యిస నాఫలిమందు
రామబాణమువలె ఆమోఘముగ పనిచేయును.

Esanofele (Anti Malarial)

(934)

ఇసనాఫిలి మందును సేవించి, మన్యజ్వరముచే పీడింపబడకుండగ
మీ శరీరములను కాపాడుకొనుడు

ఈ మందు బహు సమృద్ధమైనది. మన్యజ్వరమునకు దివ్యానధము:- ప్రపంచమునంతటను మన్యపు జిల్లాలయందు
పెక్కుమందికి జయప్రథముగ ఉపకరించినది. గొప్ప వైద్యులందరూ ఈ మందును గూర్చి మంచి అభిప్రాయముల నిచ్చి
యున్నారు ఎంత విషమజ్వరమైనను, జ్వరము జీర్ణించి గుల్మవ్యాధిచే పీడింపబడు వారలకు ఈ మందు ఆమోఘముగ పని
చేయు తిరుగును జ్వర మెన్నటికిని రాదు. ఒకమారు పుచ్చుకొన్నచో జ్వరము నిశ్చేదముగును. ఏమియు ఆపాయములేదు.
జీసిపిల్లలకు చిన్నపిల్లలకు వ్రావకపు ఇసనాఫిలిని వాడవలయును. ప్రతి రకవాదిదగ్గర దొరుకును.

పోల్ వింటెలు:- (ఇండియా, బర్మా, సింహళములకు) బి. జి. గోరియోకంపెనీ, బొంబాయి.
చెన్న రాజధానియందు సోలు ఏజంట్లు:- డబ్ల్యు. ఈ. స్మిత్తు అండు కో, మద్రాసు.
దగామందులను జూచి మోసపోకును.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

619

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యియ్యబడును. అట్లు
నిరాకరించినచో లోభములముగా పొందవచ్చును. దుర్భాగ్యమునకు బాల్మములోనే ధాతునట్లు
కలిగినవారికి వ్యాధయోగము బలహీనమై మరణకాలమును ముగియు నుపసాధించును. ఈ సాలామిసిరి
మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి నిశ్చయ బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించును చిత
కాలము నుభవముగ జీవింతురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బనల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వచ్ఛమైతము మునును, ధాతువు
యాత్రముతో కలిసిపోవుట మానును, నిరుచుకుట మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము
కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, అకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ చలవిస్తవల మగును. సాలా
మిసిరికనునది ఒకనాటిపండు. ఇది కాబూగో, కాంధవోగో భేదములలో వైరుణమున్నది. అక్కడి జనము
ఈపండును విశేషముగా తినుటవలన మనజేళ్లు 4 గురు మనుష్యుల బలము అదేకమున ఒకమనిషికి కలరు. వై మురబ్బను
సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులలో వేర్వీరయోధులబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 లోహము ఉపయో
గించిన దానినట్ల వృత్తిగ నుభవముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతము వరకు నుభవింపును.

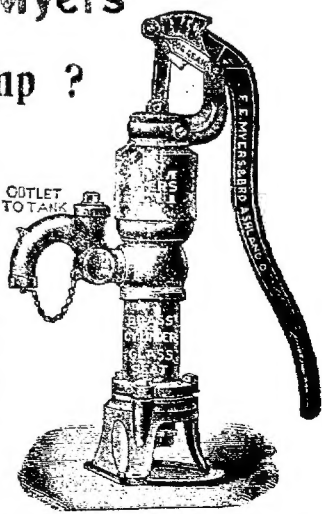
అనుపానప్రతిక సాగ్మంతో పంచబడును.

15 తులాలు డబ్బీవెల రూ. 2-0-0, తపాలభిర్లు 1-3 డబ్బాలకు 5 అణాలు.
డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవస్థ్యరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

What is a Myers PATENTED

Hand Pump ?

A new practicable,
reliable and easy
working appliance
for drawing water
from any depth up
to 150 feet. Also
for farm and stock
use and small irri-
gation purposes. A
arge assortment of
various designs always carried in stock.
Write for full particulars and prices.

537

K. B. Joshi & Co.,
321, Hornby Road Fort Bombay

